

Loimaan sosiaali- ja terveystalvelujen nykytila-analyysi

Perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido ja ikäihmisten palvelut

2018

Kuntamaisema Oy

6.6.2019

Loimaan sosiaali- ja terveystalouden nykytilaa tarkasteltiin viimeksi vuoden 2017 tiedoilla seuraavien palvelukokonaisuuksien osalta:

- Perusterveydenhuolto
- Erikoissairaanhoido
- Ikäihmisten palvelut (hoito- ja hoivapalvelut)

Lopullinen raportti toimitettiin 14.3.2019.

Tämän raportin on tarkoitus päivittää tuolloin laadittu nykytila-analyysi samojen palvelukokonaisuuksien osalta. Myös päivitettävää selvitystyötä varten on perustettu erillinen ohjausryhmä.

Selvitys pitää sisällään nykytila-analyysin Kuntamaiseman verrokkiaineistoon nähden. Analyysi lähtee liikkeelle em. palvelukokonaisuuksien laajemmista mittareista päätyen aina tarkempiin, jopa yksikkökohtaisiin tarkasteluihin asti. Analyysissä annetaan myös johtopäätökset, toimenpide-ehdotukset sekä mahdollinen säästöpotentiaali.

Analyyssissä peilataan tuloksia etenkin vuoden 2017 tuloksiin mutta datassa huomioidaan myös vuonna 2014 laaditun selvityksen loppupäätelmiä (Loimaan kaupungin sosiaali- ja terveystalouden kustannus- ja tuloksellisuusselvitys). Selvitys on laadittu vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaisten taloustietojen, kunnalta kerättyjen toiminnan tietojen sekä keskeisten toimijoiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella.

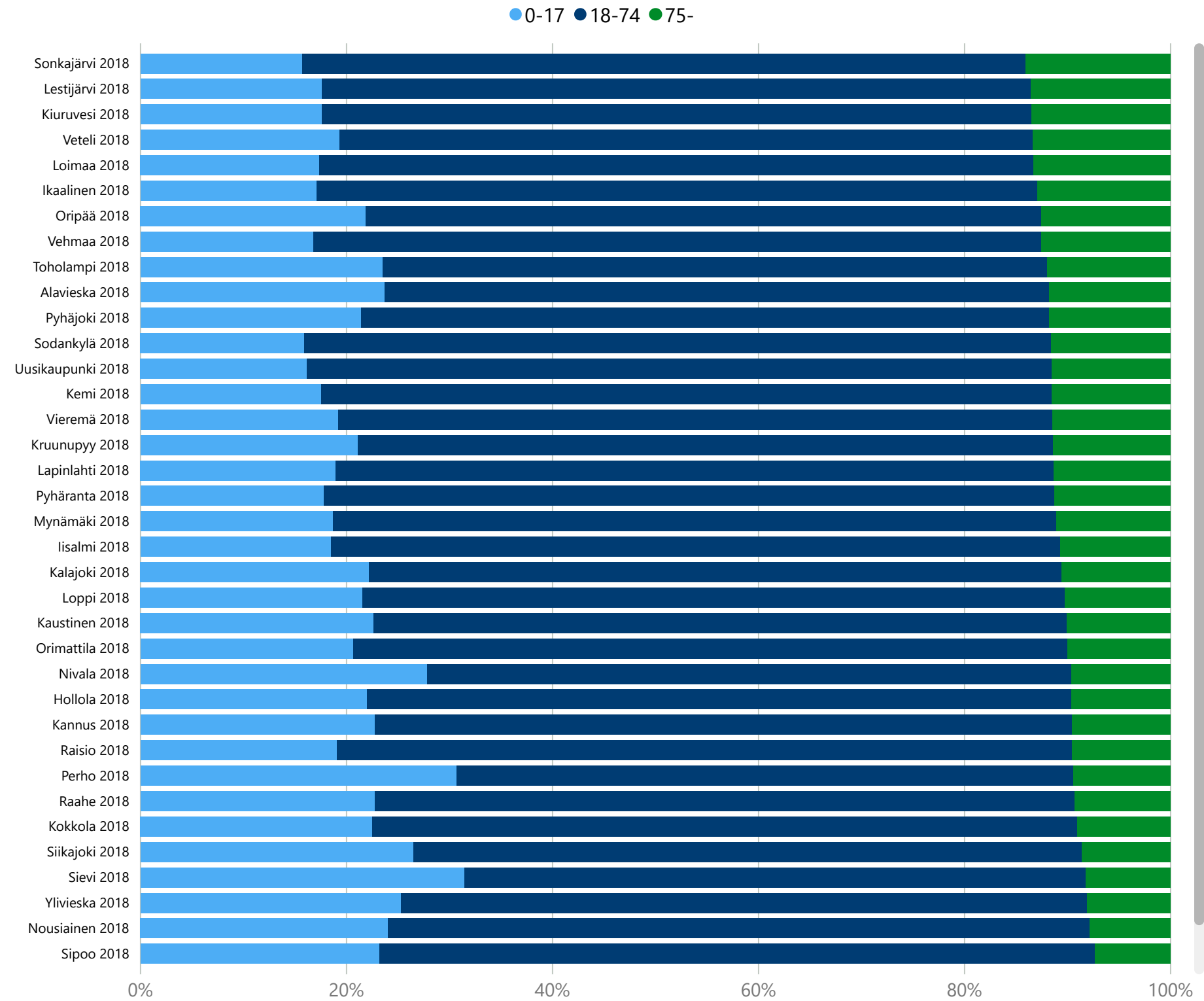
Mikäli kustannukset on vakioitu ikäryhmillä (esim. yli 75-vuotiaat tai alle 18-vuotiaat), käytetään väestötietona Tilastokeskuksen viimeisimpää tietoa. Myös väestöennuste perustee Tilastokeskuksen ilmoittamaan.

Oripään ja Loimaan terveystaloudet hoidetaan yhteistoimintaperiaatteella. Oripää on sisällytetty kuvaan siltä osin kuin olemme saaneet kustannus- ja toiminnan tietoja. Tarkempaa analyysia ei Oripään tiedoista muodosteta.

Huom! Muista kuin selvitystyön kohteena olevista kokonaisuuksista ei ole tehty aivan eksaktia palvelukohdistusta.

TAUSTATIEDOT

IKÄJAKAUMA

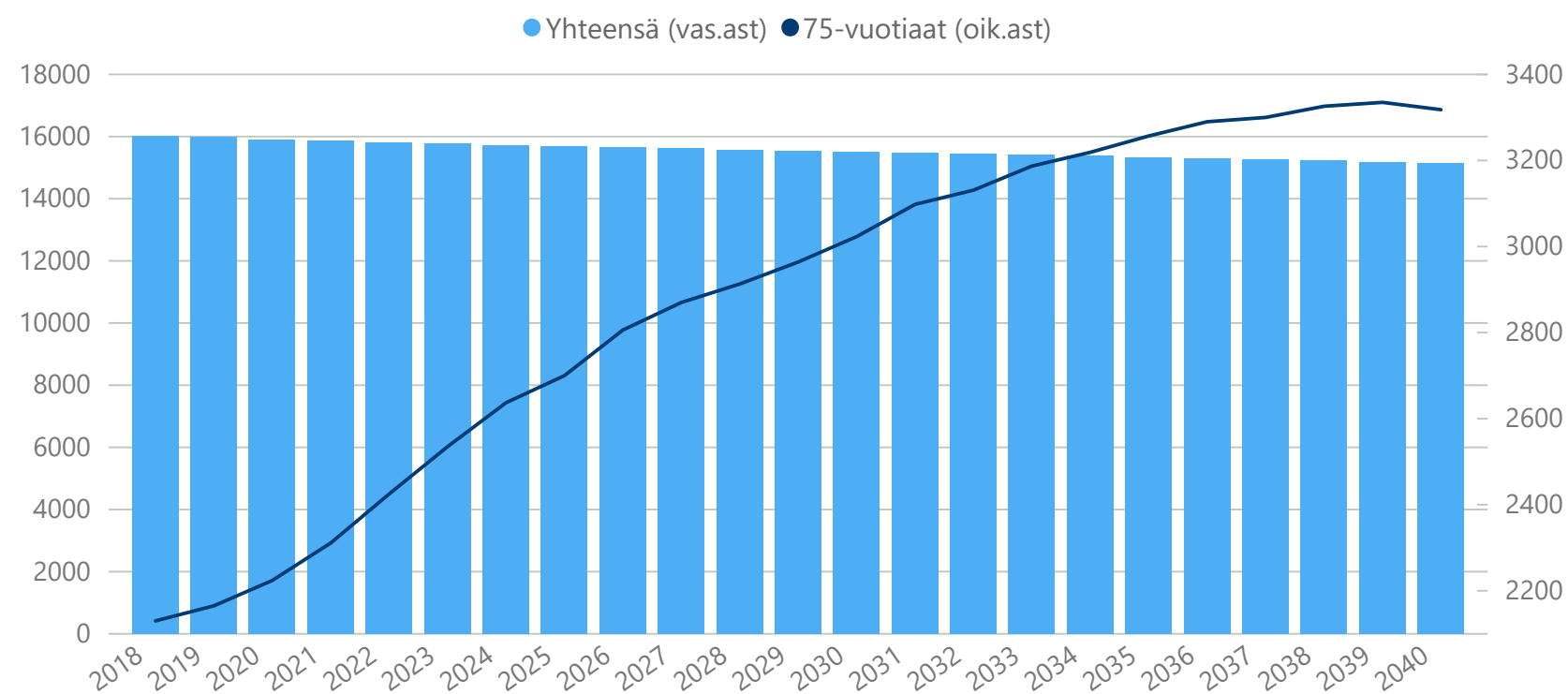

Loimaan ikärakenne on aineiston ikääntyneempiä: 13% väestöstä on yli 75-vuotiaita. Alle 18-vuotiaiden osuus on pienehkö (17%). Ikärakenne on vuoden 2017 kaltainen.

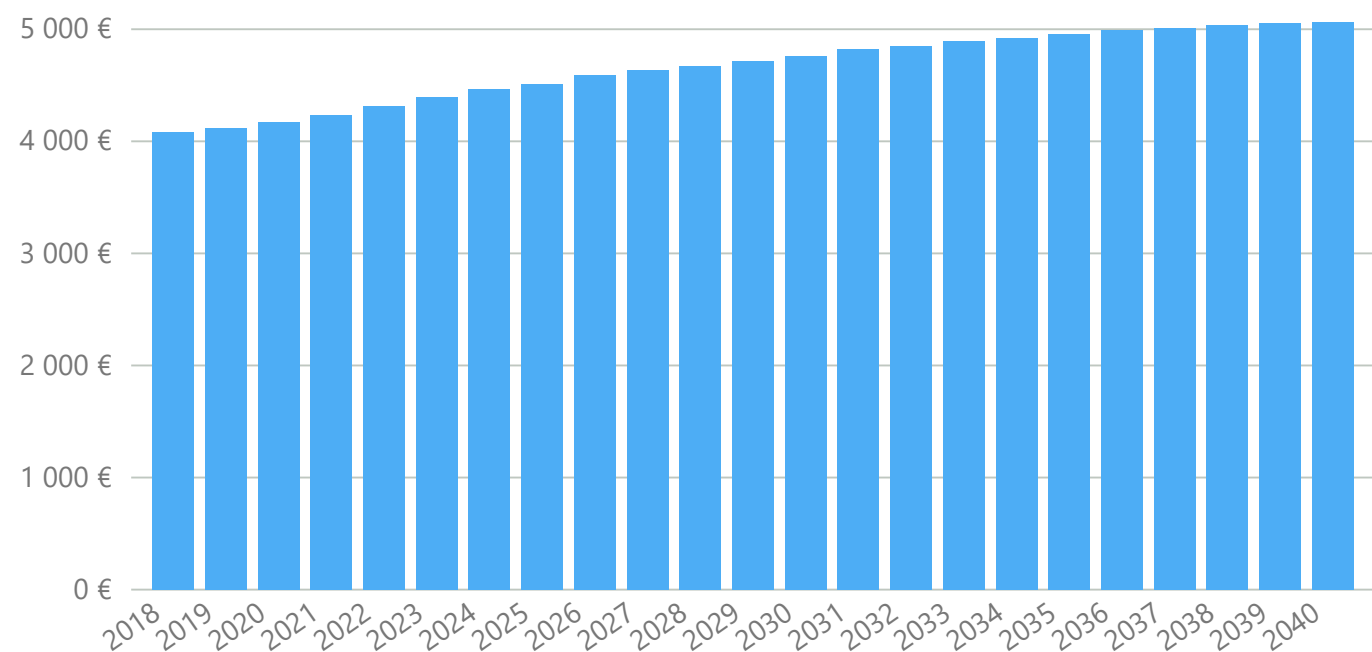
VÄESTÖN KEHITYS JA KUSTANNUSENNUSTE

Väestön kehitys ikäihmiset sekä väestö yhteensä

Yhteensä (vas.ast) ja 75-vuotiaat (oik.ast), tekijä Vuosi

Väestöennusteeseen pohjautuva ennuste sote-kustannusten kasvusta

Loimaan väestö tulee vähenemään noin 3% vuoteen 2030 tultaessa ja noin 6% vuoteen 2040 tultaessa. Samaan aikaan ikäihmisten osuus tulee nousemaan: yli 75-vuotiaita on ennusteen mukaan vuonna 2030 noin 42% ja vuonna 2040 noin 56% enemmän.

Ikäihmisten kasvumäärästä johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon menot tulevat nousemaan 17% vuoteen 2030 tultaessa ja 24% vuoteen 2040 tultaessa. Kokonaiskustannukset ovat vuonna 2018 olleet 66,4M€. Kyseisillä nousuprosenteilla ennusteet ovat 77,7M€ vuodelle 2030 ja 82,3M€ vuodelle 2040.

PALVELUSISÄLLÖT

Terveyspalvelut

Vastaanottopalvelut

Terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut (Loimaan ja Oripään avosairaanhoido)
Ennaltaehkäisevä työ (Seulontatutkimukset)

Erikoissairaanhoido

ESH sairaanhoitopiiriltä (TYKS)

Oma erikoissairaanhoido (Loimaan akuutti kuntoutusosasto 1 ja 2)

Kuntoutus

Avokuntoutus / fysioterapia (Terapiapalvelut)

Avokuntoutus / muu avokuntoutus mm. toiminta-, puhe- ja muut terapiat

Suun terveydenhuolto

Hammashoitolat (Loimaan ja Oripään suun terveydenhuolto, Välinehuolto)

Ikäihmisten palvelut

Ikäihmisten palvelut / Kotona asuvien palvelut

Ehkäisevät palvelut (Loimaan kotihoito)

Avopalvelut (Loimaan kotihoito, Dementianeuvola)

Omaishoidon tuki (Omaishoidon tuki/ent.Tammikoti)

Päivätoiminta (Kuntouttava päivätoiminta)

Kotihoito (Loimaan kotihoito)

Tukipalvelut (Loimaan kotihoito, Sotainvalidien palvelut)

Kotisairaala (Kotisairaala)

Tavallinen palveluasuminen (Metsämaan asunnot, Kartanomäen rivitalo,

Tiaisentien rivitalot

Ikäihmisten palvelut / Ympäri vuorokautinen hoito

Tehostettu palveluasuminen (Ilolakoti I ja II, Kartanonpuisto, Ahos-koti, Muut asumispalvelut / ostopalvelut, Ikäihmisten perhehoito)

Akuutti- ja lyhytaikaishoito (Loimaan akuutti kuntoutusosasto 1-3,

Laitoshoidon ostopalvelut)

Pitkäaikainen laitoshoido (Mäntypuisto)

Sosiaalipalvelut

Aikuisten psykososiaaliset palvelut

Mielenterveyspalvelut / avopalvelut (Mielenterveys- ja päihdetyö, Debriefing)

Mielenterveyspalvelut / päivätoiminta (Mielenterveyskuntoutujien toimintayksikkö)

Mielenterveyspalvelut / palveluasuminen (Asumispalvelut ASPA)

Mielenterveyspalvelut ESH (TYKS)

Päihdehuollon palvelut / asumispalvelu (Shl:n asumispalvelut)

Päihdehuollon palvelut / laitoshoido (Laitoshoido (päihdehuolto)

Aikuissosiaalityö

Sosiaalityö (Sosiaali- ja terveystoimen hallinto, Yleinen sosiaalityö, Sosiaalipäivystys, Lomatoiminta, Maahanmuutto)

Taloudellinen tuki mm. toimeentulotuet, työmarkkinatuen kuntaosuus (Perustoimeentulotuki, Perustoimeentulotuki (jälkihuoltopalv), Täydentävä toimeentulotuki, Ehkäisevä t-tuki)

Työllistämistoiminta (Kuntouttava työtoiminta, Työtoiminta / Duuniparkki, Kuntouttava työ- ja päivätoiminta)

Perhepalvelut

Terveysneuvonta (Loimaan ja Oripään terv.edistämispalvelut)

Ennaltaehkäisevät palvelut (Lapsiperheiden kotipalvelut, Tukiperhetoiminta, Loimaan perhetukikeskus,

Tukihlötoiminta, Tukitoimenpiteet, Ankkuri-toiminta)

Perheneuvola (Perheneuvola)

Sosiaalityö (Sosiaali- ja terveystoimen hallinto, Yleinen sosiaalityö)

Avohuolto (Perhetyö, Tukihenkilötoiminta, Tukiperhetoiminta, Lastensuojelun avohuollon tukit.piteet)

Kodin ulkopuolelle sijoitetut (Perhehoito, Laitoshoido, Perhekuntoutus, Turvakoti)

Jälkihuolto (Jälkihuoltopalvelut)

Lasten ja nuorten psykiatria ESH (TYKS)

Perheoikeudelliset palvelut

Vammaispalvelut

Asiakas- ja palveluohjaus (Kotihoidon ja vapaa-ajan ohjaus)

Sosiaalityö (Sosiaali- ja terveystoimen hallinto, Yleinen sosiaalityö)

Vammaispalvelut (Shl:n mukaiset kuljetuspalvelut, Välineet ja laitteet, Muu vammaispalvelu, Avustajatoiminta, Kuljetuspalvelut, Asunnon muutostyöt, Asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet, Asumispalvelut, Vaikeavamm. päivätoiminta)

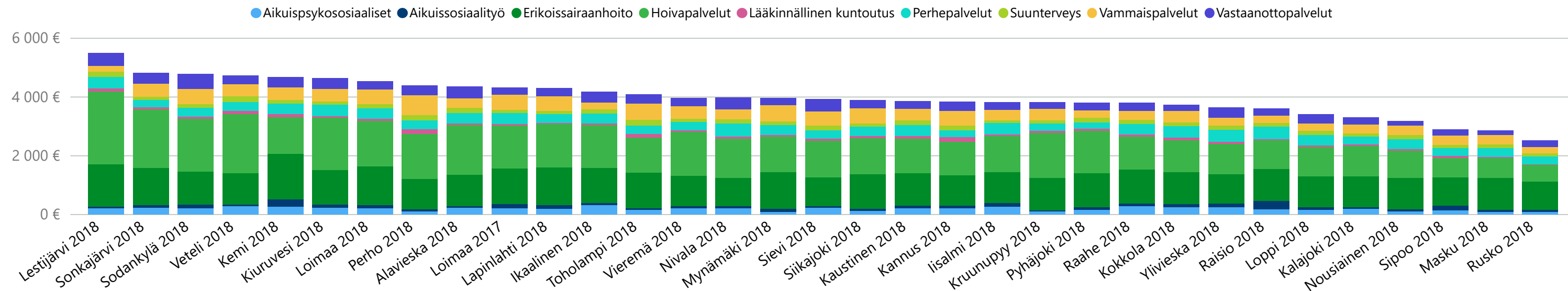
Kehitysvammahuolto (Toimintakeskus, Päivätoiminta, Alastaron työtupa, Työtoiminnan ostopalvelut,

Omaishoidontuki alle 65v, Muu ostopalvelut, Telkänkodin ryhmäkoti, Muu ostopalvelu, Ruusurinne,

Tammi-/Mirjakodin ryhmäkoti, Perhehoito, V-S Erytishuoltoapiiri, Muu laitoshoido / ostopalvelut)

LOIMAAN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET (BRUTTO)

ASUKASKOHTAINEN KUSTANNUS PALVELUMUODOITTAIN, € / asukas (brutto)

Oma kunta **213 €** / asukas
Keskiarvo **193 €** / asukas
Aikuispsykososiaaliset

Perhepalvelut
Oma kunta **369 €** / asukas
Keskiarvo **326 €** / asukas

Oma kunta **197 €** / asukas
Keskiarvo **164 €** / asukas
Aikuissosiaalityö

Suunterveys
Oma kunta **130 €** / asukas
Keskiarvo **136 €** / asukas

Oma kunta **1,320 €** / asukas
Keskiarvo **1,133 €** / asukas
Erikoissairaanhoito

Vammaispalvelut
Oma kunta **512 €** / asukas
Keskiarvo **356 €** / asukas

Oma kunta **1,540 €** / asukas
Keskiarvo **1,317 €** / asukas
Hoivapalvelut

Vastaanottopalvelut
Oma kunta **272 €** / asukas
Keskiarvo **294 €** / asukas

Oma kunta **64 €** / asukas
Keskiarvo **74 €** / asukas
Lääkinnällinen kuntoutus

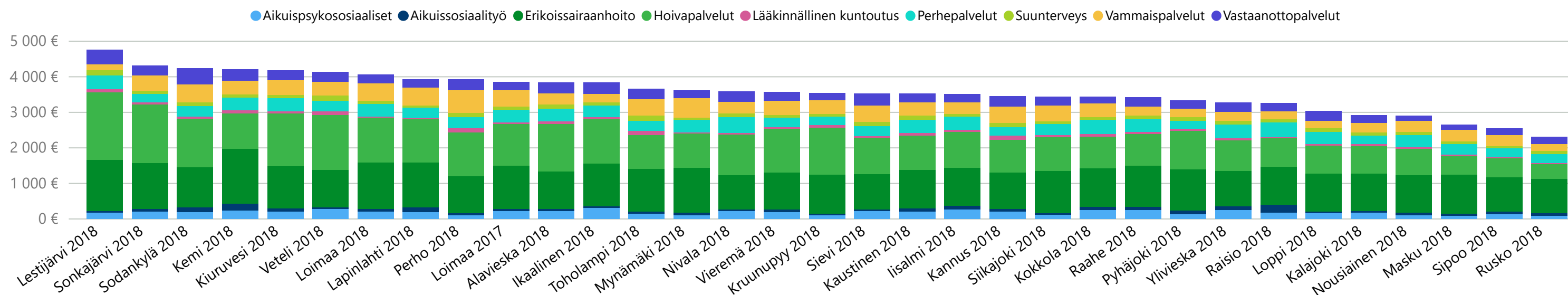
Oma kunta **4,845 €** / asukas
Keskiarvo **4,432 €** / asukas

Huom! Tämän sivun tarkasteluissa kustannuksia ei ole jaettu ikäryhmäkohtaisilla väestömäärillä vaan kokonaisväestöllä. Kuvissa esitetyt luvut ovat bruttokustannuksia (pl. esh).

Loimaan sote sijoittuu asukaskohtaisilta bruttokustannuksiltaan vertailun kalleimpien joukkoon. Seuraavalla sivulla tarkastellaan asukaskohtaisia nettokustannuksia.

LOIMAAN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET (NETTO)

ASUKASKOHTAINEN KUSTANNUS PALVELUMUODOITTAIN, € / asukas (netto)

Oma kunta **212 €** / asukas
Keskiarvo **183 €** / asukas
Aikuispsykososiaaliset

Perhepalvelut
Oma kunta **360 €** / asukas
Keskiarvo **319 €** / asukas

Oma kunta **145 €** / asukas
Keskiarvo **150 €** / asukas
Aikuissosiaalityö

Suunterveys
Oma kunta **87 €** / asukas
Keskiarvo **99 €** / asukas

Oma kunta **1,320 €** / asukas
Keskiarvo **1,133 €** / asukas
Erikoissairaanhoito

Vammaispalvelut
Oma kunta **484 €** / asukas
Keskiarvo **356 €** / asukas

Oma kunta **1,249 €** / asukas
Keskiarvo **1,058 €** / asukas
Hoivapalvelut

Vastaanottopalvelut
Oma kunta **249 €** / asukas
Keskiarvo **258 €** / asukas

Oma kunta **36 €** / asukas
Keskiarvo **63 €** / asukas
Lääkinnällinen kuntoutus

Oma kunta **4,370 €** / asukas
Keskiarvo **3,995 €** / asukas

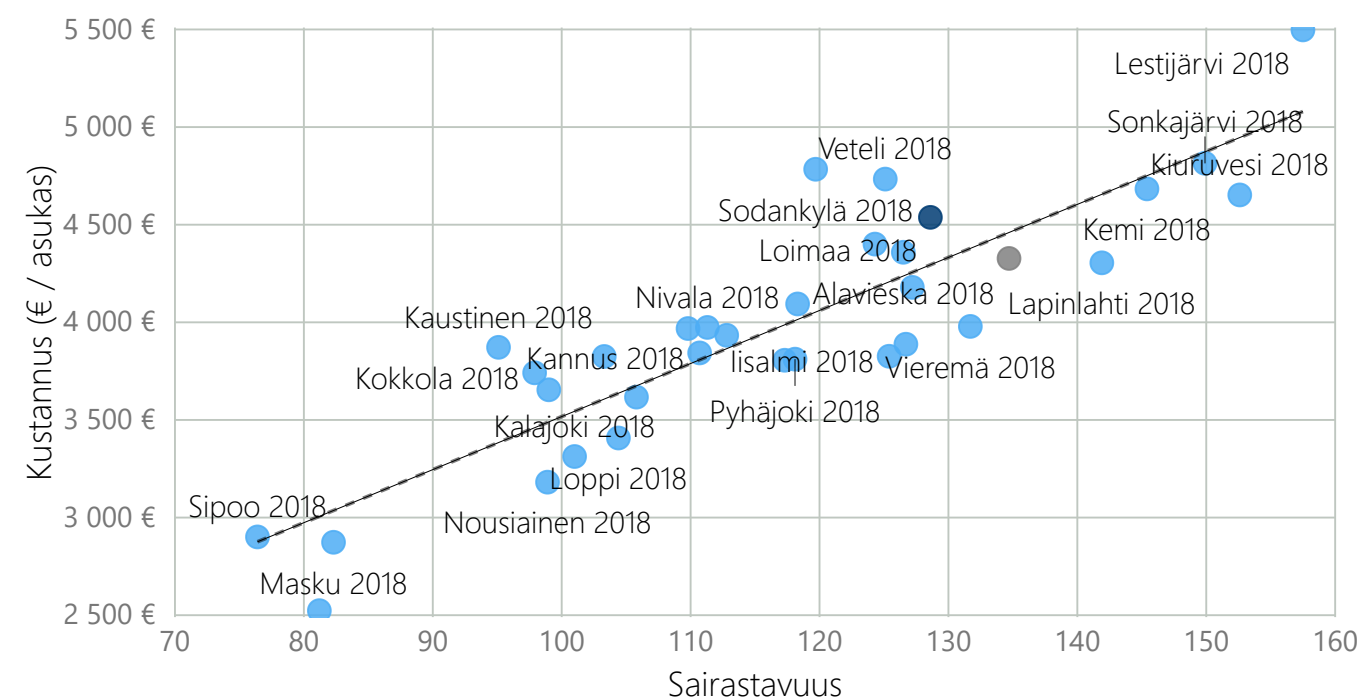
Huom! Tämän sivun tarkasteluissa kustannuksia ei ole jaettu ikäryhmäkohtaisilla väestömäärillä vaan kokonaisväestöllä. Kuvissa esitetyt luvut ovat nettokustannuksia.

Nettokustannuksiltaan Loimaa sijoittuu vertailussa täsmälleen kuten bruttotarkastelussakin. Kustannuksissa korostuu erityisen kalliina erikoissairaanhoito sekä sosiaalipalvelut (pl. aikuissosiaalityö). Hoivapalveluiden kalleus on näennäinen ja perustuu ikäihmisten suureen määrään. Kun kustannukset jaetaan ikäihmisten määrällä, sijoittuu Loimaa hoivapalveluiden osalta keskitasoa edullisemmaksi. Muut terveyspalvelut kuin erikoissairaanhoito (vastaanottopalvelut, suun terveydenhuolto sekä lääikinnällinen kuntoutus) ovat kustannuksiltaan maltillisia.

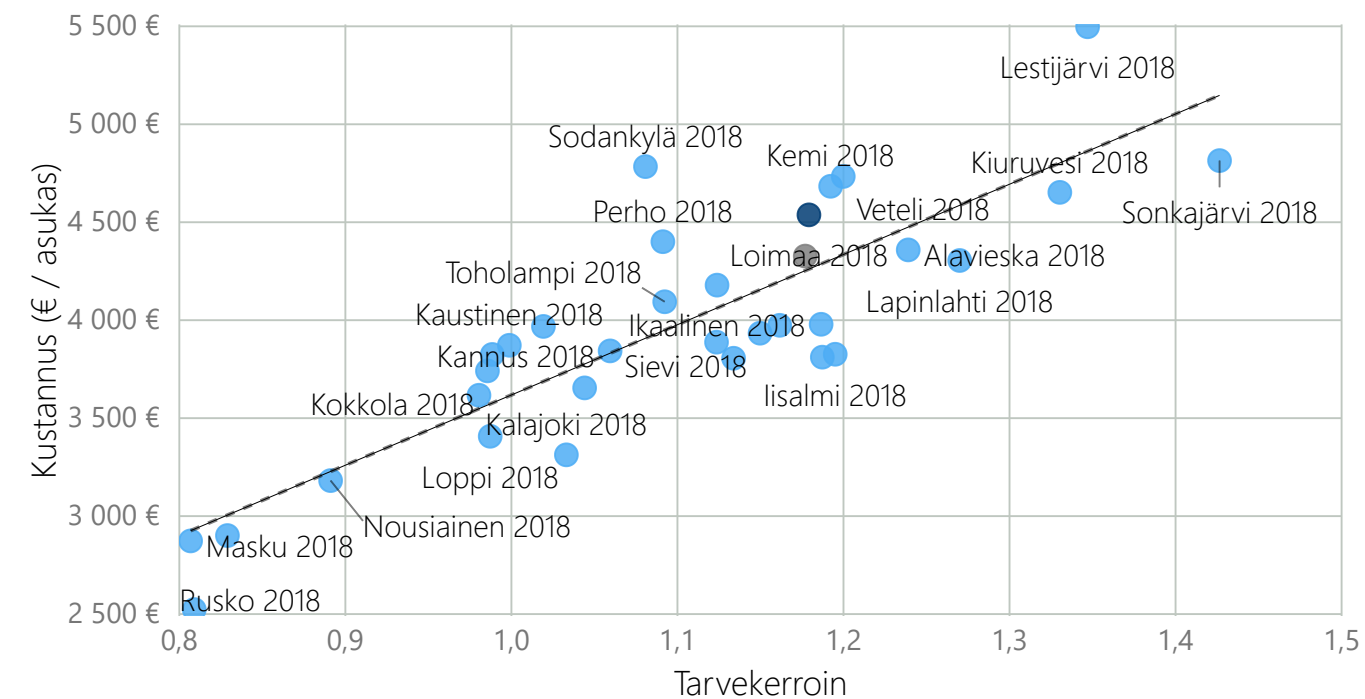
Huom! Aikuissosiaalityössä KP 2064 Maahanmuutto on netoltaan vain kymmeneksen bruttokustannuksista. Tämän vaikutuksesta aikuissosiaalityö näyttyy bruttokustannuksissa kalliimmalta.

TAUSTATEKIJÄT

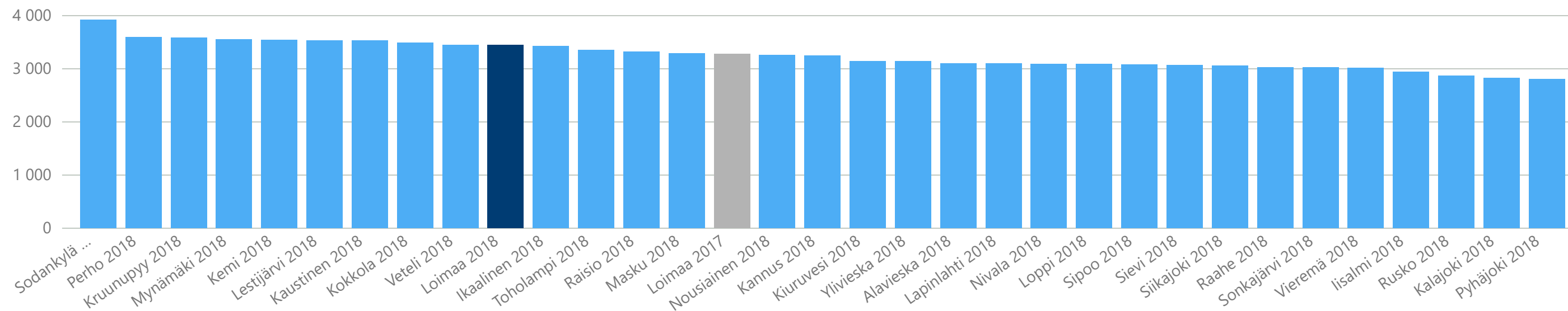
SAIRASTAVUUS

TARVEKEROIN

TARVEVAKIOITU ASUKASKOHTAINEN KUSTANNUS, €/ asukas

Huom! Tämän sivun tarkasteluissa kustannuksia ei ole jaettu ikäryhmäkohtaisilla asukasluvuilla.

Loimaan sairastavuus on laskenut, mutta tarvekerroin pysynyt vuoden 2017 tasolla. Stabiileista taustatekijöistä huolimatta kustannukset ovat nousseet ja ovat oletettua hieman kalliimmat. Tarvevakioitu asukaskohtainen kustannus on keskitasoa kalliimpien joukossa, mutta siinä Loimaan sijoittuminen on hieman edullisempi kuin vakioimattomassa vertailussa, jossa vain Lestijärvi, Sonkajärvi, Sodankylä, Veteli ja Kemi sijoittuvat Loimaata kalliimmiksi.

KUSTANNUSTEN VERTAILU

Kokonaiskustannusten vertailu ja muutosprosentit vuosien 2018 ja 2017 välillä

VertailuyksikköVuosi	Aikuispsykososiaaliset	Aikuissosiaalityö	Erikoissairaanhoido	Hoivapalvelut	Lääkinnällinen kuntoutus	Perhepalvelut	Suunterveys	Vammaispalvelut	Vastaanottopalvelut	Yhteensä
Loimaa 2013	3 774 777 €	3 045 640 €	22 686 847 €	22 912 263 €	492 123 €	5 450 675 €	1 969 982 €	5 875 071 €	3 814 411 €	70 021 789 €
Loimaa 2017	3 544 423 €	2 296 034 €	19 556 383 €	19 051 987 €	601 128 €	5 845 524 €	1 256 107 €	7 655 848 €	3 601 206 €	63 408 640 €
Loimaa 2018	3 397 046 €	2 330 068 €	21 166 717 €	20 030 137 €	575 047 €	5 773 168 €	1 390 391 €	7 761 493 €	3 997 349 €	66 421 414 €

Huom! Vuoden 2013 palvelukohdistukset eroavat hieman vuosien 2017 ja 2018 vastaavista.

Vertailuyksikkö	Aikuispsykososiaaliset	Aikuissosiaalityö	Erikoissairaanhoido	Hoivapalvelut	Lääkinnällinen kuntoutus	Perhepalvelut	Suunterveys	Vammaispalvelut	Vastaanottopalvelut	Yhteensä
Loimaa	-4,2 %	1,5 %	8,2 %	5,1 %	-4,3 %	-1,2 %	10,7 %	1,4 %	11,0 %	4,8 %
Yhteensä	-4,2 %	1,5 %	8,2 %	5,1 %	-4,3 %	-1,2 %	10,7 %	1,4 %	11,0 %	4,8 %

Asukaskohtaisten nettokustannusten vertailu ja muutosprosentit

VertailuyksikköVuosi	Aikuispsykososiaaliset	Aikuissosiaalityö	Erikoissairaanhoido	Hoivapalvelut	Lääkinnällinen kuntoutus	Perhepalvelut	Suunterveys	Vammaispalvelut	Vastaanottopalvelut	Yhteensä
Loimaa 2013	226,0 €	182,4 €	1 358,5 €	1 372,0 €	29,5 €	326,4 €	118,0 €	351,8 €	228,4 €	4 192,9 €
Loimaa 2017	219,5 €	142,2 €	1 210,9 €	1 179,7 €	37,2 €	362,0 €	77,8 €	474,0 €	223,0 €	3 926,2 €
Loimaa 2018	211,9 €	145,3 €	1 320,3 €	1 249,4 €	35,9 €	360,1 €	86,7 €	484,1 €	249,3 €	4 143,1 €

Vertailuyksikkö	Aikuispsykososiaaliset	Aikuissosiaalityö	Erikoissairaanhoido	Hoivapalvelut	Lääkinnällinen kuntoutus	Perhepalvelut	Suunterveys	Vammaispalvelut	Vastaanottopalvelut	Yhteensä
Loimaa	-3,5 %	2,2 %	9,0 %	5,9 %	-3,6 %	-0,5 %	11,5 %	2,1 %	11,8 %	5,5 %
Yhteensä	-3,5 %	2,2 %	9,0 %	5,9 %	-3,6 %	-0,5 %	11,5 %	2,1 %	11,8 %	5,5 %

Huom! Tämän sivun tarkasteluissa kustannuksia ei ole jaettu ikäryhmäkohtaisilla asukasluvuilla.

Asukaskohtaiset nettokustannukset ovat nousseet 5,5% (vertailukunnissa vastaava nousuprosentti on 4,8). Kustannuksiin vaikuttaa väistämättä eniten suuret kokonaisuudet erikoissairaanhoido (+9,0%) sekä hoivapalvelut (+5,9%). Myös vastaanottopalveluissa näkyy merkittävää kustannustennousua (+11,8%).

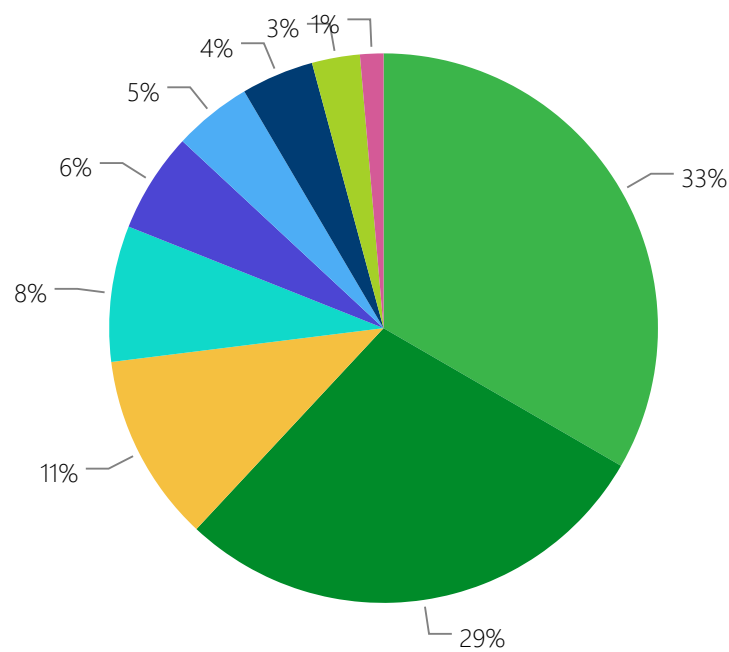
Loimaan kokonaiskustannuksissa muutos on (4,8%) 3,0M€, josta erikoissairaanhoidon muutos on merkittävin (+1,6M€).

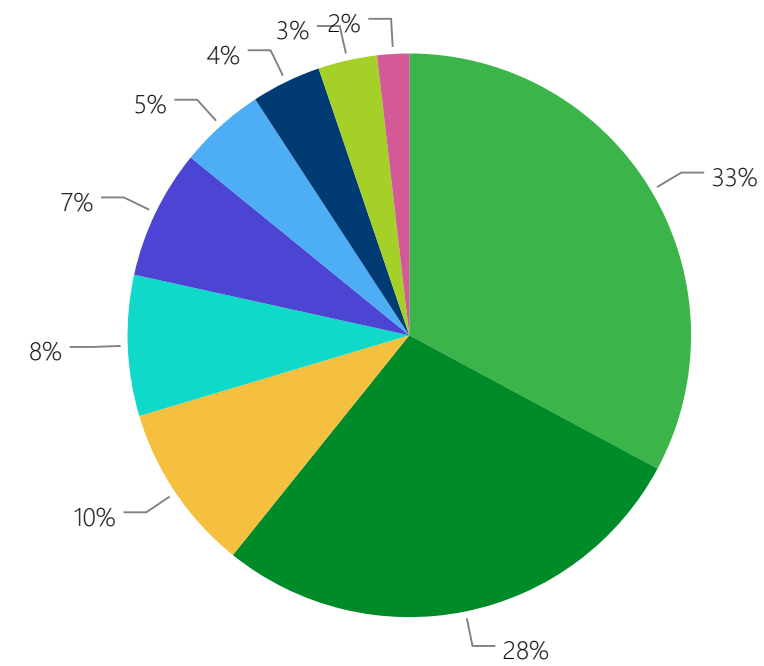
KUSTANNUSOSUUDET

KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN PALVELUITTAIN LOIMAALLA

- Hoivapalvelut
- Erikoissairaanhoido
- Vammaispalvelut
- Perhepalvelut
- Vastaanottopalvelut
- Aikuispsykososiaaliset
- Aikuissosiaalityö
- Suunterveys
- Lääkinnällinen kuntoutus

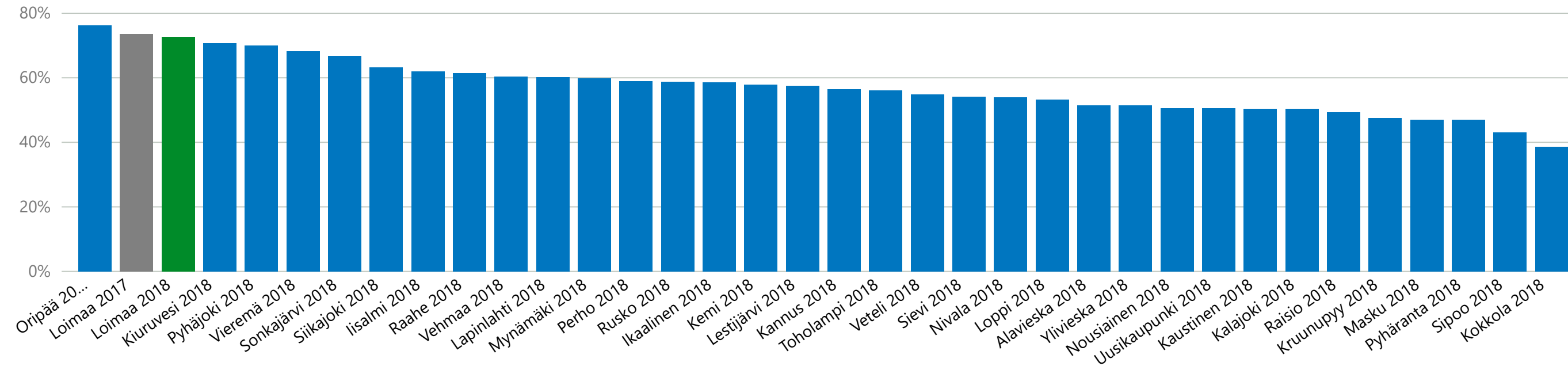
KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN PALVELUITTAIN MAISEMA-KUNNISSA

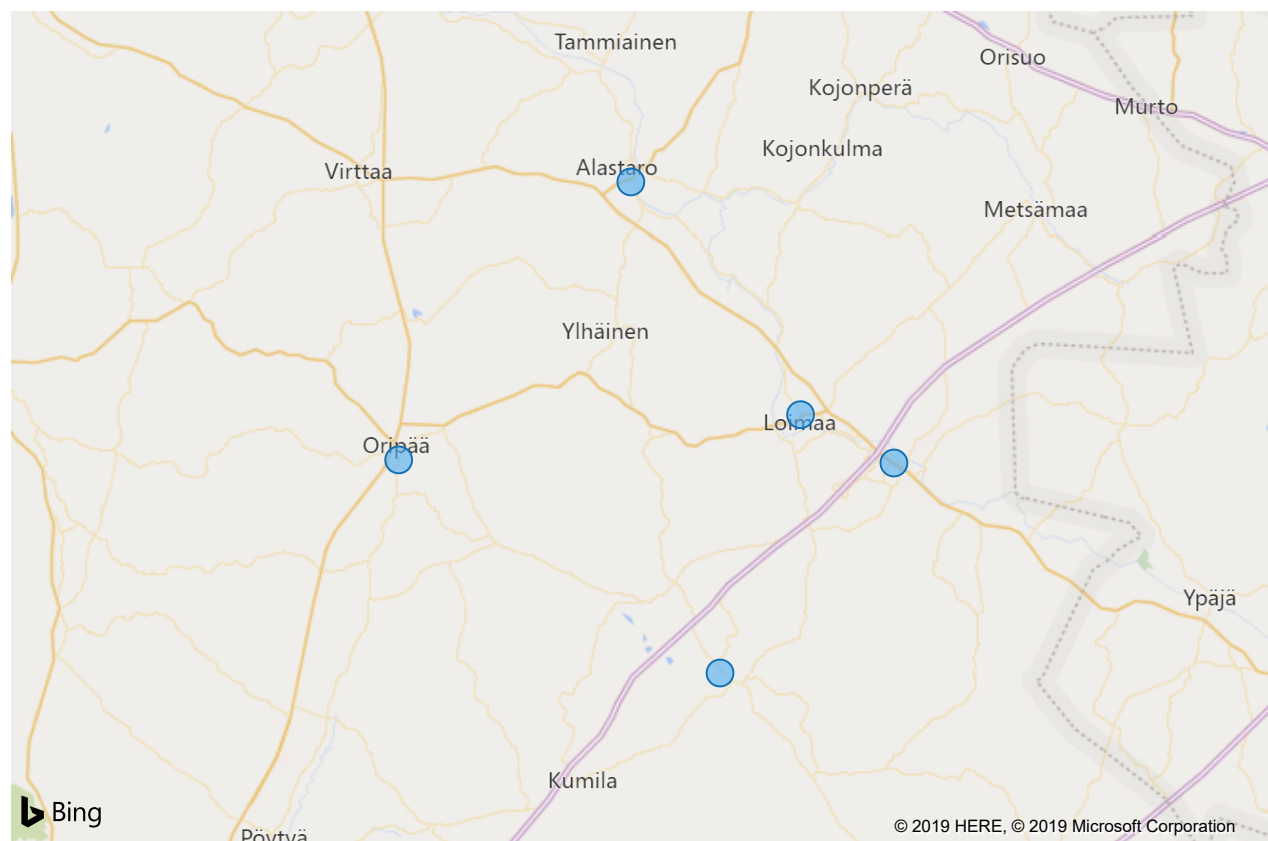
Loimaan kustannusosuuksissa korostuu erityisesti erikoissairaanhoidon osuus (29% vrt. 28%); osuus oli sama vuonna 2017. Tämän lisäksi sosiaalipalveluista vammaispalvelut saa suuremman painoarvon kuin Maisema-kunnissa. Vastaanottopalvelujen osuus sen sijaan on hieman alhaisempi (6% vrt. 7%).

PERUSTERVEYDENHUOLTO: TAUSTAA

PALVELUIDEN KÄYTTÖ, %

Terveysasemien sijainnit

Perusterveydenhuollon tarkempaan tarkasteluun ei ole sisällytetty kuntoutusta ja suun terveydenhuoltoa (näiden osalta Loimaan sijoittuminen asukaskohtaisilta kustannuksiltaan löytyy selvityksen lopusta). Tässä osiossa keskitytään vastaanottopalveluihin, jolla tarkoitetaan tässä yhteydessä kunnan terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalveluita sekä ennaltaehkäisevää työtä (mm. seulonnat). Perusterveydenhuollon osiossa sisällytetään useisiin tarkasteluihin myös esh:n yhteispäivystystä sekä esh:n avokäyntejä.

Loimaalaiset käyttävät lääkäri- ja hoitajapalveluita runsaasti: peittävyys 73% on vertailun korkeimpia vaikkakin laskenut aavistuksen vuoteen 2017 nähden (74%:sta).

Arki- ja viikonloppupäivystys klo 08-22 toimii Tyks Loimaan sairaalassa. Yöaikainen päivystys toimii pääsääntöisesti Turussa T-sairaalassa.

Huom! Syyskuuhun 2017 asti korvaushoidon viikonloppuaikainen lääkejako tapahtui epll:n päivystyksessä. Loppuvuonna 2017 korvaushoidolla oli oma klinikkansa.

Vuoden 2013 selvityksessä todettiin jo erikoissairaanhoidon poliklinikkakäytön olevan oletettua korkeampaa siihen nähden, että perusterveydenhuolto toimii melko tehokkaasti.

VASTAANOTTOPALVELUT: JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Johtopäätökset

Korkeahkoon tarvekertoimeen nähden Loimaan kustannukset lääkäri- ja hoitajapalveluissa ovat oletettua alhaisemmat. Asiakaskohtainen panostus lääkäri- ja hoitajapalveluissa on noussut 11%. Vastaanottopalveluiden kustannukset ovat nousseet 9% vaikka peittävyys on hieman laskenut.

Käyntimäärät ovat nousseet kokonaisuudessaan 13,8%, joskin tämä on seurausta hoitajatyöpanoksen lisäämisestä käyntimäärien (+70,2%) suhteen. Lääkärikäyntien määrät ovat laskeneet lähes kolmanneksen.

Huomionarvoista on, että yli 75-vuotiaiden osalta lääkärikäyntimäärät ovat laskeneet 41,7% (7 041-4 102 käyntiä). Tämä ei näy hoitajakäyntien lisääntymisenä.

Yhteispäivystyksen asukaskohtaiset kustannukset ovat vertailun kalleimmat ja nousseet 13% vuoteen 2017 nähden.

Erikoissairaanhoidon käyntien ja vastaanottokäyntien suhde on hieman tasaantunut, joskin erikoissairaanhoidon avokäytön kustannukset ovat vertailun kalleimpia samalla kun vastaanottopalvelujen käyttö ja kustannukset tarvekertoimeenkin nähden oletettua alhaisemmat.

Tuottojen määrä on laskenut (-15,2%).

Terveysasemaverkkoselvitys päivitetään vuoden 2019 aikana? Valtakunnallisesti on arvioitu, että 25 000:n väestöpohjaa kohden tulisi olla yksi terveysasema.

Toimenpide-ehdotukset

Tarvekertoimeenkin nähden sekä asukas-, että asiakaskohtaista panostusta tulee lisätä entisestään. Etenkin päivystyksen käyntimäärät huomioiden, käyntejä omilla terveysasemilla tulee lisätä: huom. käyntihinta terveysasemalla noin 131€ ja päivystyksessä 321€ (jakoa sairaaloiden ja hoitaja- ja lääkärikäyntien välillä ei ole tehty). Omaa vastaanottotoimintaa tulee harkittavan jatkettavaksi arkisin klo 18 asti.

Hoitajatyöpanoksen määrää ollaan ansiokkaasti lisätty. Lääkärityöpanosta ei kuitenkaan tule vähentää tämän seurauksena. Lääkärinvirkoja tulisi harkittavan lisätä vähintään yhdellä, mutta mielellään kahdellakin vakanssilla, minkä nähdään vähentävän paitsi jonotusaikoja, mutta myös mahdollisten esh-lähetteiden ja -käyntien määriä.

Vaarana on paitsi ikäihmisten myös koko väestön osalta se, että lääkärityöpanosta vähennetään ja tämä heijastuu yhteispäivystyksen ja esh: avokäytön lisääntymisenä. Tällä hetkellä ikäihmisillä on käytössä kotihoidon tiimit, joissa määritelty myös lääkärityöpanos. Oman vastaanottotoiminnan resurssointia voisi jatkossa lisätä mm. asiakaskohtaisen panostuksenkin näkökulmasta: pidempiä käyntiaikoja, lyhyempiä jonoaikoja ja mahdollisesti jopa vähemmän lähetteitä erikoissairaanhoitoon.

Onko yhteispäivystyksen käyttö seurausta siitä, ettei päiväaikaiselle vastaanotolle pääse? Rajataanko yhteispäivystykseen otettavien asiakkaiden määrää ja tarvetta tarpeeksi? Oman vastaanottotoiminnan resurssointia tulee lisätä.

Lähetteitä tulee laatia esh:hon hyvin harkiten. Lähetteet ja avokäyntien tarve tulisi perata huolellisesti läpi sairaanhoitopiirin kanssa. Voitaisiko osa esh:n avokäynneistä hoitaa oman vastaanottotoiminnan turvin? Voitaisiko esh-käynnit korvata osittain esh-konsultaatioilla? Kahden eri organisaation olemassaolo voi lisätä kustannuksia; voisiko organisaatioita tuoda lähemmäs toisiaan esimerkiksi hyödyntämällä erikoislääkärien laajempaa käyttöä peruspuolella vastaanottopalveluissa?

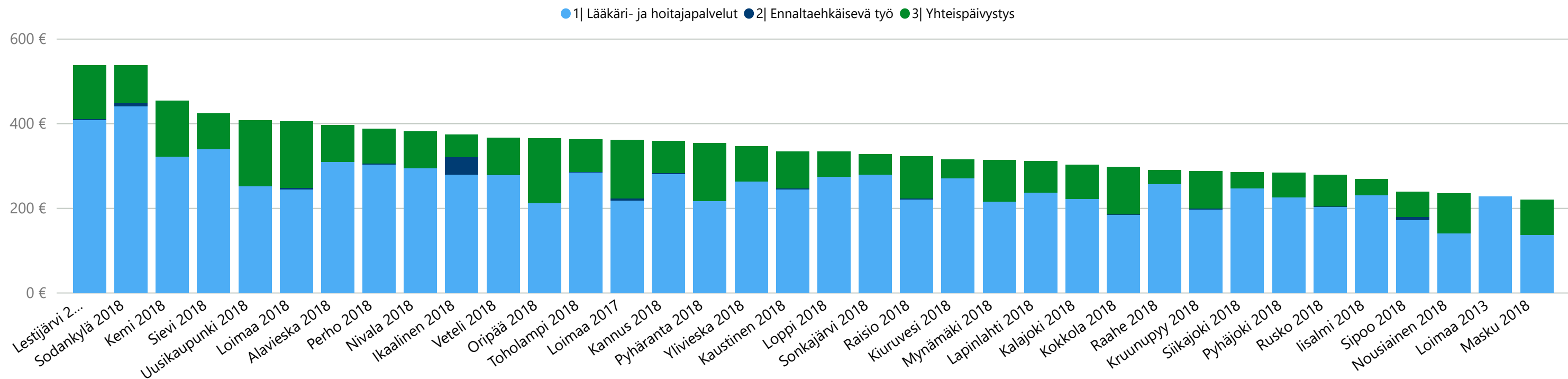
Lääkäri- ja hoitajapalveluiden käynneissä asetuksenkin mukaan eroa, mikä selittää tuottojen laskun. Kustannuslaskentaa tulee kuitenkin kehittää mm. lääkäri- ja hoitajaresurssin, terveysasemien ja ulkokuntalaskennan suhteen.

Onko Hirvikosken terveysaseman avoterveydenhuollon toimintojen siirtämisestä 11 pääterveysasemalle tehty päätös? Tämä tulee realisoida mikäli säästöt ovat oletettavia.

VASTAANOTTOPALVELUT JA YHTEISPÄIVYSTYS: ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN

ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / asukas (netto)

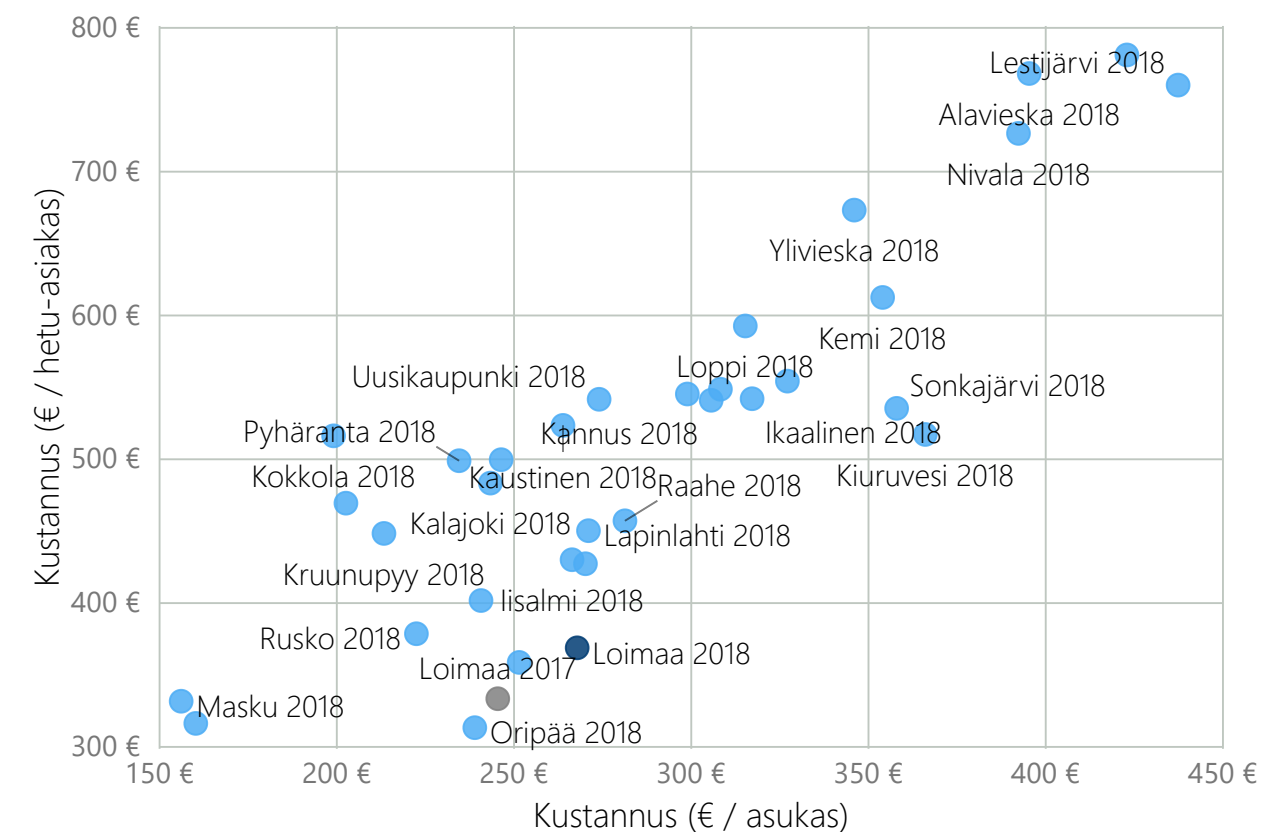

Lääkäri- ja hoitajapalveluiden asukaskohtaiset kustannukset ovat tarvekertoimeen nähden oletettua alhaisemmat. Bruttomenoja (sis. lääkäri- ja hoitajapalvelut) tarkasteltaessa Loimaa sijoittuu keskitason tuntumaan. Asukaskohtaiset kustannukset ilman yhteispäivystystä ovat nousseet 9%. Panostus asiakasta kohden on myös noussut 11%, mikä johtunee paitsi kustannusten noususta ja peittävyiden laskusta mutta myös hoitajakäyntien määrän lisääntymisestä. Asiakaskohtainen panostus on vertailussa alhainen.

Kokonaiskustannukset ovat nousseet euromääräisesti yhtä lailla henkilöstökulujen, palveluiden ostojen ja aineiden ja tarvikkeiden osalta (henkilöstökulut +6,8%, palveluiden ostot +7,5%, aineet ja tarvikkeet +23%). Mm. ilmaisjakelun siirtyminen vastaanottopalveluihin oli merkittävä yksittäinen menoerä. Myös tuottojen määrä on laskenut noin 15%.

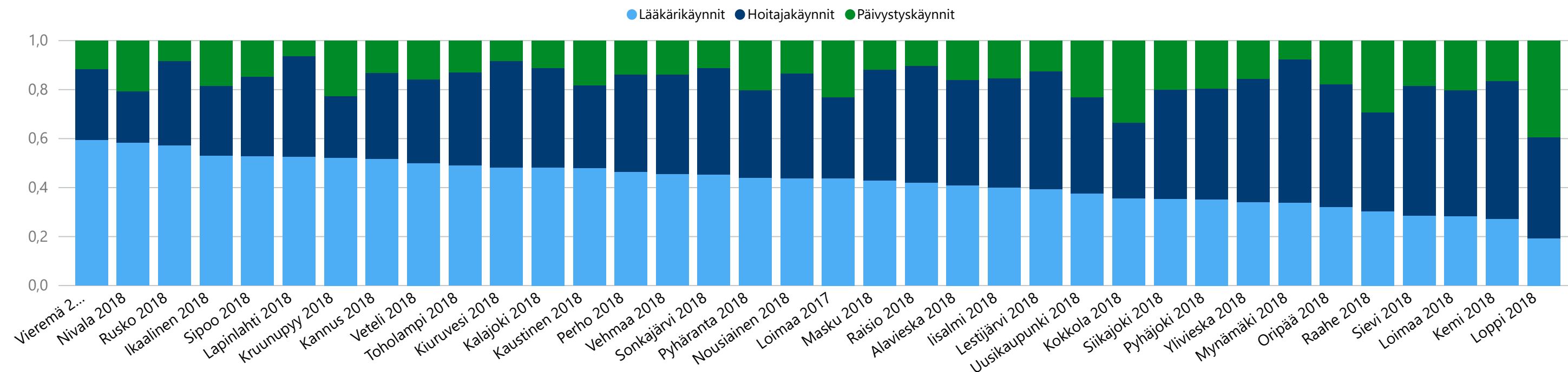
Koko vastaanottopalveluiden nettotarkastelussa Loimaa sijoittuu vertailun keskitasoa kalliimmaksi, joskin yhteispäivystyksen osuus on poikkeuksellisen korkea. Kun tämän vaikutus eliminoidaan, on sijoitus vertailun keskitasoa. Ennaltaehkäisevän työn (tässä: seulonnat) osuus on vähäinen.

KUSTANNUKSET ASUKASTA JA ASIAKASTA KOHTI (brutto)

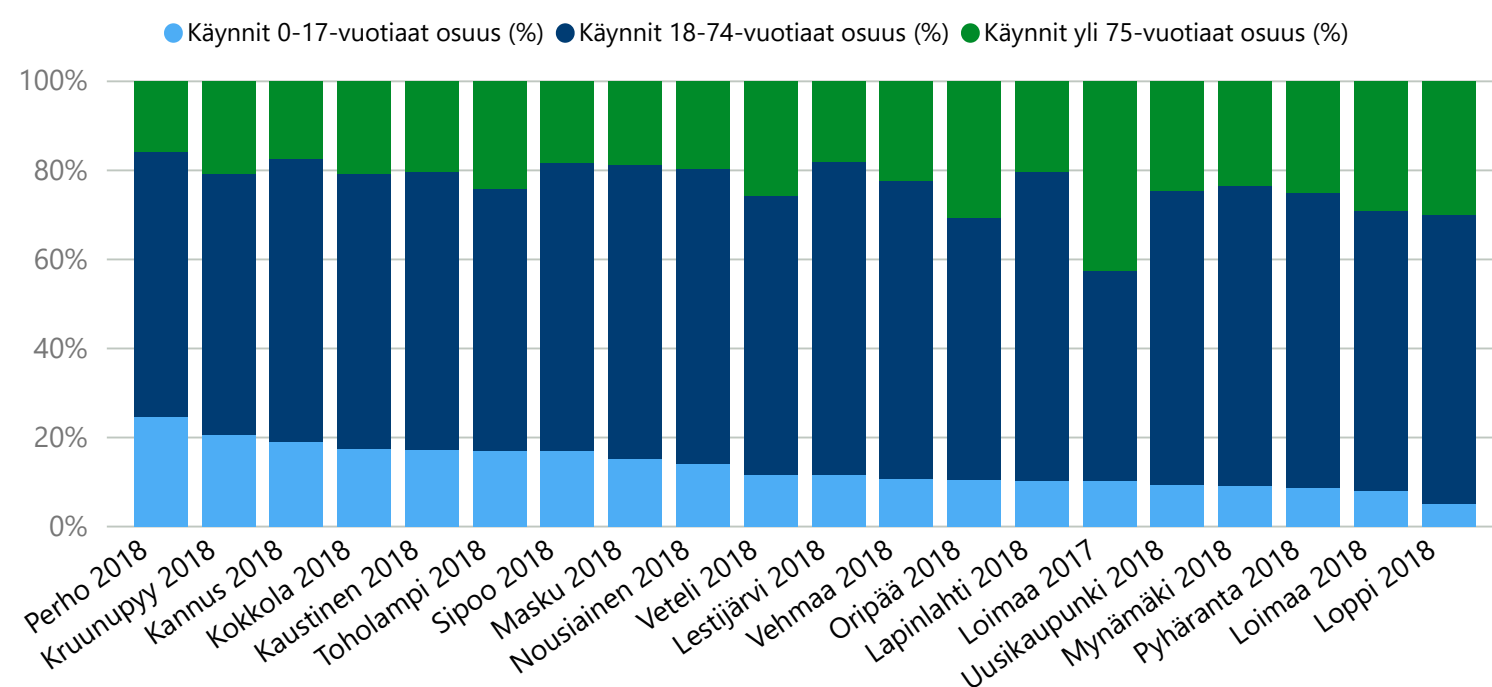

VASTAANOTTOPALVELUT JA YHTEISPÄIVYSTYS: KÄYNTIMÄÄRÄT

KÄYNTIEN JAKAUMA, %

KÄYNNIT IKÄRYHMITTÄIN, %

Käyntien jakauma on muuttunut oleellisesti: lääkärikäyntejä kertyy nyt hyvin vähäisesti suhteessa hoitajakäynteihin. Loimaalla on nähtävästi tehty tarkoituksenmukaisesti työtä hoitajatyöpanoksen lisäämisen suhteen. Lääkärikäyntien määrä on vähentynyt noin 16 400:sta 11 700:een (-28,7%). Samalla hoitajakäyntien määrä on noussut 12 400:sta 21 100:aan (+70,2%). Hoitajakäyntien määrä on noussut etenkin 18-74-vuotiaiden keskuudessa kun taas lääkärikäyntien määrä on vähentynyt sekä 18-74-vuotiaiden osalta (-18,7%), että etenkin yli 75-vuotiaiden osalta (41,7%).

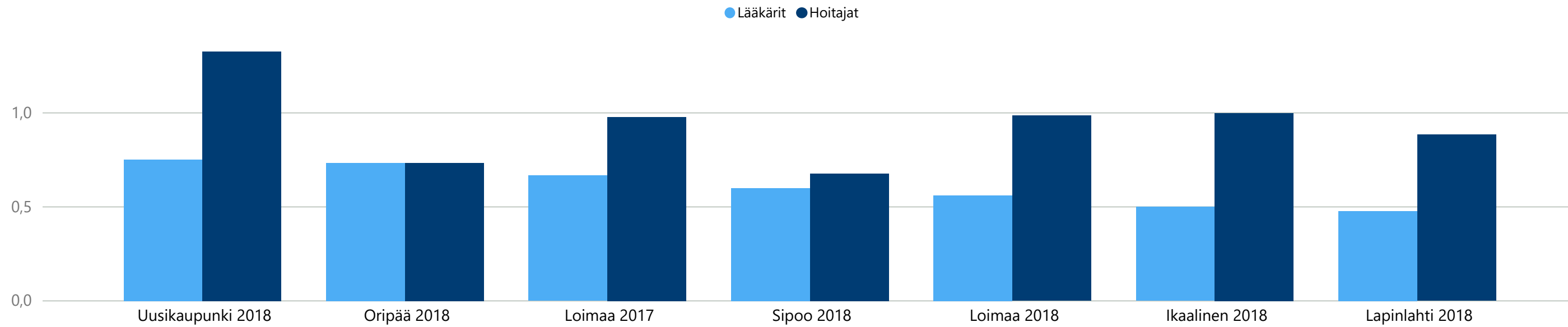
Huomionarvoista on, että yli 75-vuotiaiden osalta lääkärikäyntimäärät ovat laskeneet 41,7% (7 041 - 4 102 käyntiä).

Kaiken kaikkiaan käyntimäärät loimaalaisten osalta ovat nousseet 13,8% (28 797 - 32 772 käyntiä). Bruttokäyntikeskihinta terveysasemalla on 131 euroa kun kustannukset jaetaan kokonaiskäyntimäärällä.

Käynneissä korostui vuonna 2017 etenkin ikäihmisten käynnit, mutta vuonna 2018 jakauma on lähempänä verrokkikuntia. Alle 18-vuotiaiden osalta käyntimäärä on vähäinen.

VASTAANOTTOPALVELUT: HENKILÖSTÖRESURSSI

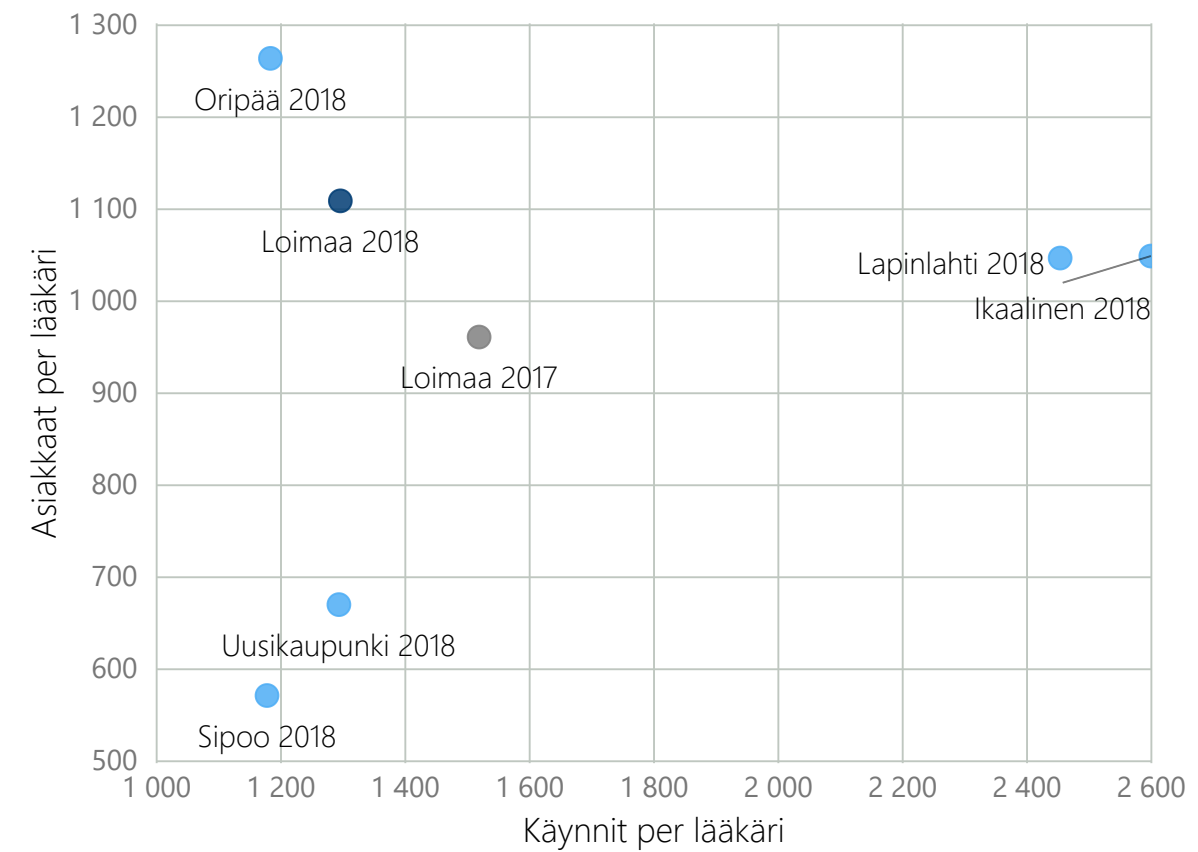
LÄÄKÄREIDEN JA HOITAJIEN MÄÄRÄ, Ammattilaisia / 1000 asukasta

Osa lääkäriresurssista on korvautunut hoitajaresurssilla kun lasketaan resurssit suhteessa väkilukuun. Lääkärien määrä on vastaanottopalveluissa vähentynyt hieman (9,82 - 9,1), minkä seurauksena asiakkaita on yksittäistä lääkäriä kohden aiempaa enemmän. Lääkärien vakansseja ei varsinaisesti ole vähennetty vaan heidän työpanostaan on ohjattu toisaalle. Hoitajakäynnit ovat korvanneet lääkärikäyntejä jolloin lääkärikohtaiset käyntimäärät näyttävät merkittävästi (-23%) pienemmiltä. Ollaanko nykyisellä resurssoinnilla saatu esimerkiksi pidennettyä käyntiaikojä?

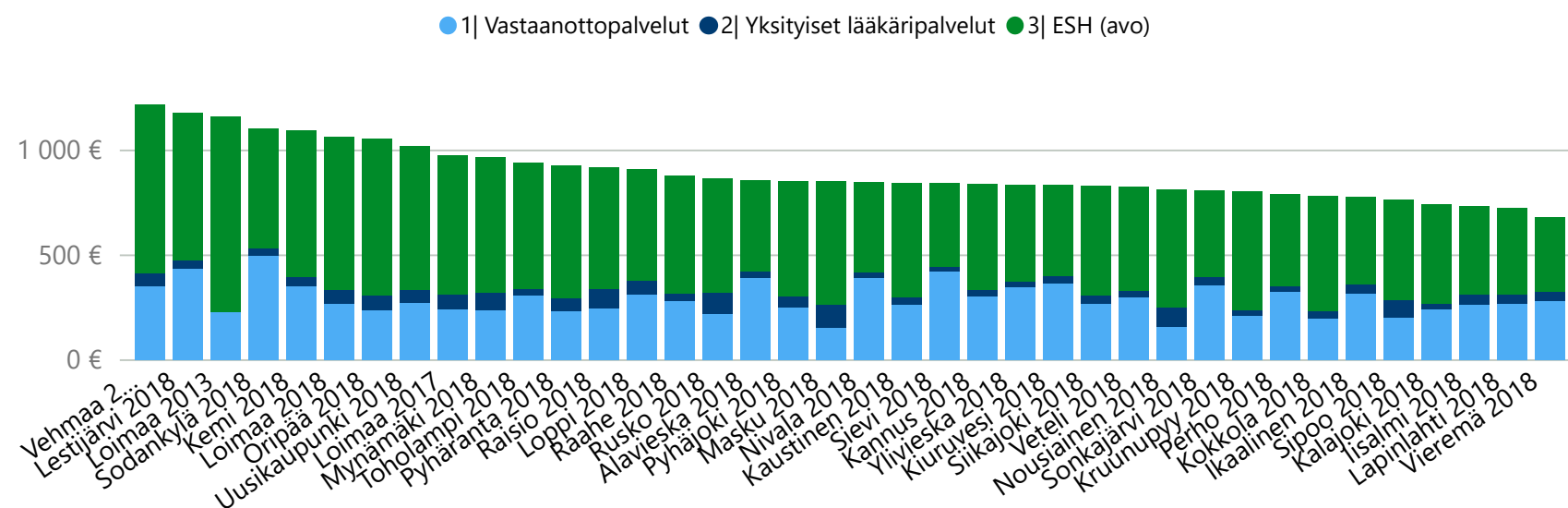
Hoitajaresurssia on lisätty vastaanottopalveluissa yhdellä toimintojä muuttamalla (ei lisättyjä vakansseja) ja hoitajakohtaisia käyntejä kertyy enemmän, mikä vaikuttaa lääkärien ja hoitajien väliseen työnjakoon. Suuntaus on positiivinen.

KÄYNNIT JA ASIAKKAAT LÄÄKÄRIÄ KOHDEN

VASTAANOTTOPALVELUT, YKSITYISET LÄÄKÄRIPALVELUT JA ERIKOISSAIRAANHOITO (AVO)

AVOPALVELUIDEN ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET, € / asukas (brutto)

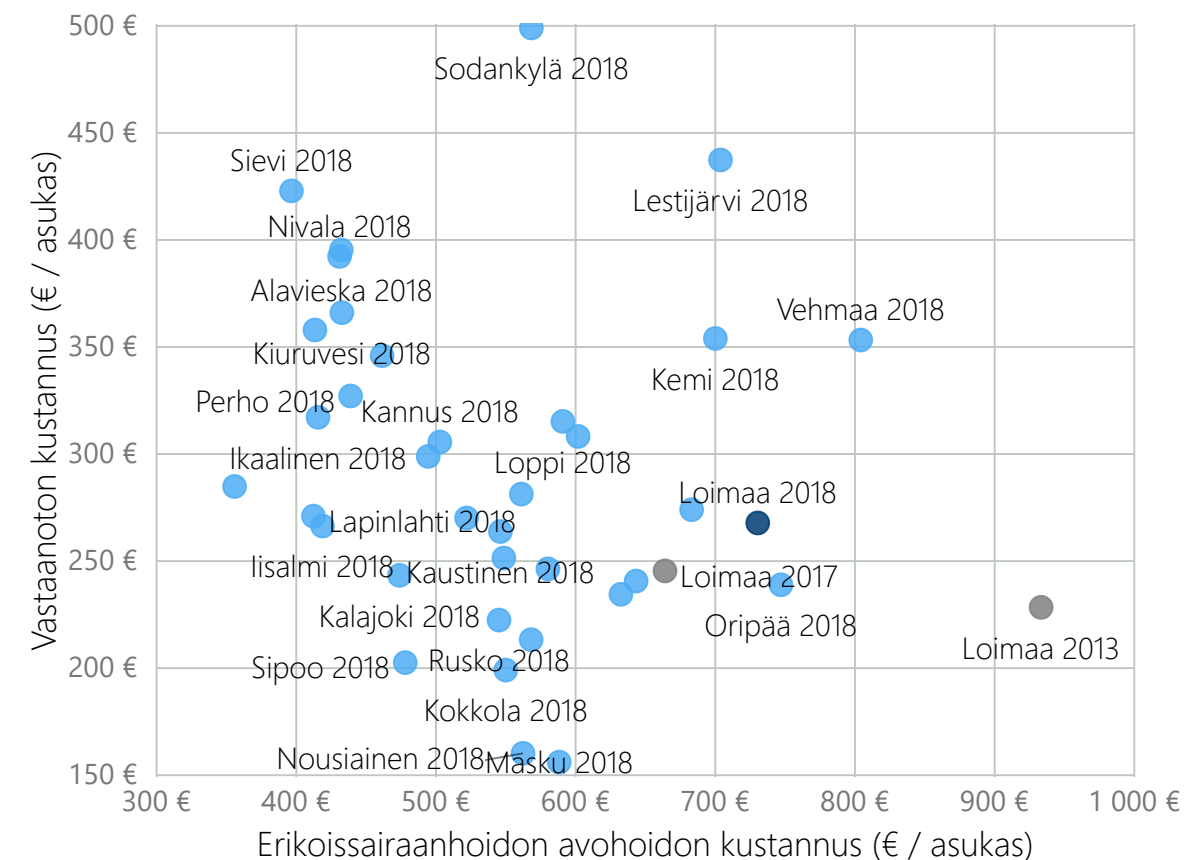
Vastaanoton (tässä: lääkäri- ja hoitajapalvelut) osalta Loimaa sijoittuu vertailun keskivaiheille.

Kaikkia avopalveluita (lääkäri- ja hoitajapalvelut, yksityiset lääkäripalvelut sekä esh:n avopalvelut) tarkastellessa Loimaan sijoitus on korkeampi, sillä esh:n avopalvelujen osuus on suuri. Myös yksityisiä lääkäripalveluja käytetään jonkin verran. Vastaanottopalvelujen kustannusnousun (+9%) lisäksi esh:n avokäyntien kustannus on noussut 10%. Nettotarkastelu ei juurikaan muuta Loimaan sijoittumista.

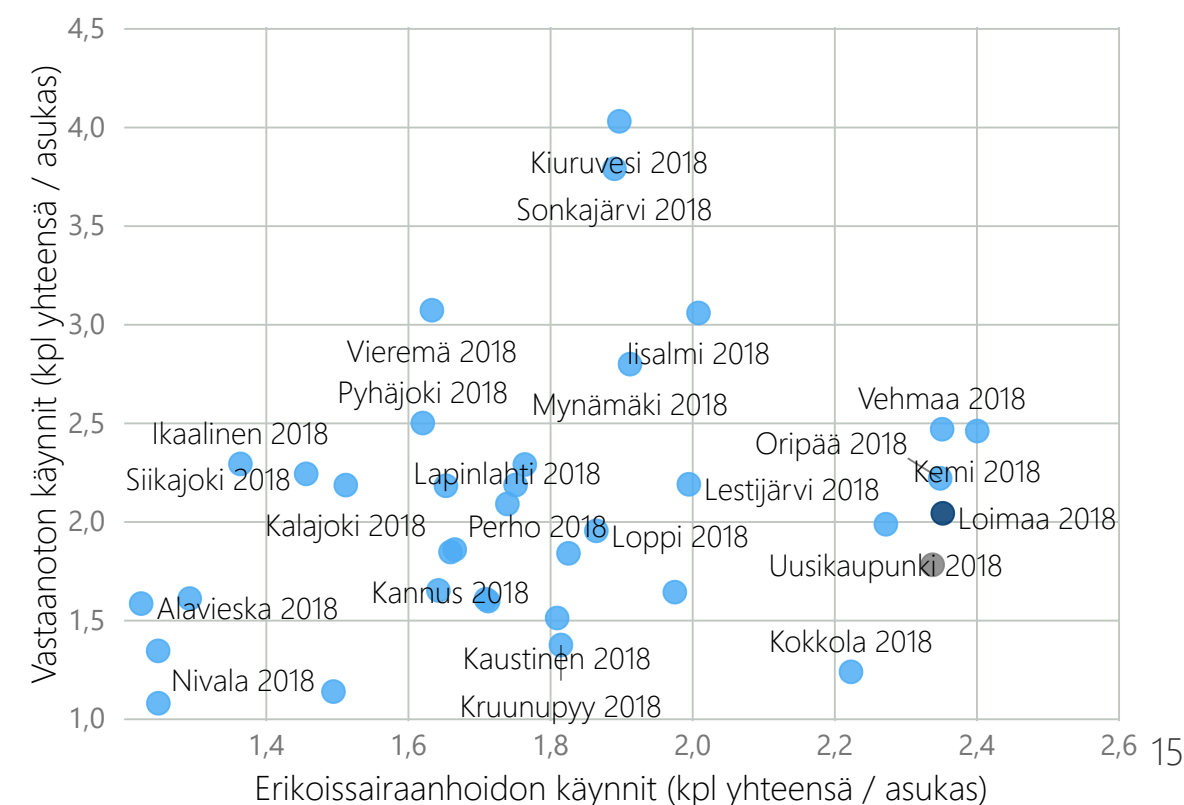
Vastaanottopalvelujen avokäyntien määrä on lisääntynyt 14,6% hoitajakäyntien lisääntymisen myötä. Erikoissairaanhoidon osalta Loimaalla kertyy esh-käyntejä lähes vertailun eniten vaikka vuosimuutos on ollut maltillinen (+0,4%). Huomionarvoista on, että vuonna 2017 erikoissairaanhoidossa kertyi avokäyntejä huomattavasti vastaanottokäyntejä enemmän; vuonna 2018 tuo ero on hieman kaventunut: 2,35 käyntiä esh:ssa/asukas vrt 2,04 käyntiä vo:ssa/asukas. Keskipitkällä aikavälillä olisi toivottavaa, että vastaanoton käyntimäärien lisäys vähentäisi esh:n avokäyntien määrää huomattavasti.

Vaikkakin Mynämäellä on alhaisempi tarvekerroin, ovat sielläkin esh:n avokäynnit kohtuullisen korkeita. Samaan aikaan Mynämäellä kuitenkin panostetaan myös omiin vastaanottokäynteihin. Mikäli Loimaa tavoittelisi Mynämäen palvelurakennetta, olisivat vuotuiset käyttötaloussäästöt 730 000€. Tällöin käyntimäärät olisivat yhteensä melko samat kuin nyt, mutta painotus olisi perusterveydenhuollon lääkäri- ja hoitajapalveluilla: 2,80 käyntiä vo:ssa / asukas ja 1,91 käyntiä esh:ssa / asukas.

VASTAANOTON JA ESH:N AVOHOIDON VERTAILU - KUSTANNUKSET (brutto)

VASTAANOTON JA ERIKOISSAIRAANHOIDON AVOHOIDON VERTAILU - KÄYNNIT

ERIKOISSAIRAANHOITO: TAUSTAA

Erikoissairaanhoitoa Tyks Loimaan sairaalassa

Loimaa käyttää erikoissairaanhoidossa pääasiallisesti Varsinais Suomen sairaanhoitopiirin kantasairaalaa sekä Loimaan sairaalaa. Loimaan sairaalan päivystys palvelee alueensa väestöä päivittäin klo 8.00-22.00. Muina aikoina päivystys tapahtuu käytännössä Tyksin T-sairaalassa. Loimaan sairaalassa on kolme kuntoutusosastoa:

- Akuutti kuntoutusosasto 1: 22 hoitopaikkaa, joista 10 paikalla hoidetaan sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon potilaita (medisiinisiä, kardiologisia tai neurologisia)
- Akuutti kuntoutusosasto 2: 22 hoitopaikkaa, joista 10 paikalla hoidetaan sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon potilaita (pehmyt ja vatsaelinkirurgisia, ortopedisiä, traumatologisia, neurokirurgisia tai gynekologisia)
- Akuutti kuntoutusosasto 3: 22 hoitopaikkaa, jotka kaikki perusterveydenhuollon taseisia

Huom! Syyskuuhun 2017 asti korvaushoidon viikonloppuaikainen lääkejako tapahtui epll:n päivystyksessä. Loppuvuonna 2017 korvaushoidolla oli oma klinikkansa. Tämä käyntimäärien lasku ei ohjausryhmän mukaan näkynyt kustannuksissa sillä samalla yksikköhinnat nousivat.

Käyttö Loimaan sairaalassa

Sairaanhoitopiirin talouspäällikkö Heli Lähteenmäen mukaan Loimaan sairaalan vuoden 2018 käytöstä muodostuu 52,9% loimaalaisten käytöstä ja 4,4% oripääläisten käytöstä. Muut kunnat käyttävät 42,7% Loimaan sairaalan toiminnoista. Muu erittely (mm. erikoisalajakauma ja avopalvelu- ja vuodeosastokäytön jako) koskien Loimaan sairaalaan tulee pyytää sairaanhoitopiiriltä.

Loimaalaisilla kertyi vuonna 2018 noin 9 600 hoitopäivää erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidossa. Näistä noin 2 400 (25%) muodostui Loimaan sairaalassa (tieto perustuen Loimaan toimittamiin seurantalastoihin).

Suorite	Hoitopäivät		Käynnit	
	2017	2018	2017	2018
Erikoisala				
Aikuispsykiatria	2149	1459	5062	4741
Keuhkosairaudet	429	551	1189	1195
Kirurgia	2572	2538	5808	5511
Muut	1353	1655	13096	13628
Neurologia	539	593	2944	2808
Sisätaudit	2464	2827	7959	8346
Yhteensä	9506	9623	36058	36229

Erikoissairaanhoidon käyttö kokonaisuudessaan

Erikoissairaanhoidossa kertyy loimaalaisten osastohoitopäiviä yhteensä noin 9 600, joista 29% sisätaudeista ja 26% kirurgiasta. Avokäyntien määrä on yhteensä noin 36 000, joista 23% sisätaudeilta ja 15% kirurgiasta.

Hoitopäivä- ja käyntimäärät ovat kutakuinkin vuoden 2017 tasolla.

Tästä taulukosta on jätetty pois yhteispäivystyksen käyntimäärä (noin 8 300).

ESH: JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Johtopäätökset

Loimaa sijoittuu kuntavertailun kalleimpien joukkoon. Tarkastelluista erikoisaloista ainoastaan lastentaudeilla asukaskohtaiset kustannukset ovat edulliset. Kalleus on seurausta etenkin avokäyntien suuresta määrästä. Yksikkökustannus on keskitasoa ja vuodeosaston käyttö on melko maltillista. Avokäyntien määrä on tarvekertoimeenkin nähden oletettua hieman korkeampi.

Yhteispäivystyksen osuus kustannuksista on keskimääräistä merkittävämpi ja Loimaa sijoittuu sen osalta vertailun kärkeen. Yhteispäivystykseen hakeudutaan herkästi ja käyntejä on huomattavan paljon. Asukaskohtainen meno on kasvanut lähes 13%.

Poliklinikkatarjonta on melko runsas väestöpohjaan ja kantasairaalan läheisyyteen suhteutettuna.

Sisätautien edullisista yksikköhinnnoista riippumatta Loimaa sijoittuu alle 75-vuotiaiden osalta vertailun kalleimpien joukkoon runsaasta käytöstä johtuen. Käyttö on selvästi lisääntynyt vuoteen 2017 nähden. Yli 75-vuotiaiden osalta käyttö ja kustannukset ovat hieman maltillisempia.

Kirurgiassa kustannustaso on hieman sisätauteja maltillisempaa joskin keskitasoa kalliimpaa. Yksikköhinnat ovat niin ikään keskitasoa, mutta avokäyntien suurehko määrä poikkeaa keskitasosta. Ikäihmisten osalta käyttö on maltillista.

Neurologiassa etenkin suuret käyntimäärät vaikuttavat Loimaan lähes korkeimpaan sijoittumiseen. Kustannusten kallistumiseen vaikuttaa yksikköhintojen reipas nousu.

Toimenpide-ehdotukset

VSSHP:n toimintakäytäntönä on hoitaa mahdollisimman paljon avokäyntien turvin jolloin osastohoidon tarve jää vähäiseksi, mikä on hyvä linjaus ja näyttää toteutuvan myös loimaalaisten osalta. Korkean sairastavuuden ja mm. ikärakenteen takia esh:n käyttö on väkisin keskitasoa merkittävämpää, joskin osa esh:n käytöstä on vähennettävissä omaan, toimivaan perustasoiseen vastaanottotoimintaan panostamalla. Toteutettava analyysi sairaanhoitopiirin kanssa siitä, miten esh:hon ohjautuminen tapahtuu (lähetteet, ensikäynnit), miten jatkokäyntejä kertyy ja olisiko asiakkuus siirrettävissä aiemmin takaisin peruspalvelujen piiriin.

Mikä on odotusaika omalle terveysasemalle ja saako terveysasemalta myös tarvittaessa lääkäriajan? Yhteispäivystyksen yksikkökustannukset ovat maltilliset vaikkakaan eivät jousta kysynnän muuttuessa: kapasiteetti (paikkamäärät, henkilöstöresurssit) on melko joustamaton muutoksille. Harvassa kunnassa on mahdollisuutta hakeutua yhteispäivystykseen varsinkin näin lähellä kantasairaalaan. Loimaan sairaalan osalta voisi harkita ilta-aikaisen päivystyksen lopettamista jo klo 20. Yhteispäivystyksessä tulee pitää tiukka linja sinne hakeutuvien asiakkaiden valinnassa: vain kiireelliset tapaukset hoidetaan yhteispäivystyksessä. Kiireellisyyttä voitaisiin arvioida erillisen hoitajavastaanoton kautta, nk. "portinvartijakäytäntö".

Olisiko pienempien erikoisalojen siirto kantasairaalaan toteutettavissa?

Etenkin sisätautien osalta käyttöön voidaan osittain vaikuttaa omaan vastaanottotoimintaan sekä akuutti- ja lyhytaikaishoitoon lisää panostamalla. Hoitajaksojen pituuksia on mahdollista lyhentää siirtämällä asiakkuus ajoissa omalle lyhytaikaisosastolle. Esh:n paikkamääriä kuntoutusosastoilla tulisi vähentää sillä laskennallinen paikkamäärä on lähes puolet virallisista (11 vrt. 20). Uusintakäynnit esh:ssa tulee minimoida ja asiakas tulee siirtää pth:n puolelle.

Kahden eri organisaation olemassaolo voi lisätä kustannuksia; voisiko organisaatioita tuoda lähemmäs toisiaan esimerkiksi hyödyntämällä erikoislääkärien laajempaa käyttöä peruspuolella vastaanottopalveluissa? Kirurgiassa uusintakäynnit esh:ssa tulee pitää minimissä. Tästä linjauksesta keskustelua sairaanhoitopiirin kanssa.

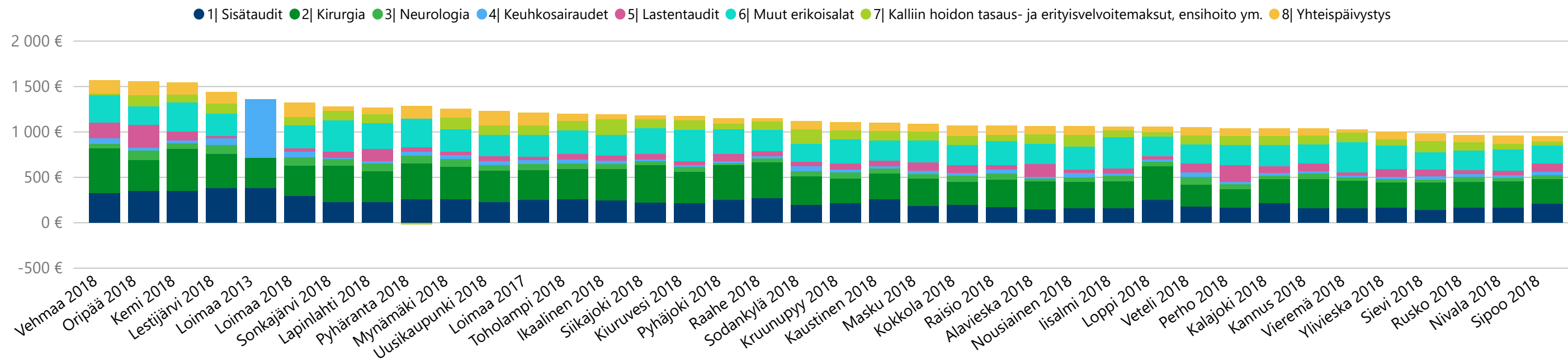

Niin ikään neurologiassa uusintakäyntien määrä tulee pitää minimissä.

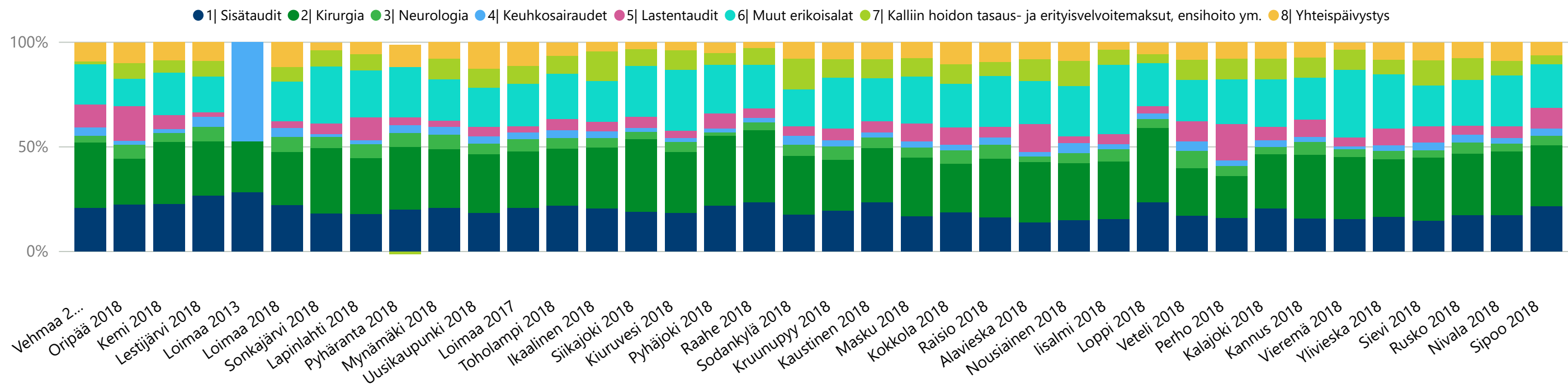
ESH: ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN

1| Sisätaudit   2| Kirurgia   3| Neurologia   4| Keuhkosairaudet   5| Lastentaudit   6| Muut erikoisalot   7| Kalliin hoidon tasaus- j...   8| Yhteispäivystys

ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / asukas

SUURTEN JA PIENTEN ERIKOISALOJEN KUSTANNUSJAKAUMA, %

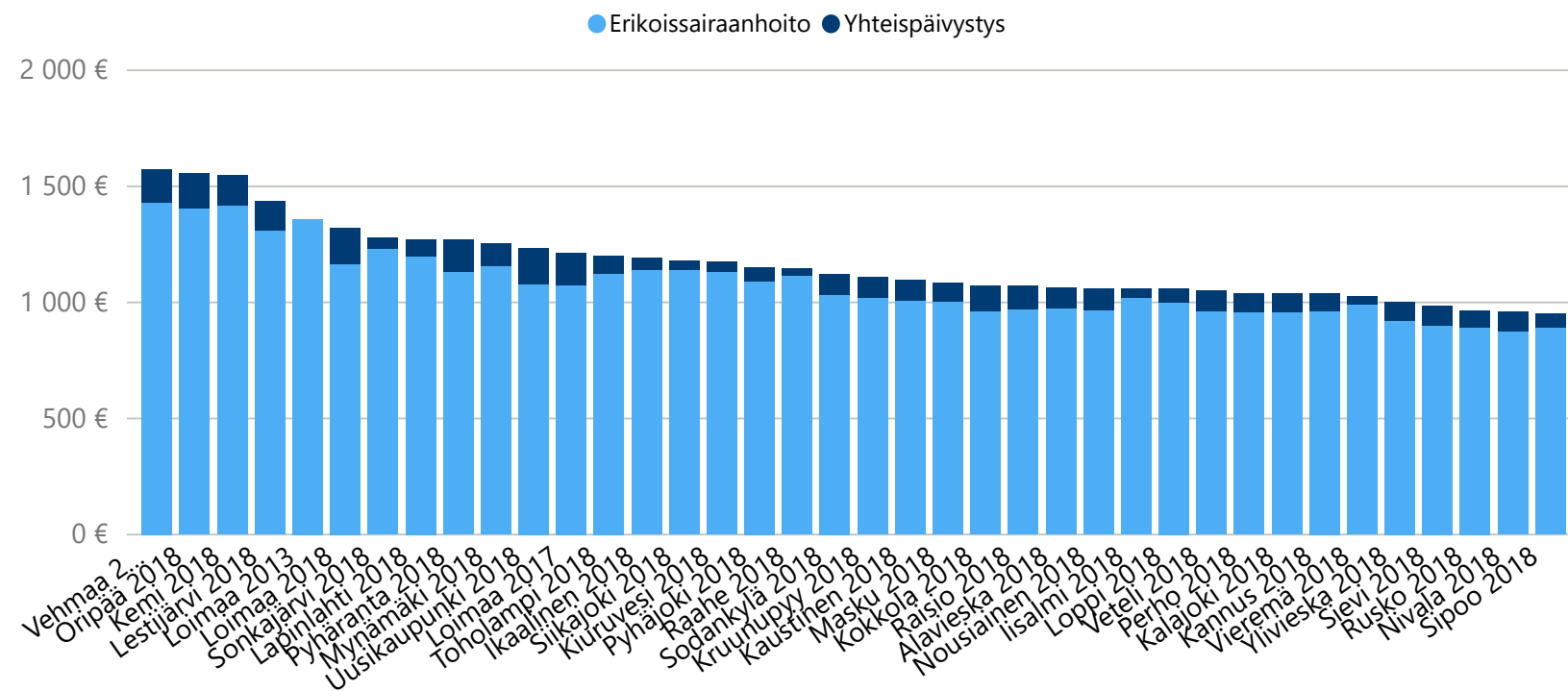
Loimaa sijoittuu kuntavertailun kalleimpien joukkoon. Tarkastelluista erikoisaloista ainoastaan lastentaudeilla asukaskohtaiset kustannukset ovat edulliset.

Asukaskohtaiset kustannukset ovat nousseet lähes 9%, mikä on seurausta tasaisesti kaikilta erikoisaloilta.

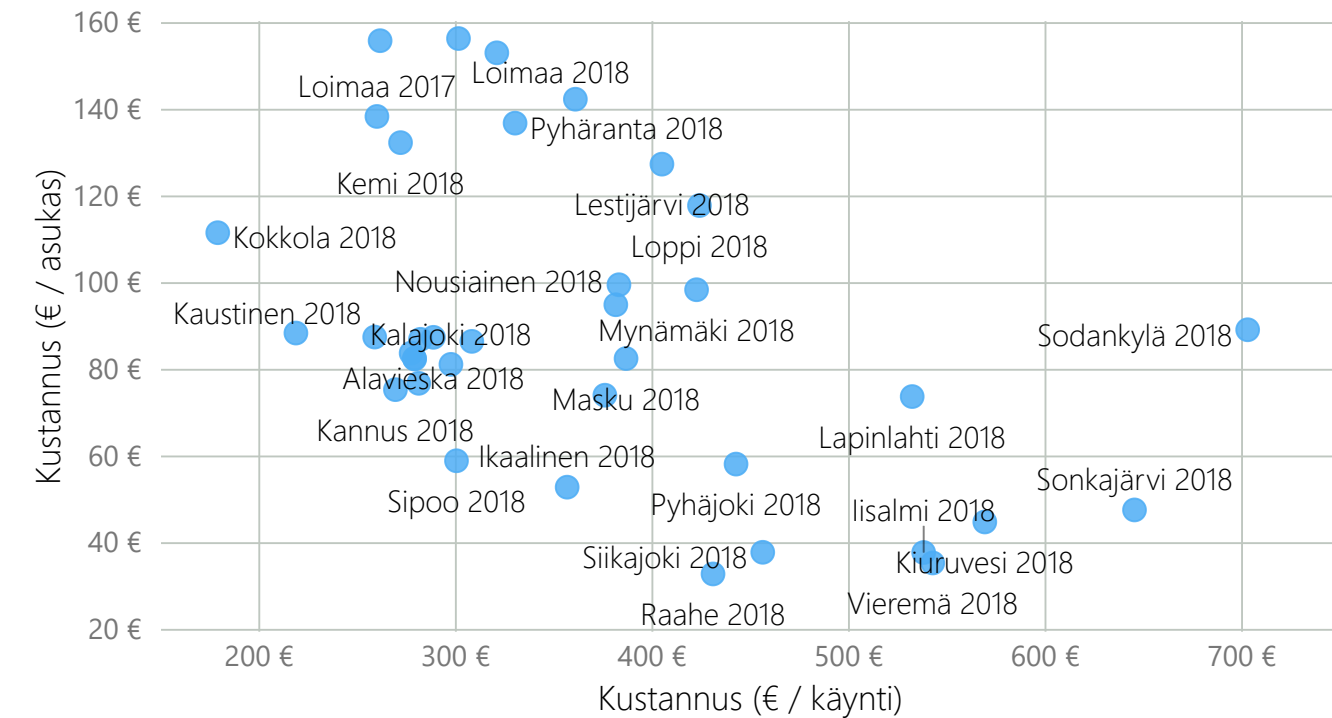
Yhteispäivystyksen osuus kustannuksista on keskimääräistä merkittävämpi ja Loimaa sijoittuu sen osalta vertailun kärkeen. Asukaskohtainen meno on kasvanut lähes 13%.

ESH: PÄIVYSTYS

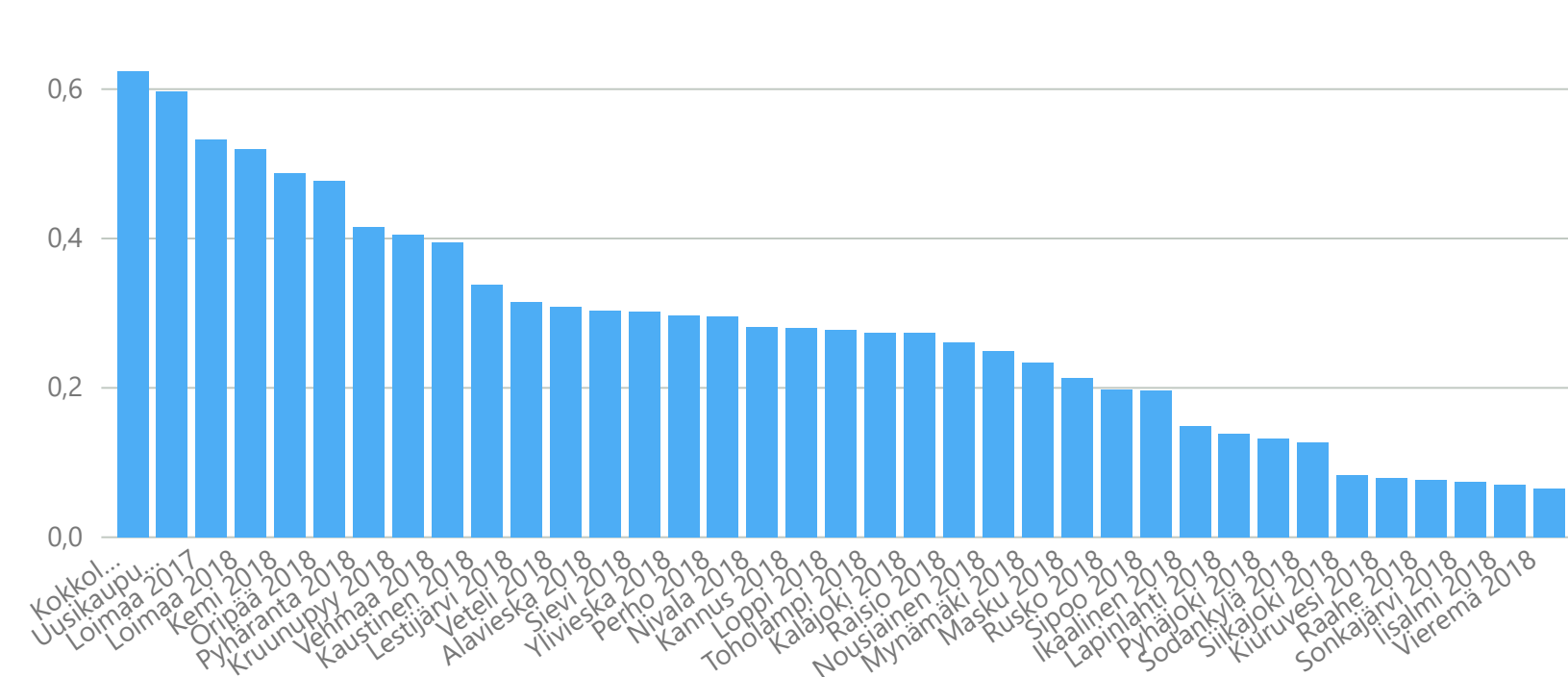
ERIKOISSAIRAANHOIDON JA YHTEISPÄIVYSTYKSEN ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET

YHTEISPÄIVYSTYKSEN KÄYNTI- JA ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET (NETTO)

YHTEISPÄIVYSTYSKÄYNNIT ASUKASTA KOHDEN

Yhteispäivystyksen osuus erikoissairaanhoidon menoista on poikkeuksellisen korkea. Erikoissairaanhoidon kokonaisuuden (pl. yhteispäivystys) asukaskohtainen kustannus on noussut vajaa 9%. Yhteispäivystyksen asukaskohtainen kustannus on noussut lähes 13%.

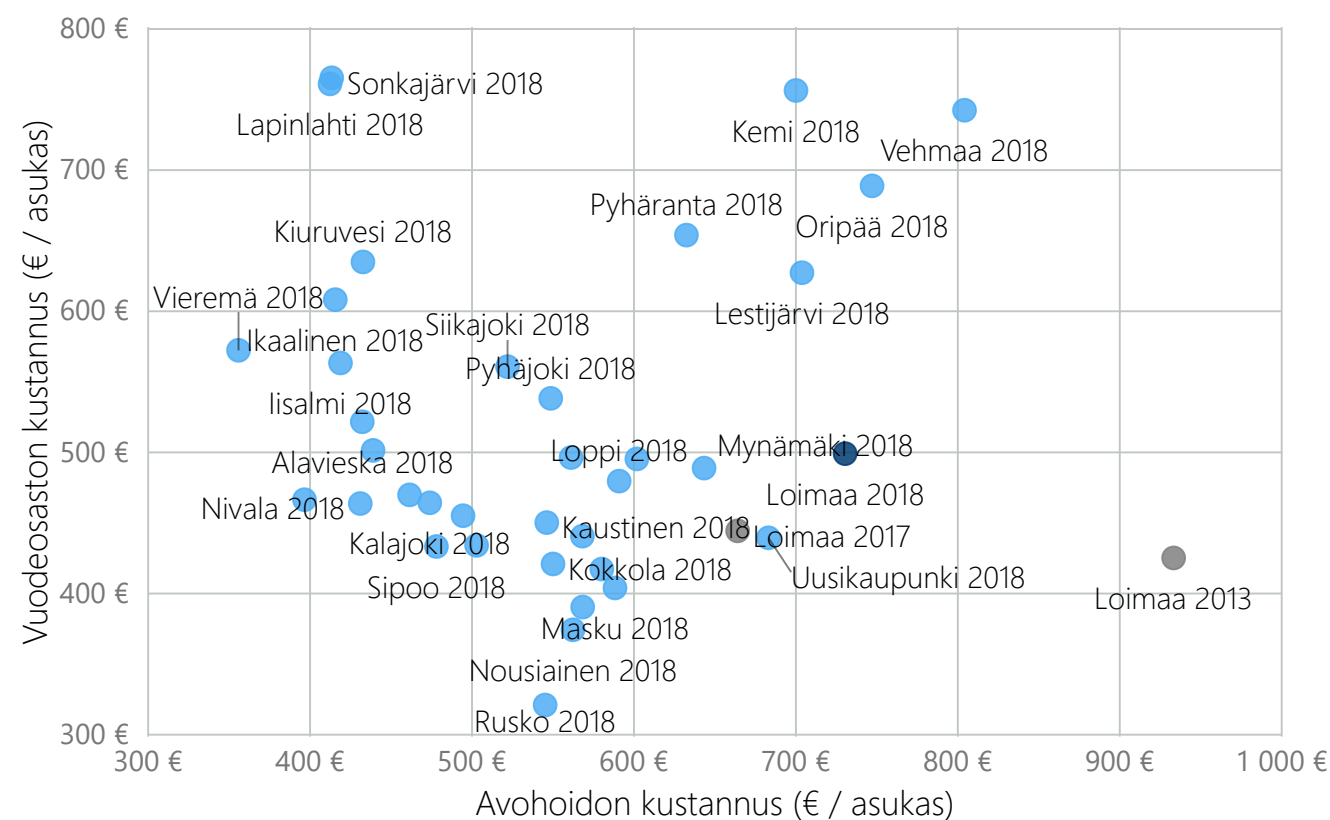
Huom! Yksikkökustannuksia ei voida erotella Loimaan sairaalan ja kantasairaalan välillä.

Yhteispäivystyskäyntien määrä on vertailun korkeimpia. Huom! Uudenkaupungin päivystystilanne Vakka-Suomen sairaalassa samantyyppinen. Loimaalla (kuten Uudessakaupungissakin) päivystyksen käyntikohtainen kustannus kuitenkin vertailussa maltillinen: noin 301€/päivystyskäynti. Mielenkiintoista on, että ne varsinais-suomen kunnat joissa ei ole omaa aluesairaalaa (Mynämäki, Nousiainen, Masku, Raisio, Rusko) omaavat kalliimman yksikköhinnan päivystykselle. Tämä viittaa aluesairaaloitten edullisempaan yksikköhintaan.

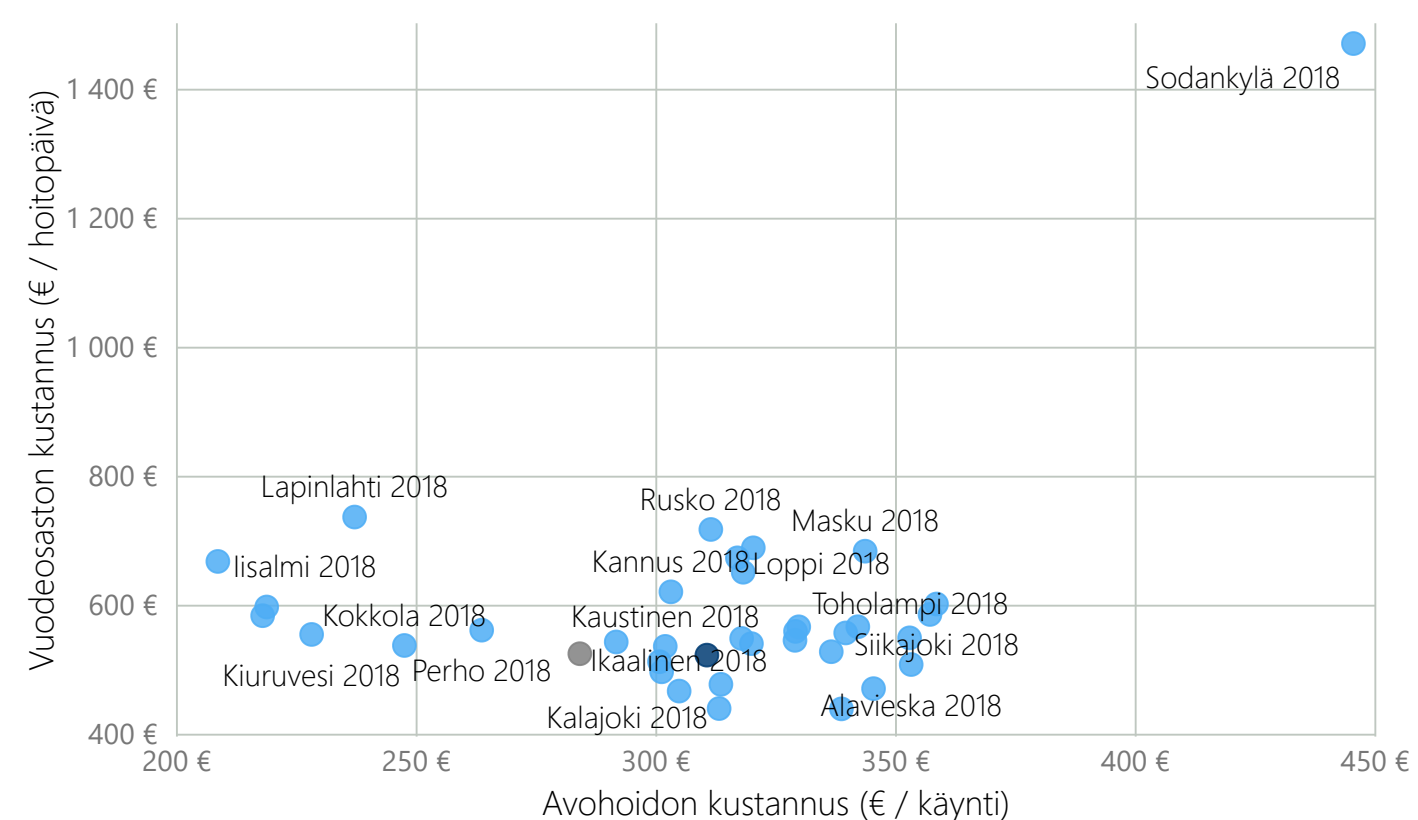
Huomioitavaa on, että yhteispäivystyksen käyntimäärien vähennyttyä noin 2%:lla vuoteen 2017 nähden, on päivystyksen käyntihinta noussut 15%. Tämä viittaa ioustamattomaan kapasiteettiin.

ESH: AVOHOITO JA VUODEOSASTOPALVELUT

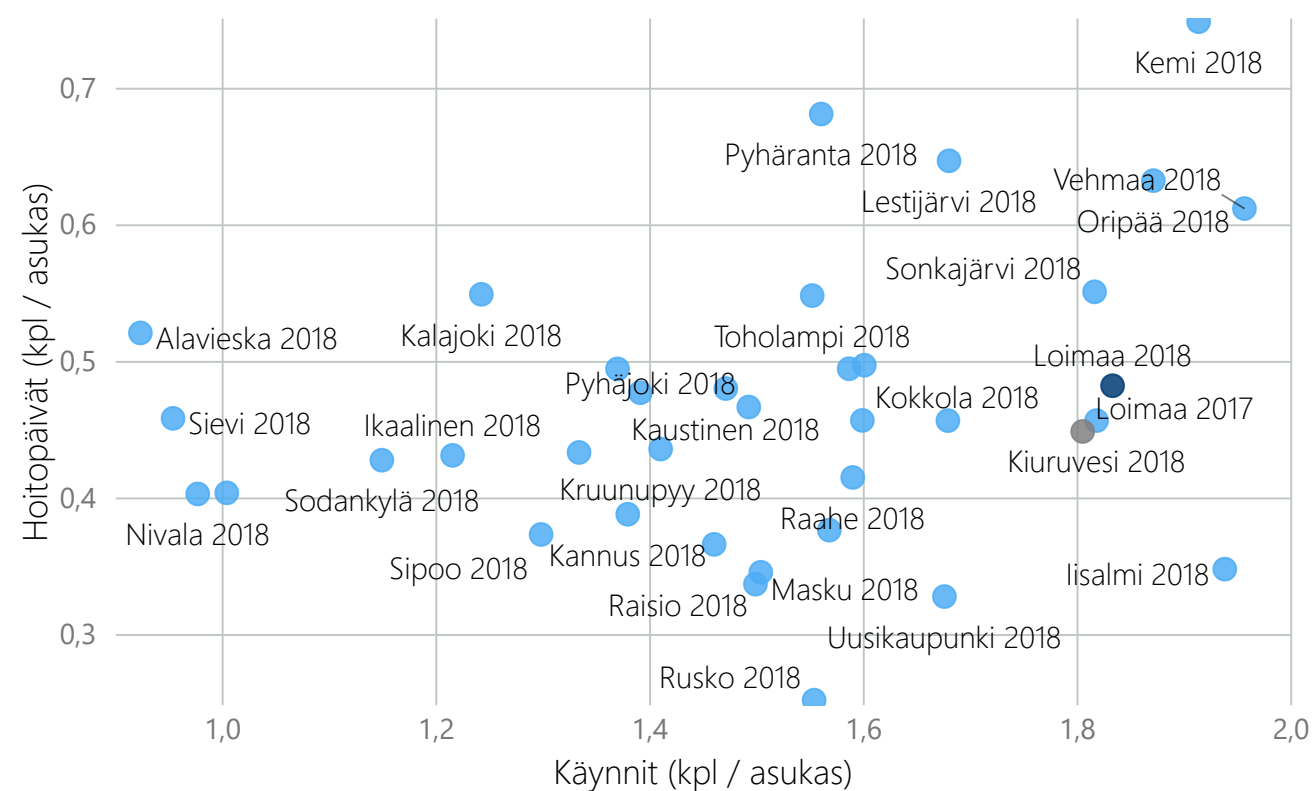
AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN KÄYTTÖ - AS. KOHT. KUSTANNUKSET

AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN KÄYTTÖ - YKSIKKÖKUSTANNUKSET

AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN KÄYTTÖ - MÄÄRÄT

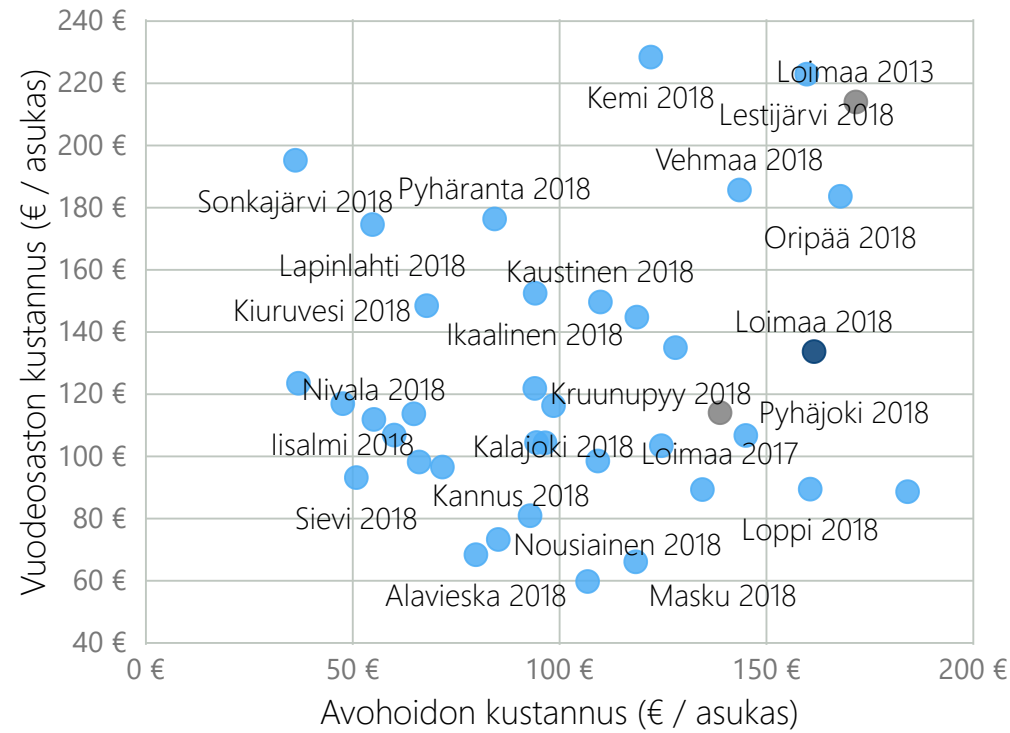
Loimaan erikoissairanhoidossa korostuu avohoidon kustannukset ja niiden osalta Loimaa sijoittuu vertailun kalleimpien joukkoon. Vuodeosastohoidossa Loimaa on hieman keskitasoa kalliimpi.

Siinä missä keskimääräinen yksikkökustannus vuodeosastolla on laskenut verrokkikuntien edullisimpien joukkoon, on samaan aikaan avohoidon käyntihinta kallistunut ja on nyt lähellä Maisema-kuntien keskitasoa. Korkea kustannustaso ei siis ole seurausta kalliista yksikköhinnoina vaan pääasiassa suuresta käytöstä - etenkin avopuolella, mutta myös vuodeosastolla.

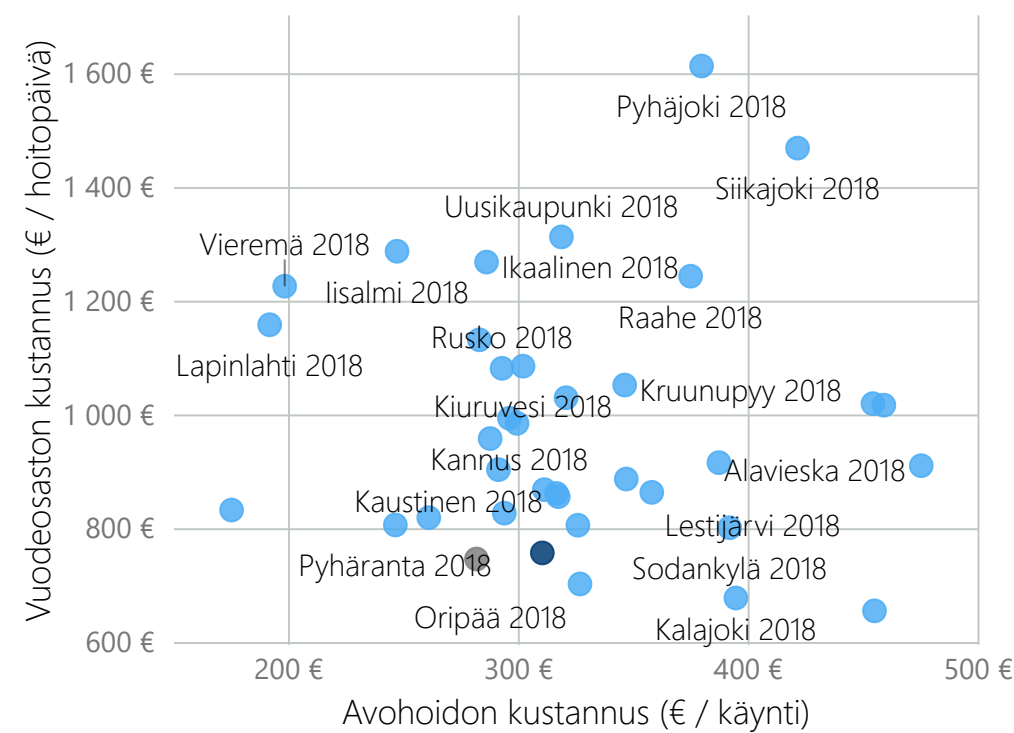
Avohoidon asukaskohtaiset kustannukset ovat nousseet 10%, vuodeosastohoidon 12%. Käyntimäärät ovat lisääntyneet vajaa 2%, hoitopäivämäärät vajaa 7%.

SISÄTAUDIT

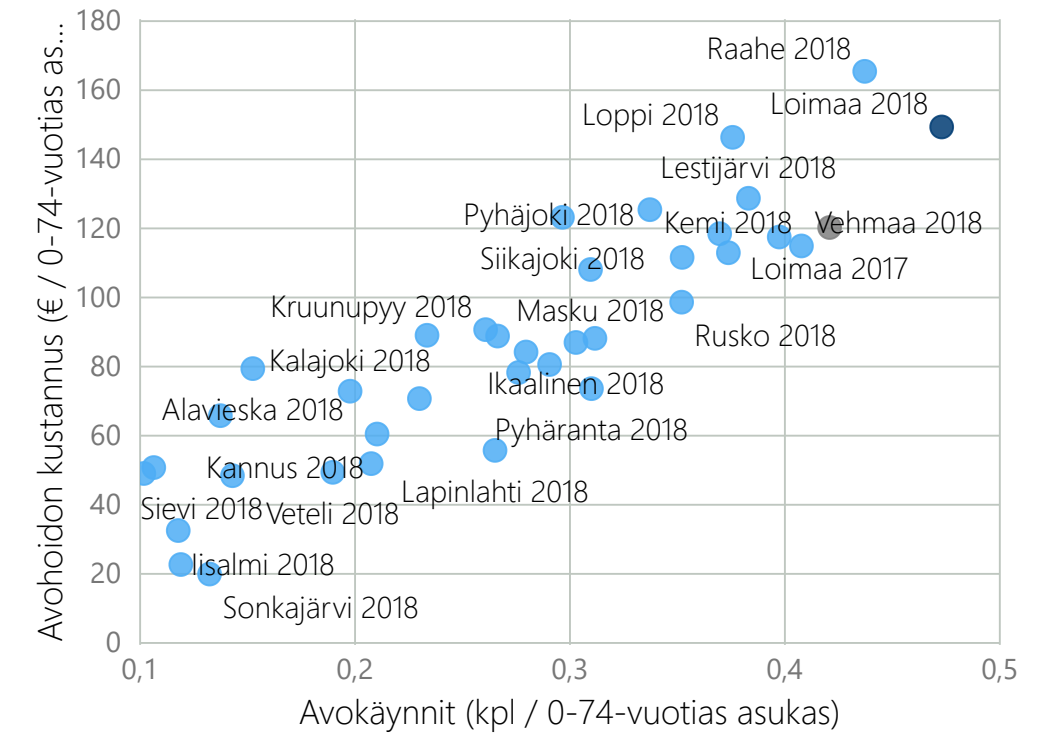
AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN ASUKASKOHTAISET KUSTAN...

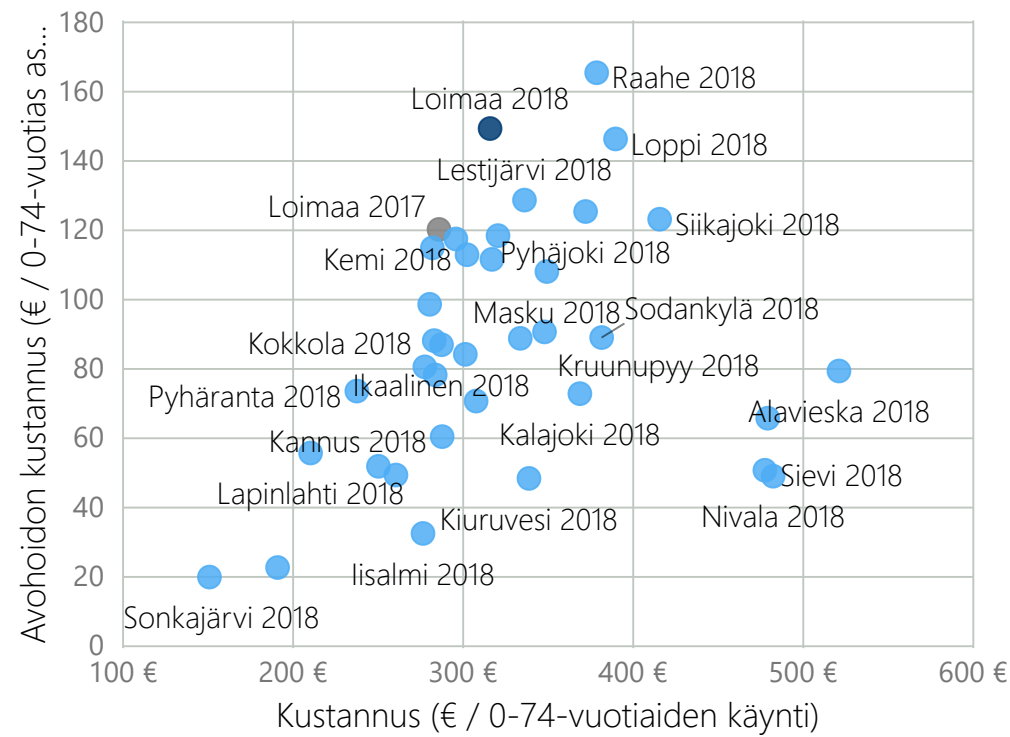
AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN SUORITEKOHTAISET KUSTAN...

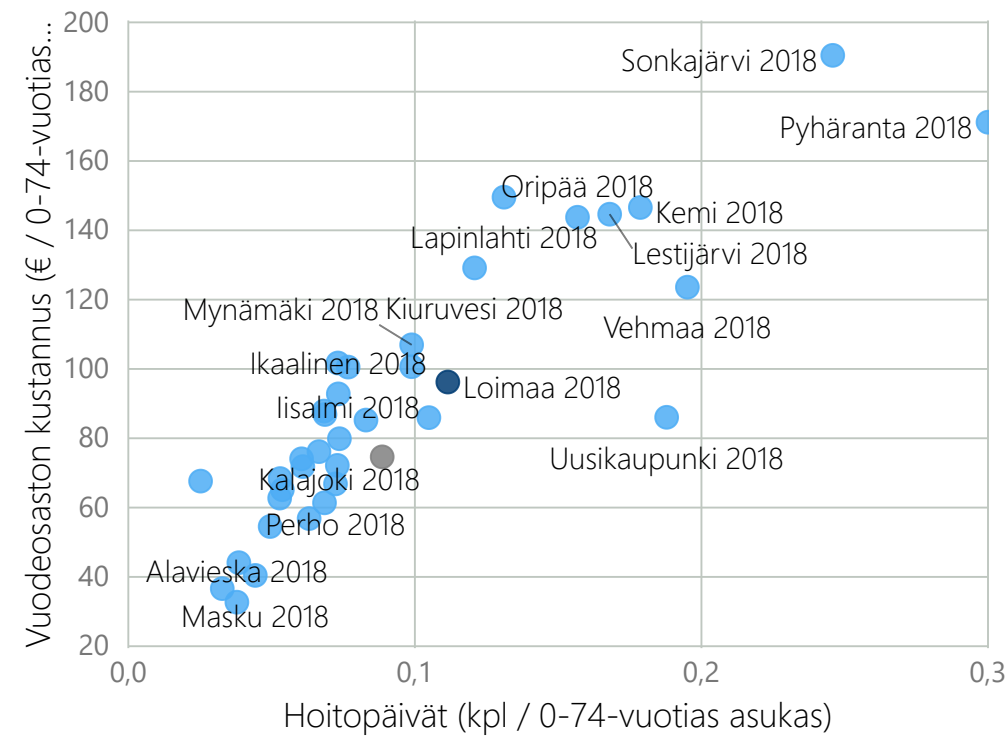
AVOHOITO - KÄYNNIT

AVOHOITO - KUSTANNUS

VUODEOSASTO - HOITOPÄIVÄT

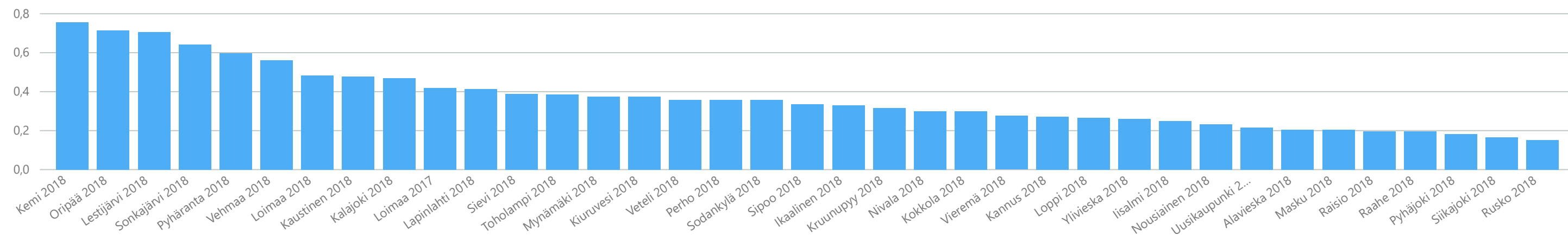
Sisätaudeissa etenkin avohoidon osalta Loimaa sijoittuu vertailun kalleimpien joukkoon.

Yksikkökustannukset ovat avohoidossa maltilliset, vuodeosastohoidossa vertailun edullisimpia. Sisätautien käynntejä kertyy alle 75-vuotiaiden osalta vertailun eniten ja hoitopäiviä kertyy niin ikään runsaasti (0-74v), mikä nostaa kustannuksia edullisesta yksikköhinnasta huolimatta. *Sisätautien avokäytössä korostuu ohjausryhmänkin mukaan runsaat uusintakäynnit, joiden välissä asiakasta ei kotiuteta PTH-palvelujen piiriin.*

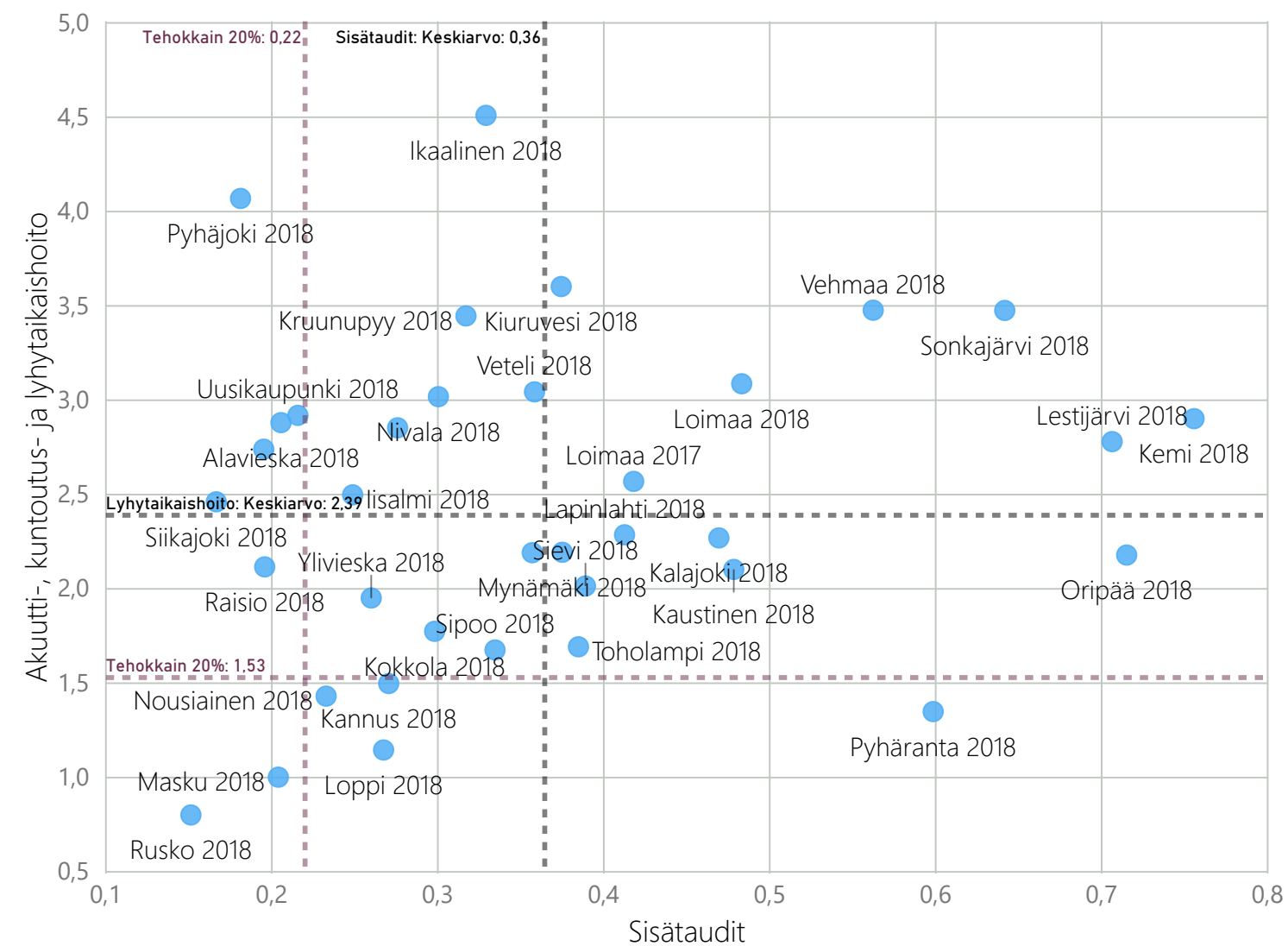
Kustannukset ovat nousseet alle 75-vuotiaiden osalta lähes 17% (avohoidossa 16%, osastohoidossa 17%). Avohoidon kustannuksia nostaa 12% aiempaa suurempi käyntimäärä, osastohoidon 22% suurempi määrä hoitopäiviä.

SISÄTAUDIT JA AKUUTTIHOITO

PAIKKAMÄÄRÄ 1000 ASUKASTA KOHDEN AKUUTTIHOIDOSSA

PAIKKAMÄÄRÄ SISÄTAUDEISSA JA LYHYTAIKAISHOIDOSSA 1000 ASUKASTA KOHDEN

Huom! Tämän sivun tarkastelut pitävät sisällään sekä alle, että yli 75-vuotiaat.

Loimaa käyttää laskennallisesti vajaat 0,5 paikkaa sisätaudeilla 1000 asukasta kohden vuosittain, mikä on akuutti-, kuntoutus- ja lyhytaikaishoidon määrään (3,1 paikkaa 1000 asukasta kohden) nähden merkittävästi.

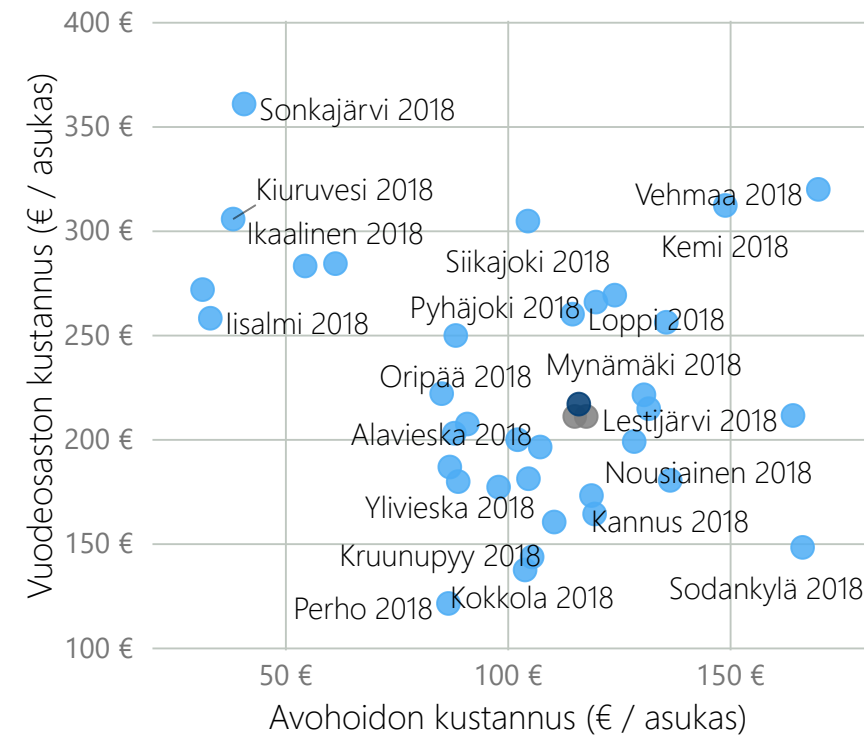
Loimaan lyhytaikaishoidon nettoyksikköhinta on vertailussa kallis (305€), mutta sisätautien hoitopäivän hinta (noin 758€) on tuplasti sen, minkä takia mm. hoitajaksojen pituuksia tulee arvioida kriittisesti. Etenkin ikäihmisten osalta sisätautien hoitajakset ovat vertailujoukkoon nähden pitkiä.

Paikkamäärät ovat lisääntyneet sekä sisätaudeilla että lyhytaikaishoidossa, mikä ei ole seurausta suurentuneesta tarvekertoimesta, mutta väestön ikääntyminen toki vaikuttaa tarpeeseen jonkin verran.

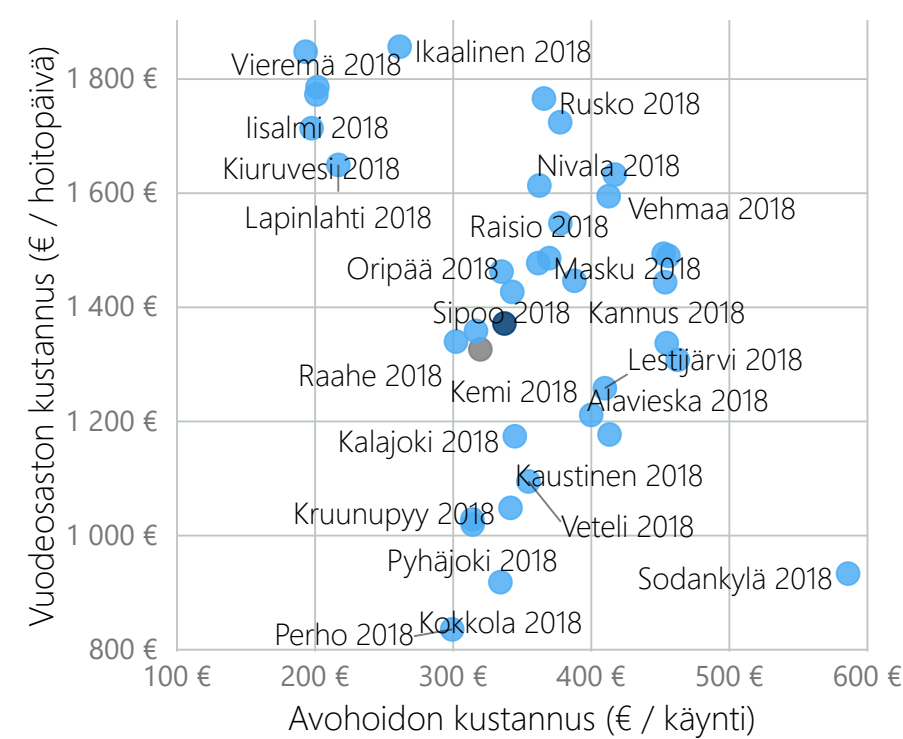
Huom! Loimaan sairaalan todellinen hoitopäivämäärä pth-osastoilla 1-3 ylittää virallisen paikkamäärän 46. Aineiston keskiarvo on 2,39 paikkaa lyhytaikaishoidossa per 1000 asukasta. Loimaalla tämä toteutuisi paikkamäärällä 38. Aineiston tehokkaimman 20%:n keskiarvo on 1,53, mikä toteutuisi Loimaalla paikkamäärällä 25. **Loimaan tulisi tavoitella lyhytaikaishoidon osalta paikkamäärää 38-46.** Osastojen kapasiteettia on kuvattu välilehdellä ESH: Loimaan sairaala.

KIRURGIA

AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN ASUKASKOHTAISET ...

AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN SUORITEKOHTAISET ...

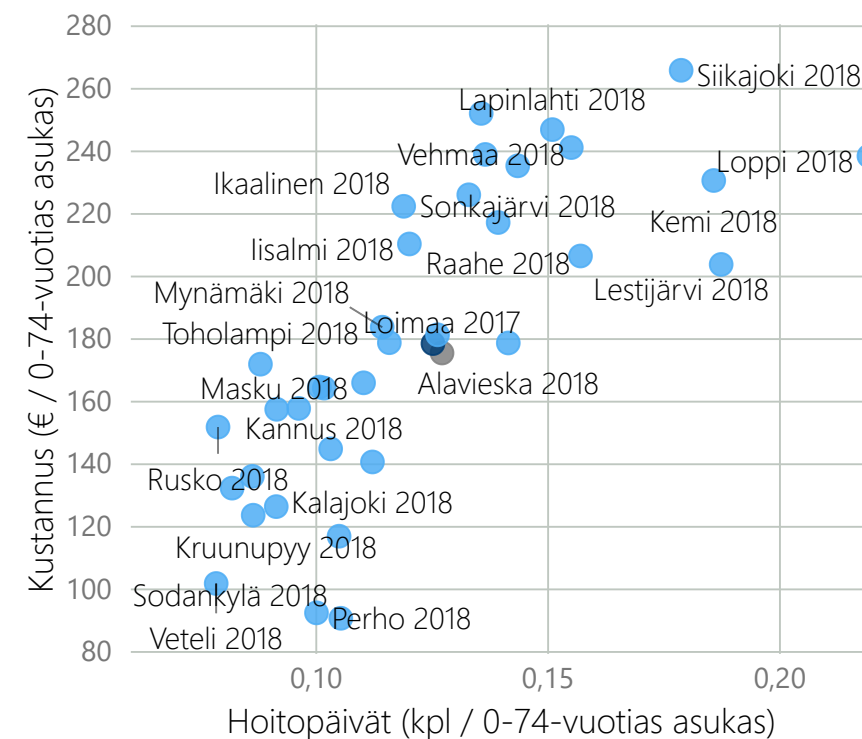
Kirurgiassa Loimaan kustannukset ovat hieman keskitasoa korkeammat - avohoidolla ja vuodeosastohoidolla on yhtäläinen painotus sijoitukseen.

Vaikka yksikkökustannukset ovat nousseet sekä käyntien että hoitopäivien osalta, ovat ne vertailussa silti maltilliset.

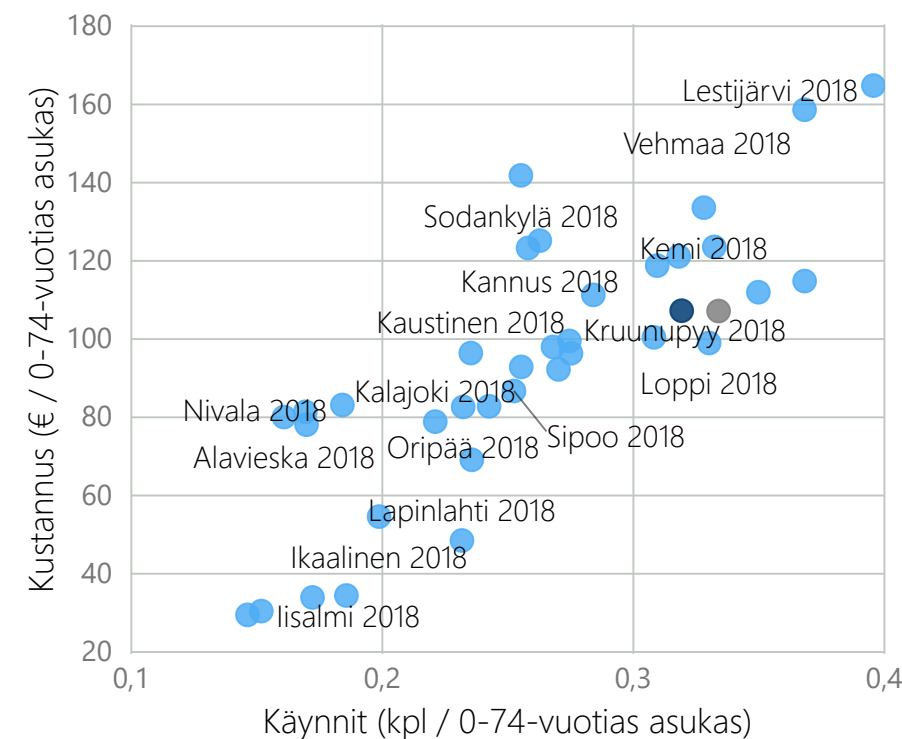
Asukaskohtaiset kustannukset ovat alle 75-vuotiaiden osalta nousseet maltilliset 2% osastohoidon kustannusten seurauksena. Vuodeosaston hoitopäivät ovat vuoden 2017 tasolla, avokäyntien määrä on hieman jopa laskenut.

Huom! Ohjausryhmän mukaan Loimaan sairaalassa toimii useita fysioterapeutteja, mikä voi vaikuttaa mm. käyntimääriin. Myös fysioterapeuttien osalta perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon tulisi tulla lähemmäs toisiaan ja tehdä yhteistyötä.

VUODEOSASTO - HOITOPÄIVÄT

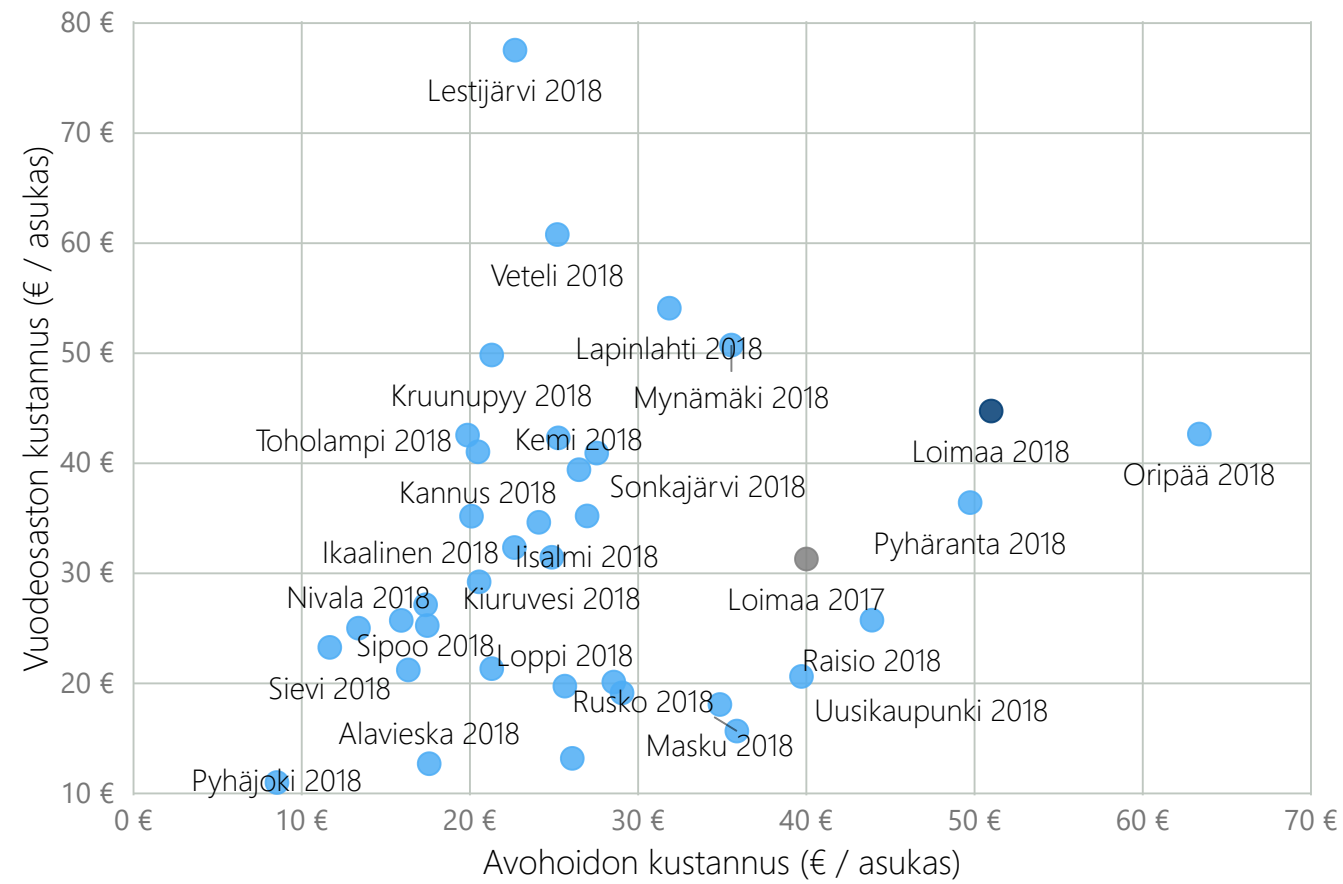

AVOHOITO - KÄYNNIT

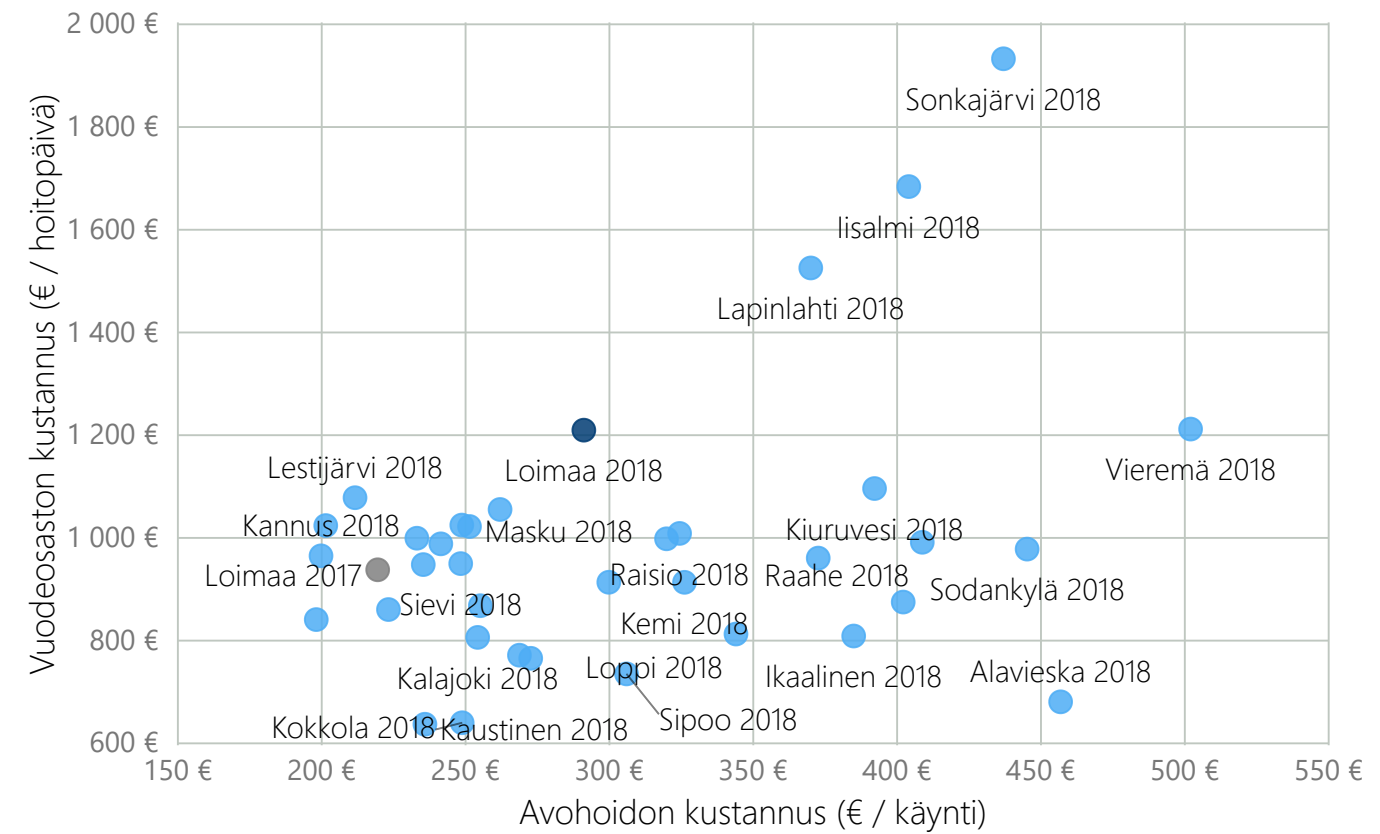

NEUROLOGIA

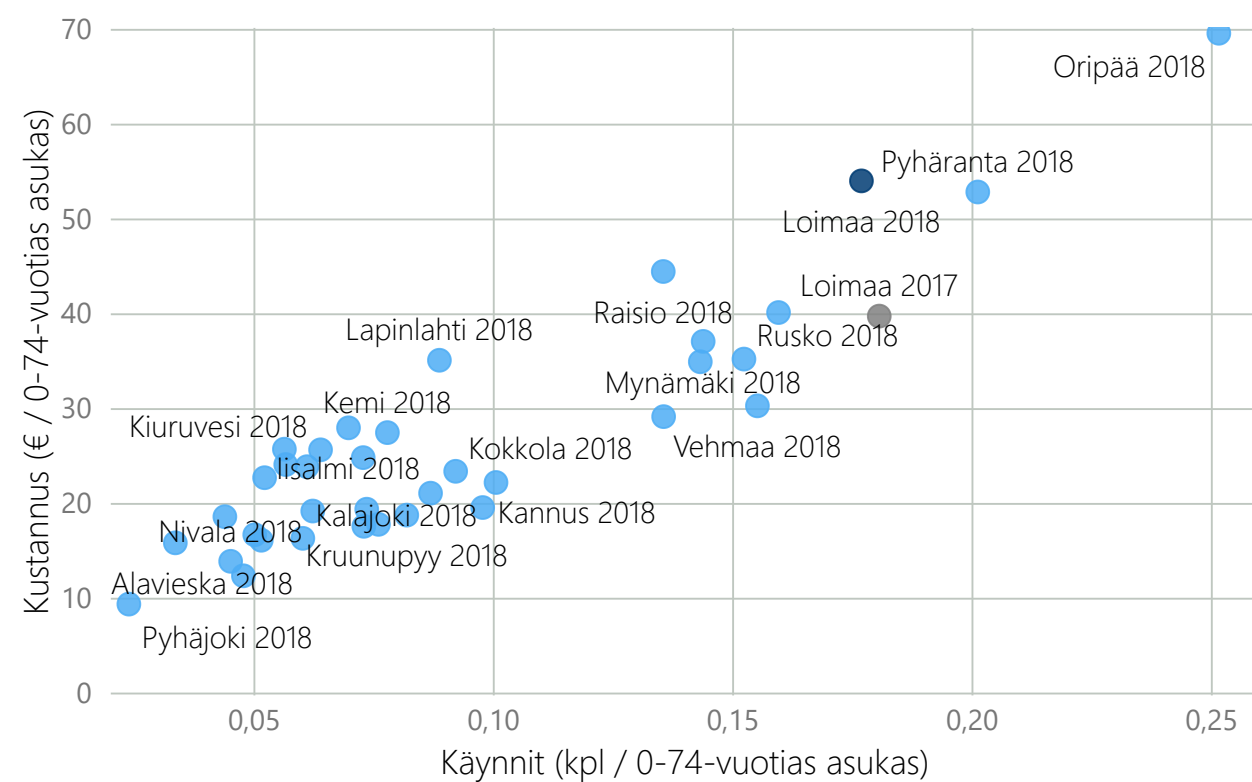
AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET

AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN SUORITEKOHTAISET KUSTANNUKSET

AVOHOITO - KÄYNNIT

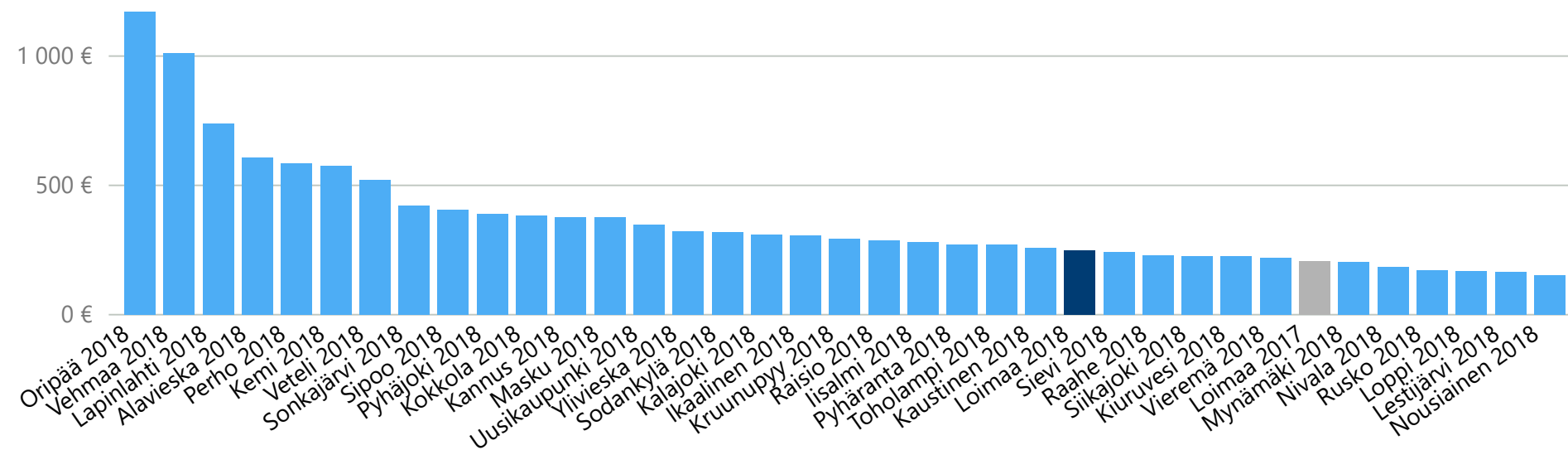
Kuten sisätaudeilla, neurologian osalta Loimaa sijoittuu vertailun kalleimpien joukkoon. Vuonna 2018 sijoittumiseen vaikutti myös osastohoidon korkeat kustannukset.

Kustannukset ovat nousseet 36% (avohoidossa 28%, osastohoidossa 43%). Muutokseen vaikuttaa merkittävästi kallistuneet yksikköhinnat (avohoidossa +33%, osastohoidossa 29%): vuodeosaston hoitopäivähinta on nyt vertailun kalleimpia. Avokäyntien määrä on vuoden 2017 tasolla.

LASTENTAUDIT

ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET, € / 0-17-vuotias asukas

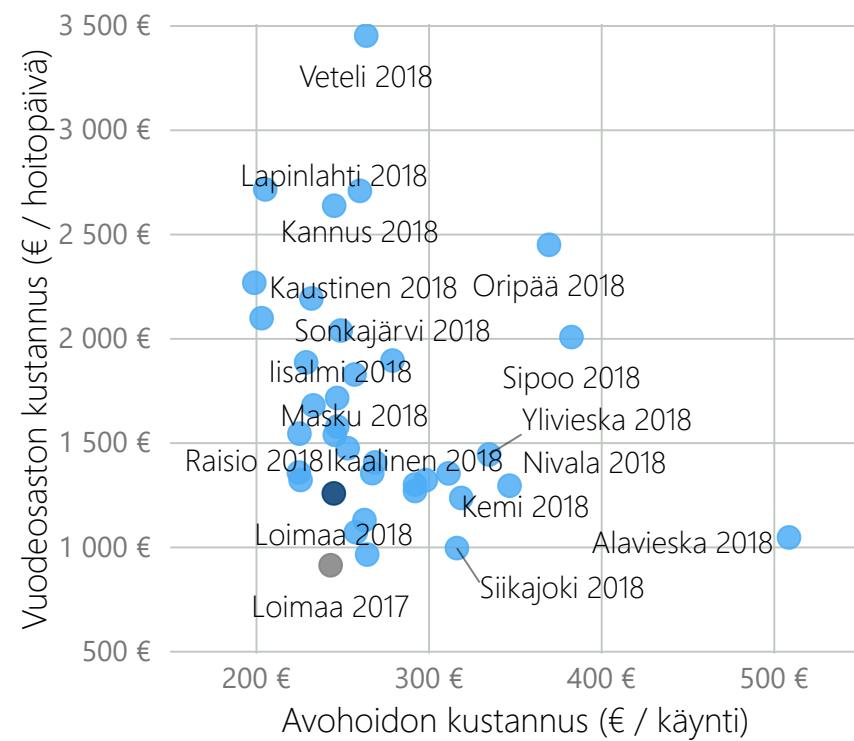

Lastentautien osalta Loimaan kustannukset ovat maltilliset joskin nousseet vajaa 19% osastohoidon suuremman käytön ja korkeamman yksikköhinnan johdosta. Kustannukset muodostuvat pääasiassa avohoidosta.

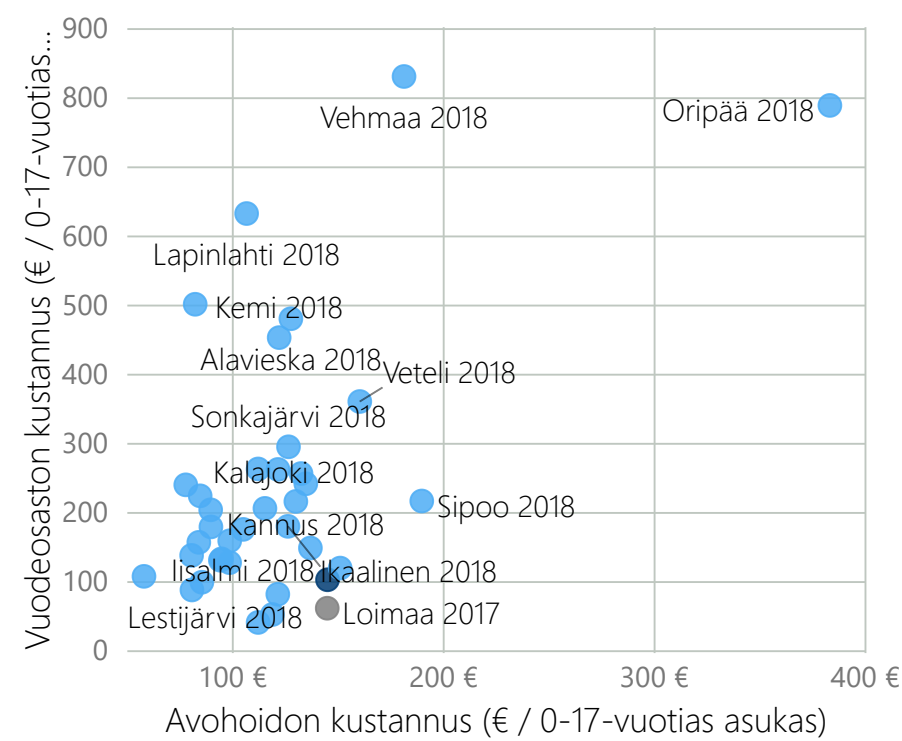
Yksikkökustannukset ovat maltilliset sekä avohoidossa, että osastohoidossa.

Käyntejä kertyy runsaasti, muttei enempää kuin vuonna 2017.

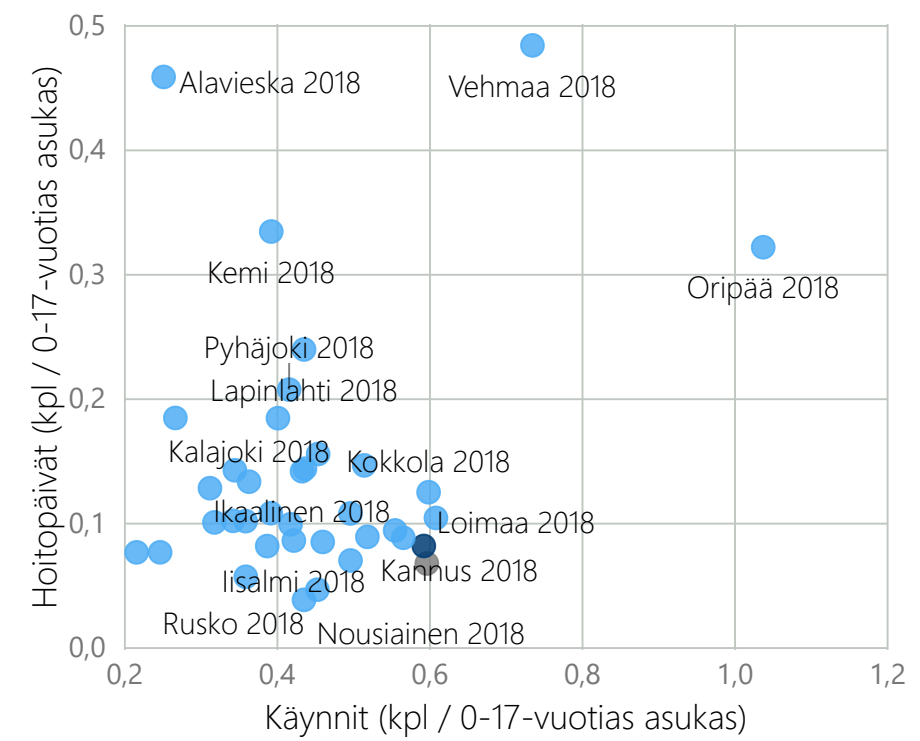
AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN SUORITEKOHTAISET ...

AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN ASUKASKOHTAISET ...

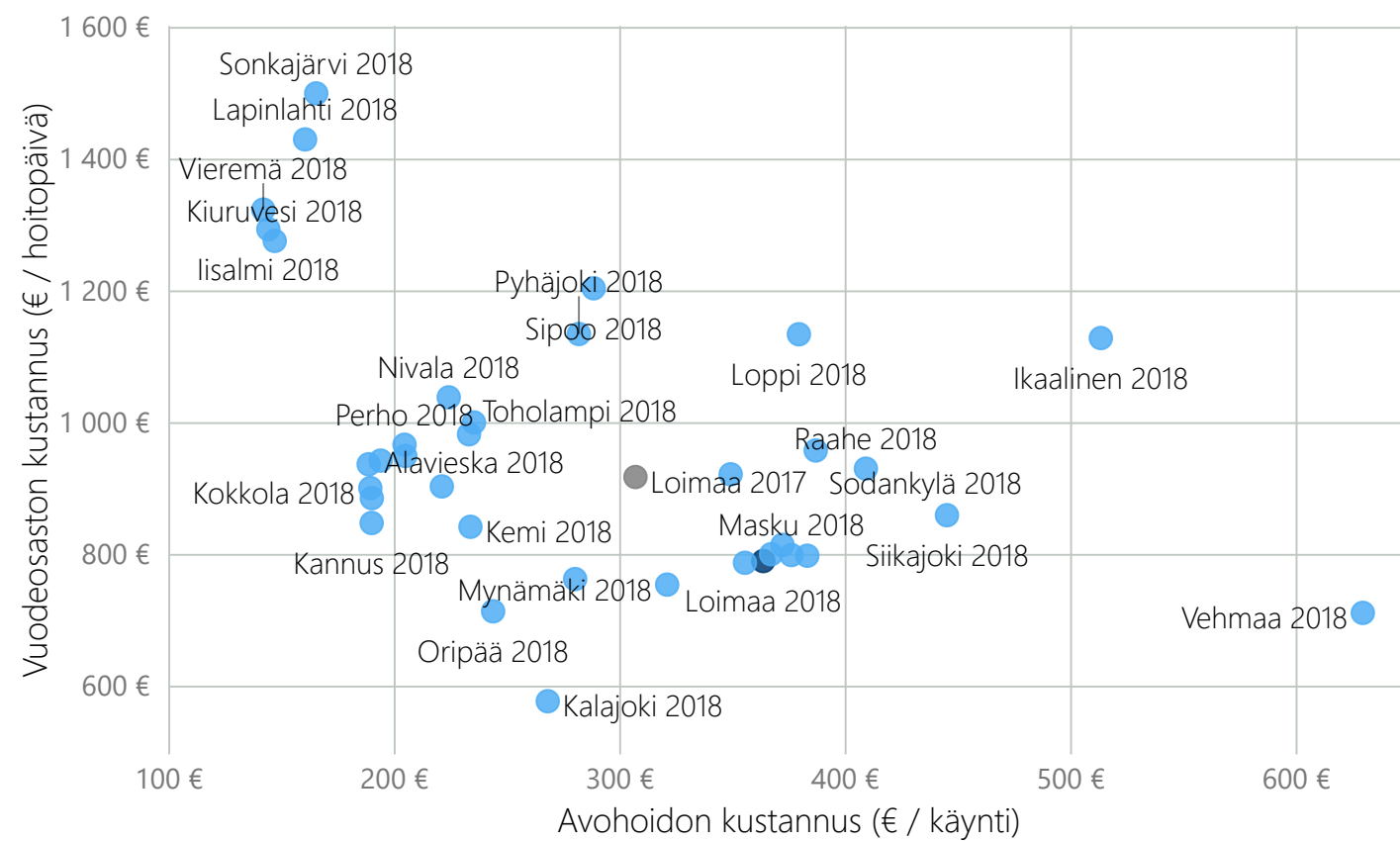

AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN KÄYTTÖ - MÄÄRÄT

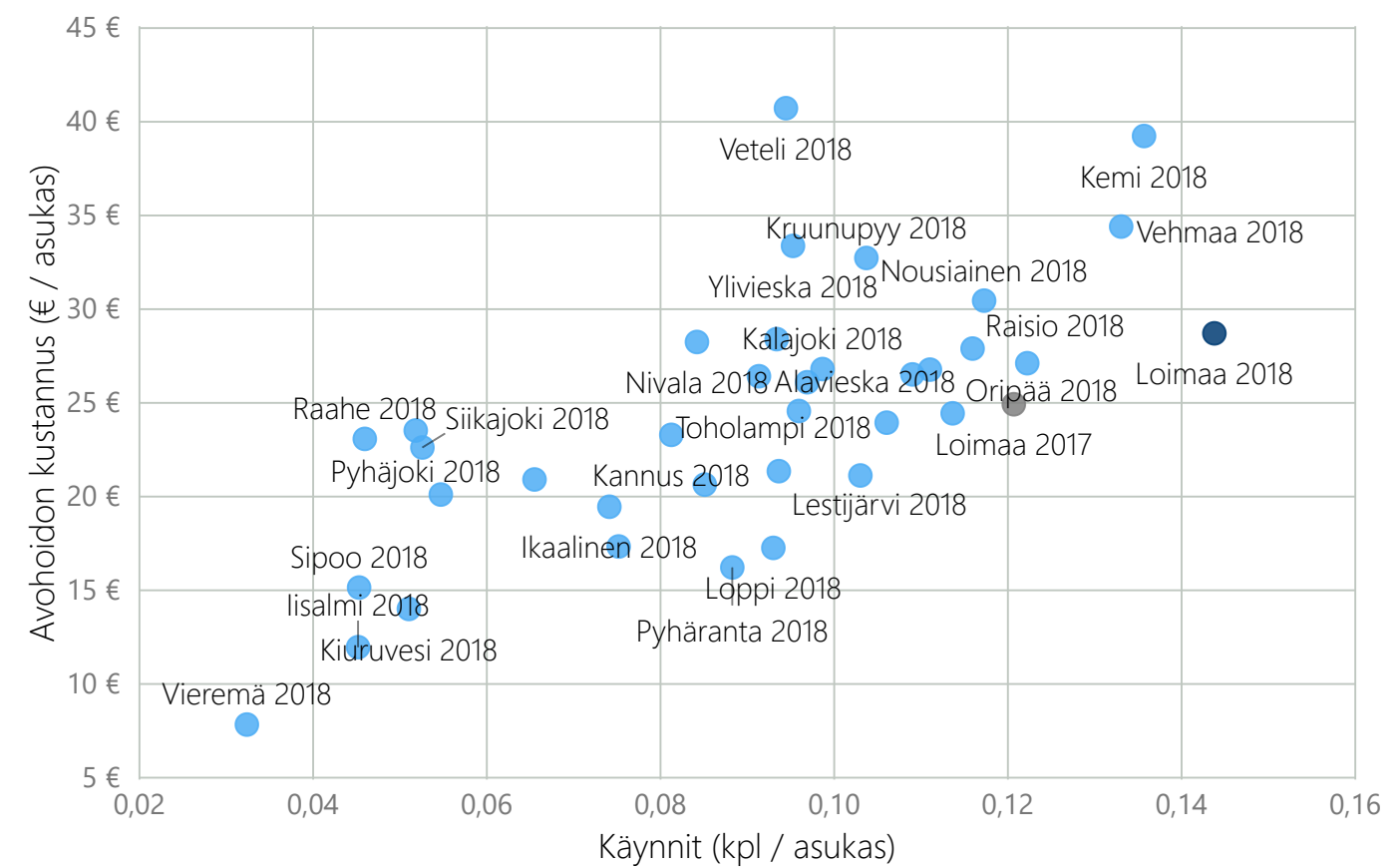

MUUT ERIKOISALAT: NAISTENTAUDIT JA KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT

AVOHOITO- JA VUODEOSASTOPALVELUIDEN SUORITEKOHTAISET KUSTANNUKSET

AVOHOIDON ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET JA KÄYNNIT

Naistentaudeissa Loimaan käyntikohtainen kustannus on korkeahko ja noussut vuoteen 2017 nähden. Osastohoidossa kustannus on sen sijaan laskenut.

Korva-, nenä- ja kurkkutaudeilla vertailun suurin käyntimäärä nostaa Loimaan kustannuksia. Käynnit ovat lisääntyneet 17% vuoteen 2017 nähden.

LOIMAAN SAIRAALAN KÄYTTÖ

KUNTIEN KÄYTTÖ / ESH

Kunta	Osasto 1 / hpv	Osasto 2 / hpv	Yhteensä esh hpv	% hoitopäivistä
Loimaa	1801	632	2433	60,8 %
Oripää	167	77	244	6,1 %
Turku	190	7	197	4,9 %
Pöytyä	201	72	273	6,8 %
Koski TI	146	24	170	4,2 %
Muut kunnat	515	171	686	17,1 %
Yhteensä	3020	983	4003	
Esh-paikat (laskennalliset)	8,3	2,7	11,0	
Esh-paikat (viralliset)	10,0	10,0	20,0	

KUNTIEN KÄYTTÖ / PTH

Kunta	Osasto 1 / hpv	Osasto 2 / hpv	Osasto 3 / hpv	Yhteensä pth hpv	% hoitopäivistä
Loimaa	4974	6467	7777	19218	92,3 %
Oripää	294	367	474	1135	5,4 %
Turku	39	24	20	83	0,4 %
Pöytyä	7	4	2	13	0,1 %
Koski TI	34	1	5	40	0,2 %
Muut kunnat	23	221	97	341	1,6 %
Yhteensä	5371	7084	8375	20830	
Pth-paikat (laskennalliset)	14,7	19,4	22,9	57,1	
Pth-paikat (viralliset)	12,0	12,0	22,0	46,0	

Loimaan sairaalan käytöstä ei saatu erikoisalakohtaista käyttötietoa. Tämän sivun tiedot perustuvat Loimaan toimittamiin tiedostoihin (seurantatiedot) osastojen 1-3 käytöistä. Nämä eroavat hieman hoitopäivämääristä, jotka ovat syötetty Kuntamaiseman suoritenäkymään.

Erikoissairaanhoidon paikoista Loimaa käyttää laskennallisesti noin 7:ää paikkaa 11:stä (61%), akuutti- ja lyhytaikaishoidon pth-paikoista noin 52:a paikkaa 57:stä (92%).

Laskennalliset paikkamäärät lasketaan hoitopäivien perusteella. Tämän mukaan erikoissairaanhoidon paikoilla on virallisiin paikkamääriin perustuen ylikapasiteettia kun taas perusterveydenhuollon paikoilla on huomattavasti alikapasiteettia. Tämä selittää akuutti- ja lyhytaikaishoidon runsasta käyttöä ja kallista yksikköhintaakin.

Todellinen paikkamäärä pth-paikoilla on ollut 57 kun virallinen paikkamäärä on 46. Vastaavasti esh-paikkoja on käytetty 11 kun kapasiteetti on 20. *Esh-paikkojen vähentämistä on ohjausryhmän mukaan jo harkittu vähennettävän 10:een jopa jo syyskuussa 2019 (esh-sopimus).*

Huom! Loimaan sairaalan todellinen hoitopäivämäärä pth-osastoilla 1-3 ylittää virallisen paikkamäärän 46. Aineiston keskiarvo on 2,39 paikkaa lyhytaikaishoidossa per 1000 asukasta. Loimaalla tämä toteutuisi paikkamäärällä 38. Aineiston tehokkaimman 20%:n keskiarvo on 1,53, mikä toteutuisi Loimaalla paikkamäärällä 25. **Loimaan tulisi tavoitella lyhytaikaishoidon osalta paikkamäärää 38-46 (tarvekerroin huomioituna 38 voi olla turhan alhainen).** Akuutti- ja lyhytaikaishoidon peittävyksiä on tarkasteltu sivulla ESH: sisätaudit ja akuuttihoito.

Ikäihmiset käyttivät vuonna 2018 lyhytaikaishoidon paikoista noin 79%. Mikäli Loimaa tavoittelisi ikäihmisten akuuttihoitoa osalta vertailuaineiston keskitasoa 1,7% nykyisen 1,8% sijaan, toteutuisi tämä käytännössä mikäli ikäihmisten paikkoja vähennettäisiin 39:sta 36:een. Akuutti- ja lyhytaikaishoidon peittävyksiä ikäihmisten osalta on tarkasteltu sivulla Ikäihmiset: akuutti- ja lyhytaikaishoito.

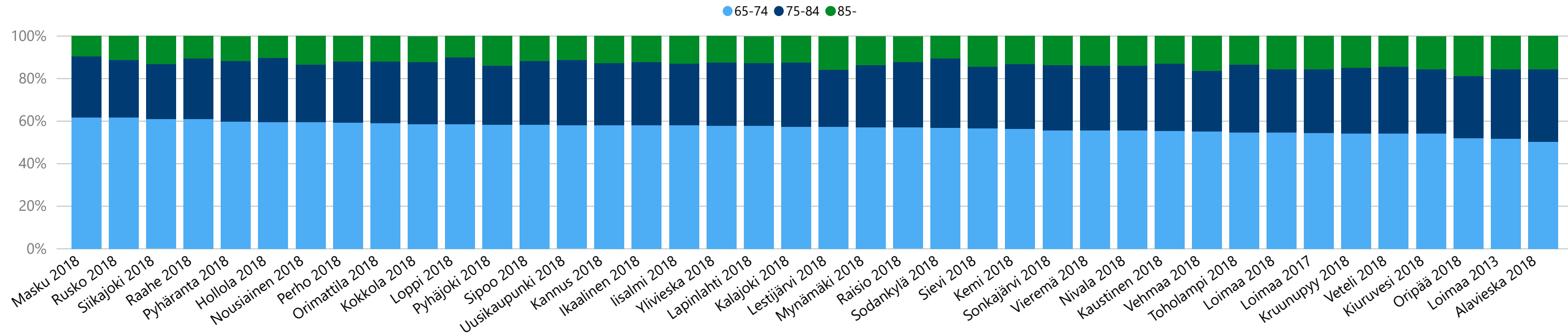
Suurin osa (noin 58-61%) esh-hoitopaikoille tulevista asiakkaista tulee päivystyksen kautta. Suuri osa (noin 28-31%) myös sairaalasiirtona.

TULOTAVAT ESH:HON

Tulotavat	Osasto 1	Osasto 2
Hoidonvaraus	4 %	2 %
Sairaalasiirto	31 %	28 %
Siirto pkl:lta	3 %	4 %
Muu	5 %	5 %
Päivystys	58 %	61 %

IKÄIHMISET: TAUSTAA

YLI 65-VUOTIAIDEN VÄESTÖOSUUDET IKÄRYHMITÄIN, %

Loimaa on vertailujoukon iäkkäimpiä kuntia: 13% väestöstä on yli 75-vuotiaita kun verrokkikunnissa vastaava luku on 11%.

Kun tarkastellaan ainoastaan yli 65-vuotiasta väestöä, huomataan, että merkittävän osan ikäryhmästä muodostuu yli 75-vuotiaista ja erityisesti yli 85-vuotiaista. *Ohjausryhmän mukaan vielä iäkkäämpien (yli 90-vuotiaiden) osuus muodostaa merkittävän väestöjoukon.*

Alueella on vuonna 2018 toiminut viisi suurempaa yksittäistä tehostetun palveluasumisen yksikköä:

- Ilolakoti I ja II
- Kartanonpuisto
- Aho-koti (toiminta loppuu vuoden 2019 aikana)
- Tuulensuu: lidakoti
- Attendo asumispalvelut

Näiden lisäksi Loimaa ostaa yksittäisiä tehostetun palveluasumisen paikkoja. Palveluasumisen lisäksi Loimaa vuokraa ikäihmisille asuntoja (Metsämaan asunnot sekä Tiiasentie rivitalot).

Akuutti- ja lyhytaikaishoito toteutetaan yhdessä erikoissairaanhoidon kanssa Loimaan sairaalassa:

- Akuutti kuntoutusosasto 1: 22 hoitopaikkaa, joista 12 paikkaa toimii akuutti- ja lyhytaikaishoitoa, loput esh:n käytössä
- Akuutti kuntoutusosasto 2: 22 hoitopaikkaa, joista 12 paikkaa toimii akuutti- ja lyhytaikaishoitoa, loput esh:n käytössä
- Akuutti kuntoutusosasto 3: 22 hoitopaikkaa, jotka kaikki perusterveydenhuollon taseisia akuutti- ja lyhytaikaishoitoa

IKÄIHMISET: JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Johtopäätökset

Palvelujen piirissä olevien ikäihmisten osuus on alentunut kaikissa palveluissa (pl. akuuttihoito) entisestään. Kotihoidon piirissä olevia hoidetaan hyvin intensiivisesti mm. runsas käyntimäärä huomioiden. Kotihoidon piirissä vaikuttaisi olevan melko hyväkuntoisiakin asiakkaita rava-arvo huomioiden.

Ikäihmisten kevyempiin palveluihin (palveluohjaus, ehkäisevät palvelut ja avopalvelut) panostetaan hyvin vähäisesti.

Kotisairaalan toiminta on päätynyt vuoteen 2018.

Akuuttihoidon peittävyys sekä kustannukset ovat vertailussa huomattavat. Kustannuksiin vaikuttaa kuitenkin merkittävästi yhteiset osastot (kuntoutusosastot 1 ja 2) esh:n kanssa, mikä nostanee hoitopäivän hintaa. Vastaavasti sisätautien hoitopäivähinta näyttäytyy sen sijaan korostetun edulliselta. Esh-paikoilla on virallisiin paikkamääriin perustuen ylikapasiteettia kun taas pth-paikoilla on huomattavasti alikapasiteettia (tätä on tarkennettu ESH: Loimaan sairaala -välilehdellä). Lyhytaikaishoidon paikkamäärät tulee pitää välillä 38-46, joista 36 paikkaa ohjataan ikäihmisille. Kts. ESH: Loimaan sairaala -sivu.

Ikäihmisten esh:n osalta Loimaa sijoittuu vertailun keskitasoa jopa edullisemmaksi. Esh-kustannuksissa korostuu avohoito. Vuodeosastokustannuksiltaan Loimaa sijoittuu vertailun edullisimpien joukkoon mm. aineiston edullisimman hoitopäivähinnankin ansiosta. Sisätaudit erottuvat korkeina sekä käynti- että hoitopäivämääriltään. Muiden erikoisalojen osalta käyttö, yksikköhinnat, hoitajakson pituudet sekä asukaskohtaiset kustannukset ovat melko lailla keskitasoa.

Toimenpide-ehdotukset

Etenkin kotihoidossa tulee olla jatkossa joustavaa kapasiteettia (resurssit) hoitaa suurempaa määrää ikäihmisiä, jotka saattavat olla aiempaa huonompikuntoisiakin. Peittävyys on alentunut entisestään vuoteen 2017 nähden. Väestön ikääntymistä ja ikäryhmän määrän kasvua on hyvä pitää silmällä ja ennakoida kotihoidon tarve ajoissa. Ikäihmisten palveluohjaukseen tulee tulevaisuudessa panostaa.

Kotihoidon lisäksi ennaltaehkäiseviin palveluihin tulee lisätä panoksia väestön ikääntymisenkin huomioiden. Oikea-aikainen, yksilöllinen ja toimiva palveluohjaus olisi kriittistä tulevaisuuden väestörakenteen huomioiden. Tämän lisäksi olisi hyvä harkita seuraavia: ikääntyneiden terveystarkastukset, päivä kuntoutus- ja liikuntapalvelut, kuntosalipalvelut, ystävöitymistä sekä hyvinvointia edistävät kotikäynnit.

Kotisairaalan päätyttyä tulee pitää huolta siitä, että kotihoidon puolella on käytettävissä riittävästi ja ajoissa lääkäryöpanosta jottei paine purkaudu yhteispäivystykseen tai erikoissairaanhoidon avokäyttöön. Tässä on apuna kotihoidon tiimit, joissa on lääkäri- ja hoitajatyöpanosta. Erikoissairaanhoidon jälkeen on hyvä ennakoida ja ennaltaehkäistä uusintakäyntien ja -hoitajaksojen tarve esimerkiksi kotilääkärikäynneillä.

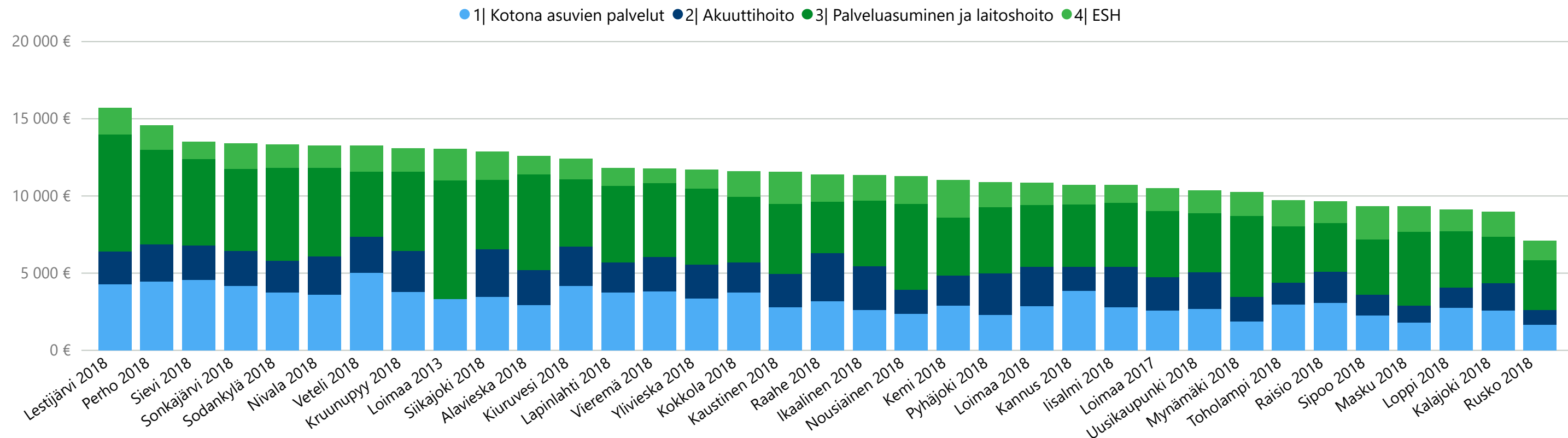
Akuutti- ja lyhytaikaishoidon käyttöä tulee perata läpi: ovatko hoitajakset tarpeeksi lyhyitä vai korvataanko tällä osittain jopa asumispalvelujen tarvetta - kotiutetaanko asiakkaita akuuttihoitosta tai erikoissairaanhoidosta silloin kun tarvitsisivat vielä pidempikestoista tukea esim. lyhytaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa? Hoidon jatkuvuuteen tulee kiinnittää huomiota jottei asiakkaille kerry uusintatarvetta. Tehostetun palveluasumisen peittävyys on nyt niin hyvällä tasolla (8%), että palvelun piiriin voidaan tarvittaessa ottaa lyhytaikaisia asiakkaita, joilla on kuntoutustarve. Myös intensiivitiimejä perustettu kotikuntoutukseen vuoden 2018 puolella.

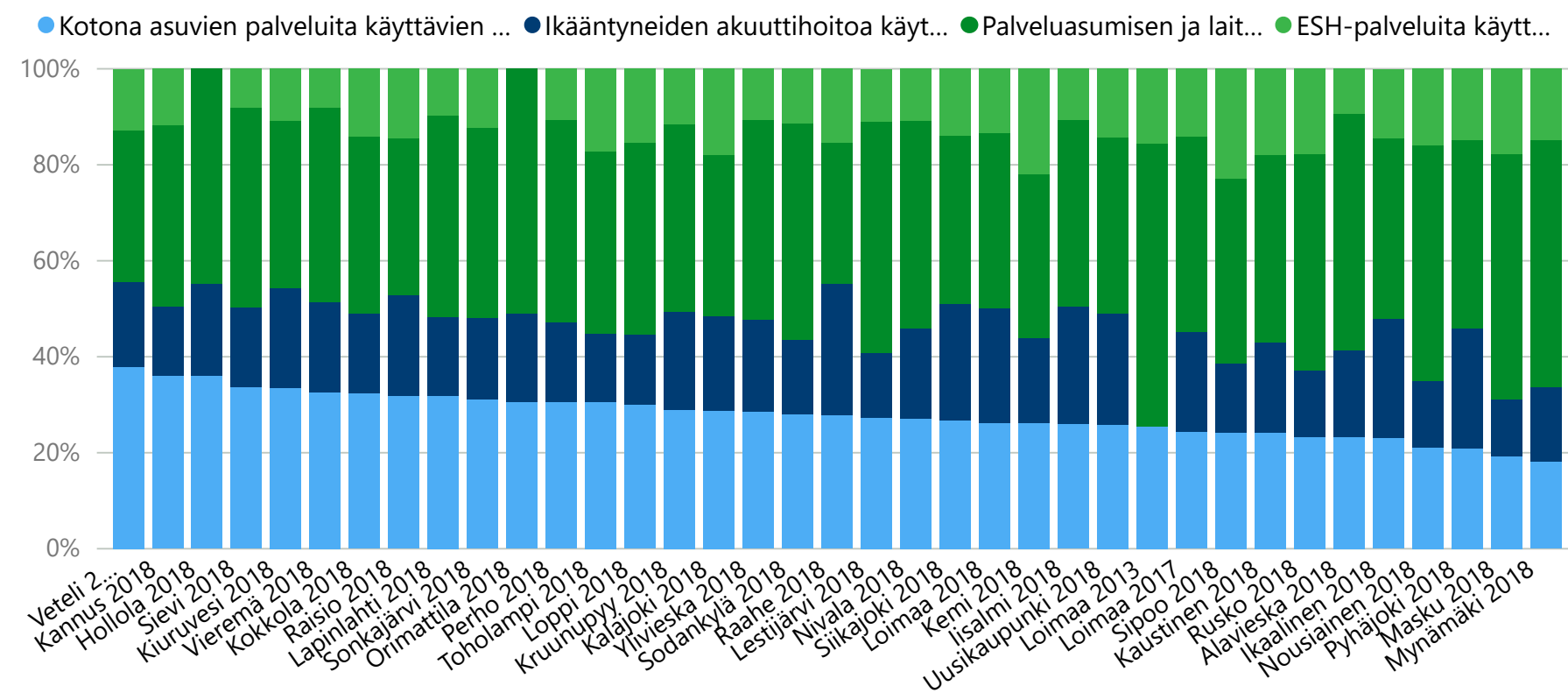
Kuten akuuttihoitossa, sisätaudeilla tulee analysoida lähemmin mikä aiheuttaa korkean käytön. Onko ongelmana liian herkkä osastolleotto, liian pitkä hoitajakso vaikka hoitajaksojen uusintatarve? Tässäkin kokonaisuudessa palveluohjausta tulee tehdä yksilöllisemmin ja harkitummin sekä yhdistää mahdollisuuksien mukaan perustasoista ja erikoissairaanhoidotasoista hoitoa mm. konsultaatioiden muodossa.

IKÄIHMISET: ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN

ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / yli 75-vuotias asukas

KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN PALVELUITTAIN, %

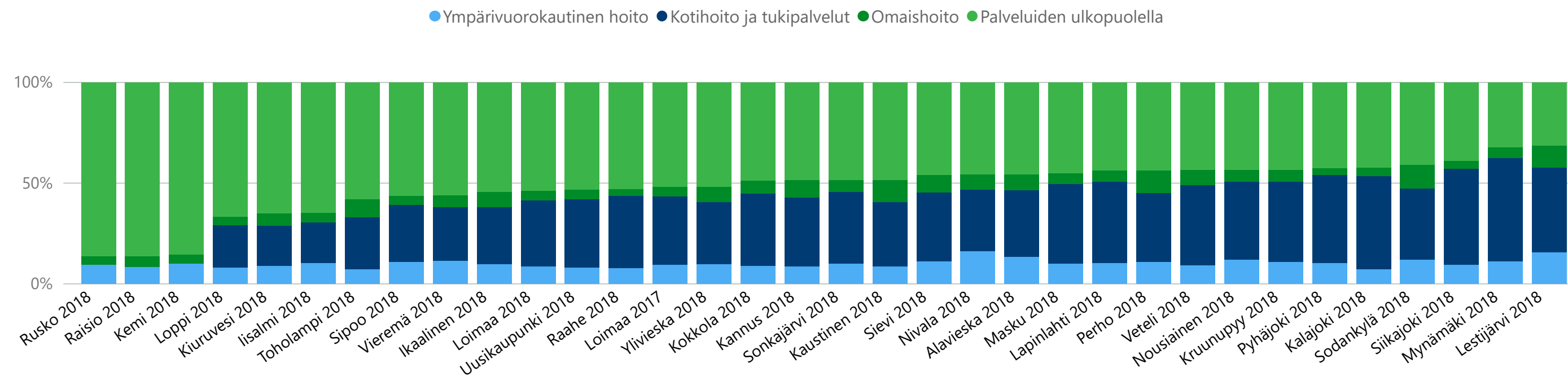
Hoivapalveluissa Loimaan sijoitusta määrittää **kotona asuvien palvelut, ympärivuorokautinen hoito ja erikoissairaanhoido**, joiden osalta Loimaa sijoittuu keskitasoa hieman edullisemmaksi. Ainoastaan **akuuttihoito** osalta kustannukset ovat verrokkikuntiin nähden korkeat.

Verrokkikuntiin nähden kotona asuvien palveluihin panostus on keskitasoa vähäisempää. Sen sijaan akuuttihoitoon kustannusosuus korostuu jakaumassa.

Asukaskohtaiset kustannukset ovat nousseet 4% vuoteen 2017 nähden. Kustannuksia nostaa kotona asuvien palvelut (+11%) ja akuuttihoito (+19%) ja laskee ympärivuorokautinen asuminen (-7%).

IKÄIHMISET: PALVELUIDEN KÄYTTÖ

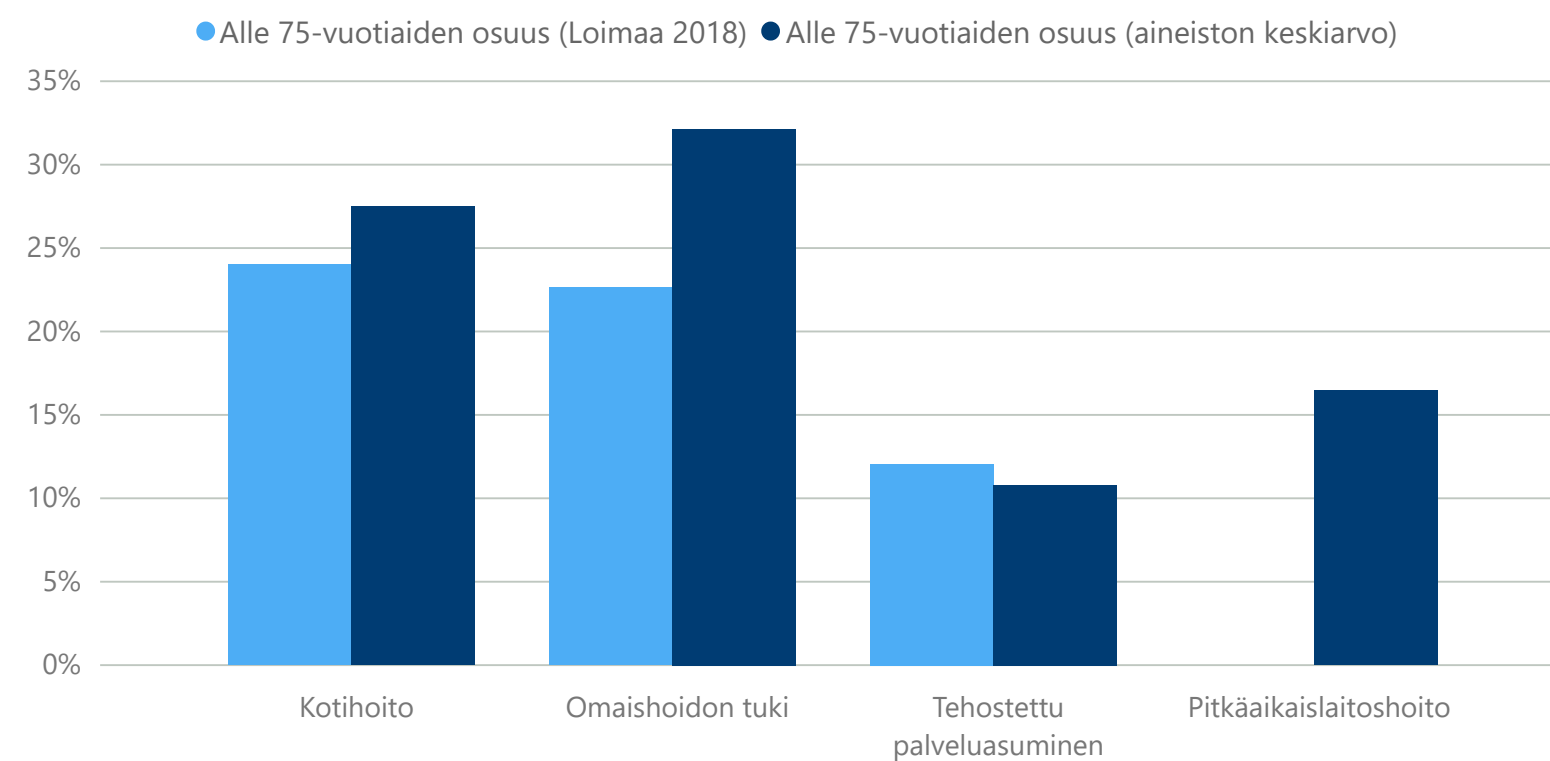
YLI 75-VUOTIAIDEN PALVELUIDEN KÄYTTÖ, %

Hoivapalvelujen piirissä olevien osuus on laskenut kaikissa palvelukokonaisuuksissa vuoteen 2017 nähden. **Ympäri vuorokautisen hoidon** peittävyys on nyt 8,5% (9,5% vuonna 2017). **Kotihoidon ja tukipalvelujen** peittävyys oli 33,8% vuonna 2017 kun se on nyt 33,0%. Myös **omaishoidon tuen** piirissä on nyt vähemmän ikäihmisiä (4,7% vrt. 5,0%).

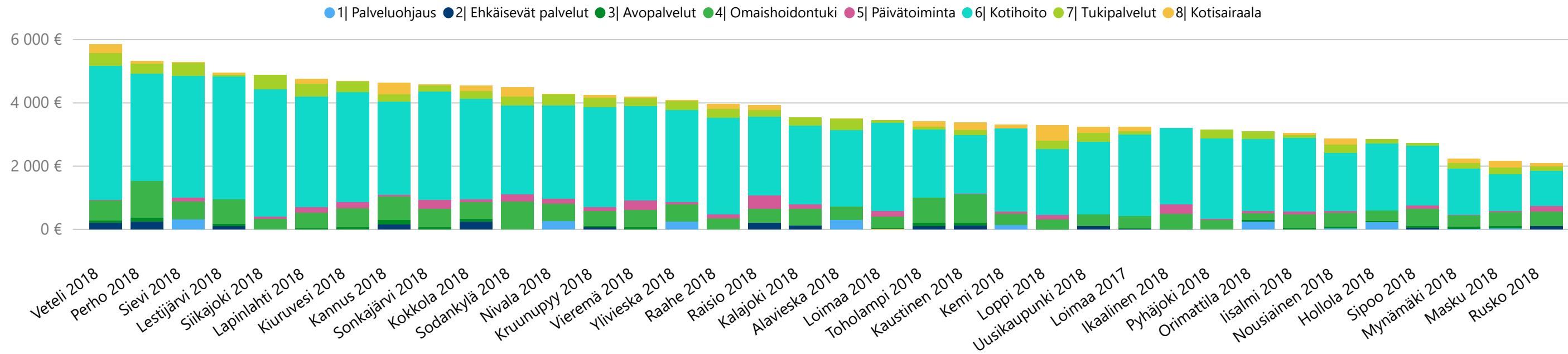
Palvelujen käyttäjistä keskitasoa harvempi on alle 75-vuotiaita ja käyttö painottuu ikäihmisiin. Tehostetun palveluasumisen osalta 12% käyttäjistä on alle 75-vuotiaita.

ALLE 75-VUOTIAIDEN OSUUS PALVELUIDEN KÄYTTÄJISTÄ

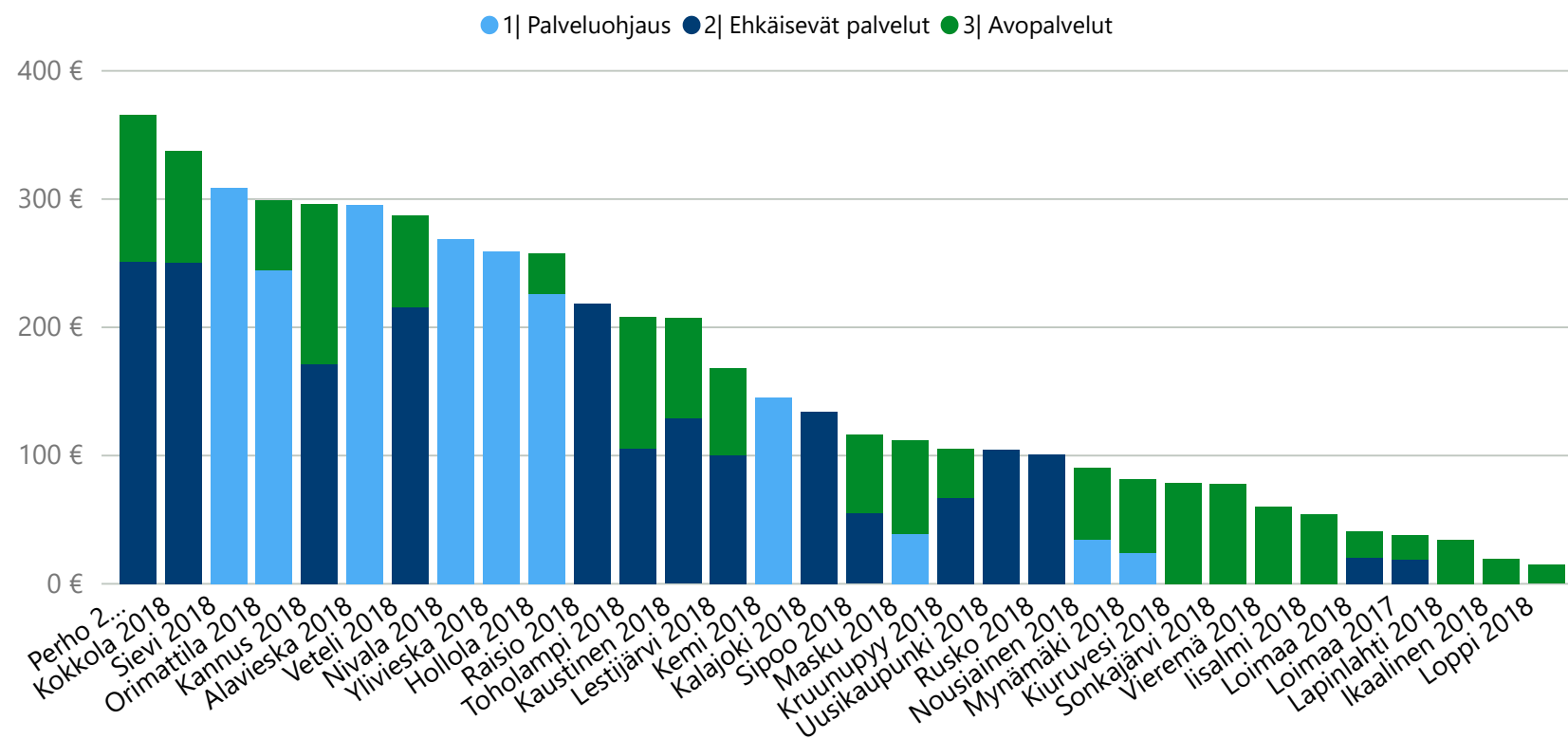

IKÄIHMISET: KOTONA ASUVIEN PALVELUT

ASUKASKOHTAINEN KUSTANNUS PALVELUMUODOITTAIN, € / yli 75-vuotias asukas

ASUKASKOHTAINEN KUSTANNUS PALVELUMUODOITTAIN, € / yli 75-vuotias asukas

Kotona asuvien palveluihin panostetaan lähes keskimäärin. Sijoituksen määrittää lähes kokonaan kotihoito ja tukipalvelut, sillä kevyempien palveluiden (palveluohjaus, ennaltaehkäisevät palvelut ja avopalvelut) asukaskohtainen kustannus on vertailun alhaisimpia. Näihin kevyisiin palveluihin on kohdistettu kustannuksia vain yhden kotihoidon hoitajan resurssin verran. Todellinen panostus voi olla tätäkin alhaisempi?

Myös omaishoidon tuen asukaskohtainen määrä on melko matala ja laskenut hieman vuoteen 2017 nähden. Päivätoiminnan asukaskohtaiset kustannukset ovat sen sijaan vertailun keskitasoa hieman korkeammat.

Panostus kotona asuvien palveluihin on noussut 11% vuodentakaiseen nähden, mikä on pääasiassa seurausta kotihoidon (tässä: kotihoito ja tavallinen palveluasuminen) kohonneista kustannuksista (+9%). Mm. henkilöstökulut ovat nousseet 8%, palveluiden ostot 20%, aineet ja tarvikkeet 11% ja vuokrat 10%.

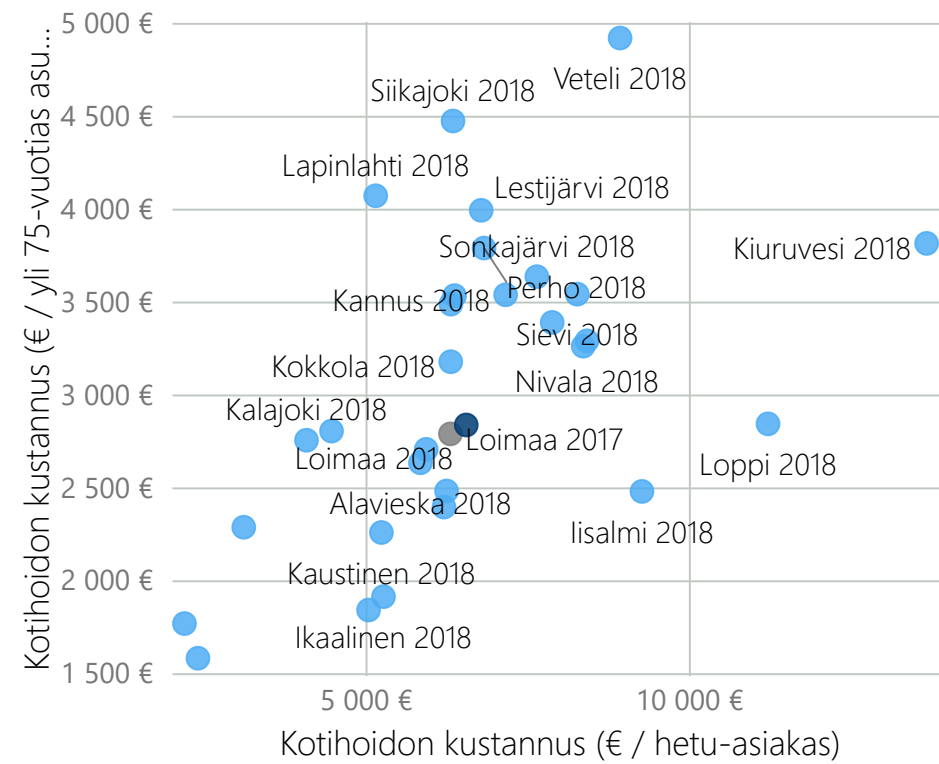
Kotisairaalan toiminta on loppunut vuoteen 2018.

Huom! palveluliikenne sijaitsee Loimaan osalta elinvoimapalveluissa. Tämä saattaa joidenkin kuntien osalta sisältyä kotihoitoon.

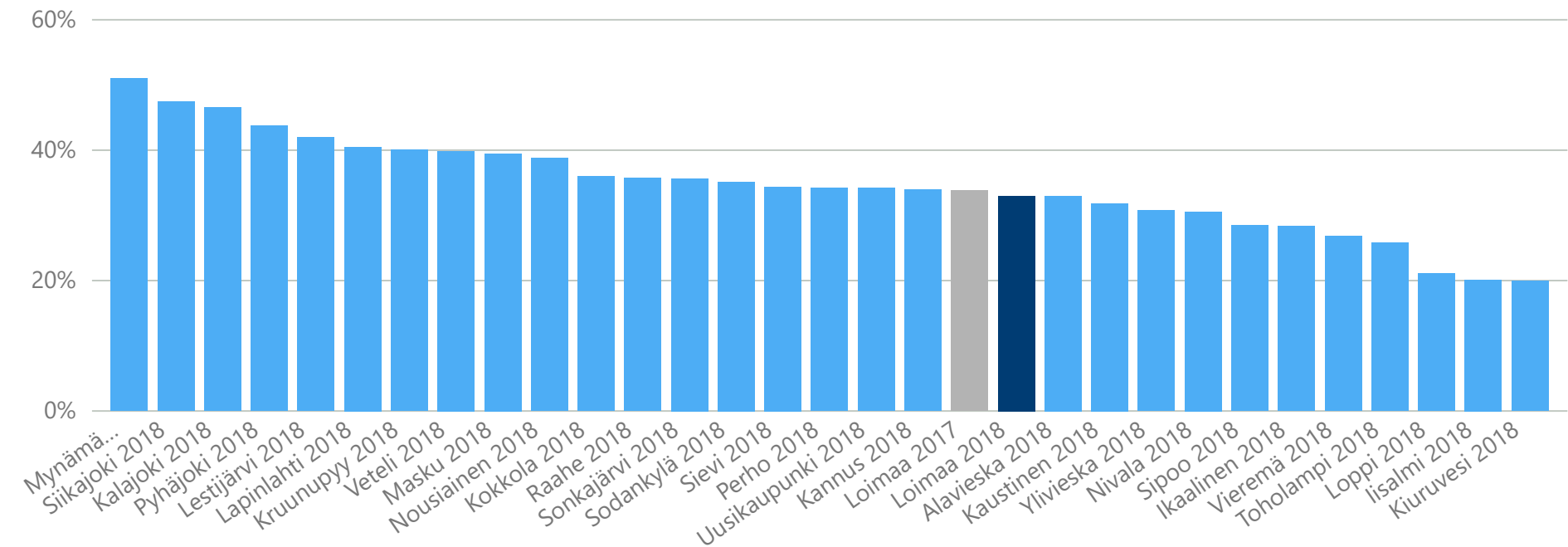

IKÄIHMISET: KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUT

KOTIIN ANNETTAVIEN PALVELUJEN ASUKAS- JA ASIAKASKOHT. KUSTANNUS

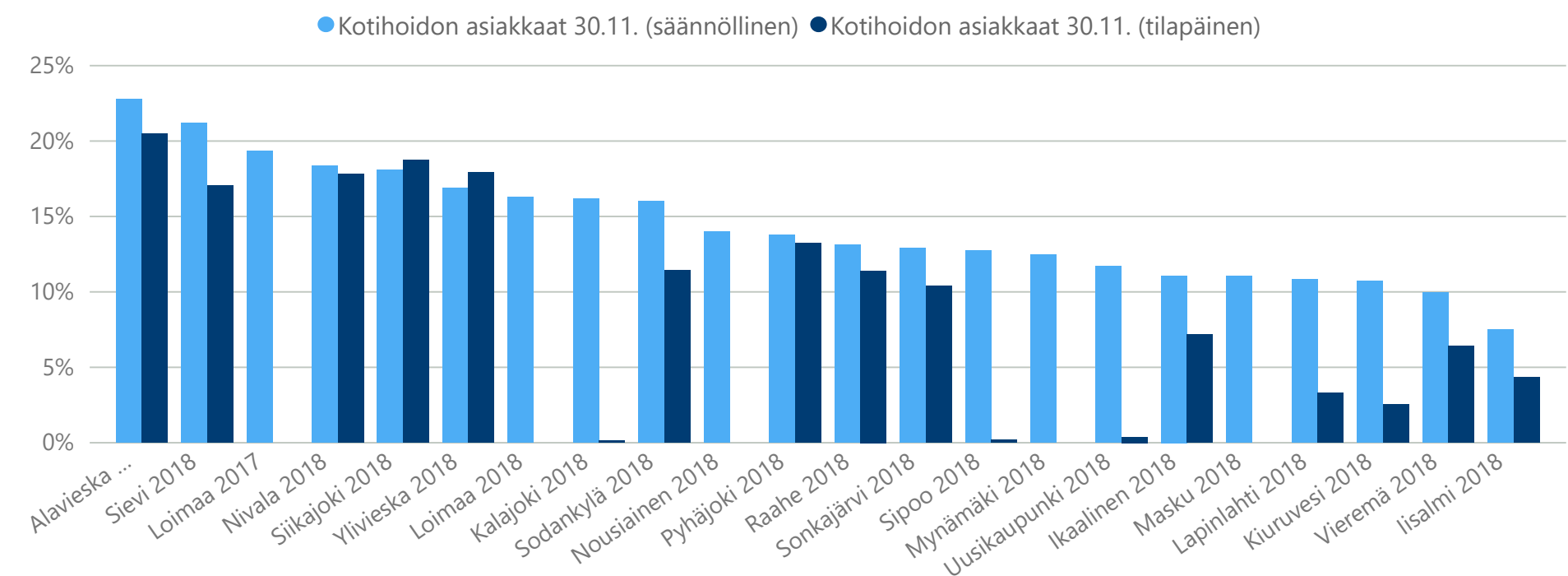
KOTIHOIDON PEITTÄVYYS

Kotiin annettaviin palveluihin (tässä: kotihoito, tukipalvelut sekä kotisairaala) panostetaan keskimäärin myös asiakasta kohden (n. 6 500€). Asukaskohtaiset kustannukset kotiin annettavissa palveluissa ovat nousseet 1,4% vaikka käyntimäärät ja kotihoidon peittävyys ovat laskeneet hieman (33,8%-33,0%). Kotihoitoon on resursoitu 0,7 ammatillista henkilökuntaa lisää.

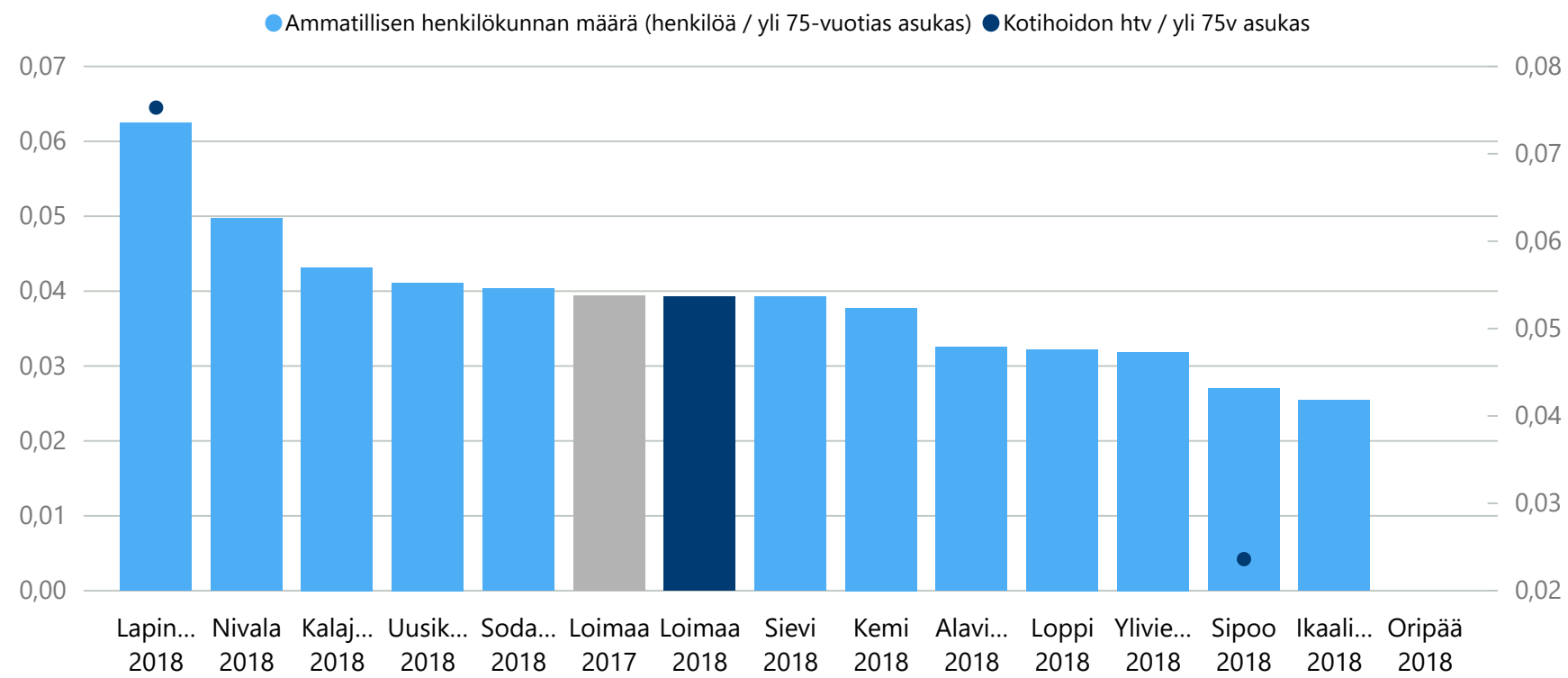
Säännöllisen kotihoidon piirissä oli 16,3% ikäihmisistä mittausajankohtana 30.11. Vuonna 2017 vastaava prosentti oli 19,4%.

KOTIHOIDON PEITTÄVYYS YLI 75-VUOTIAISTA ASUKKAISTA

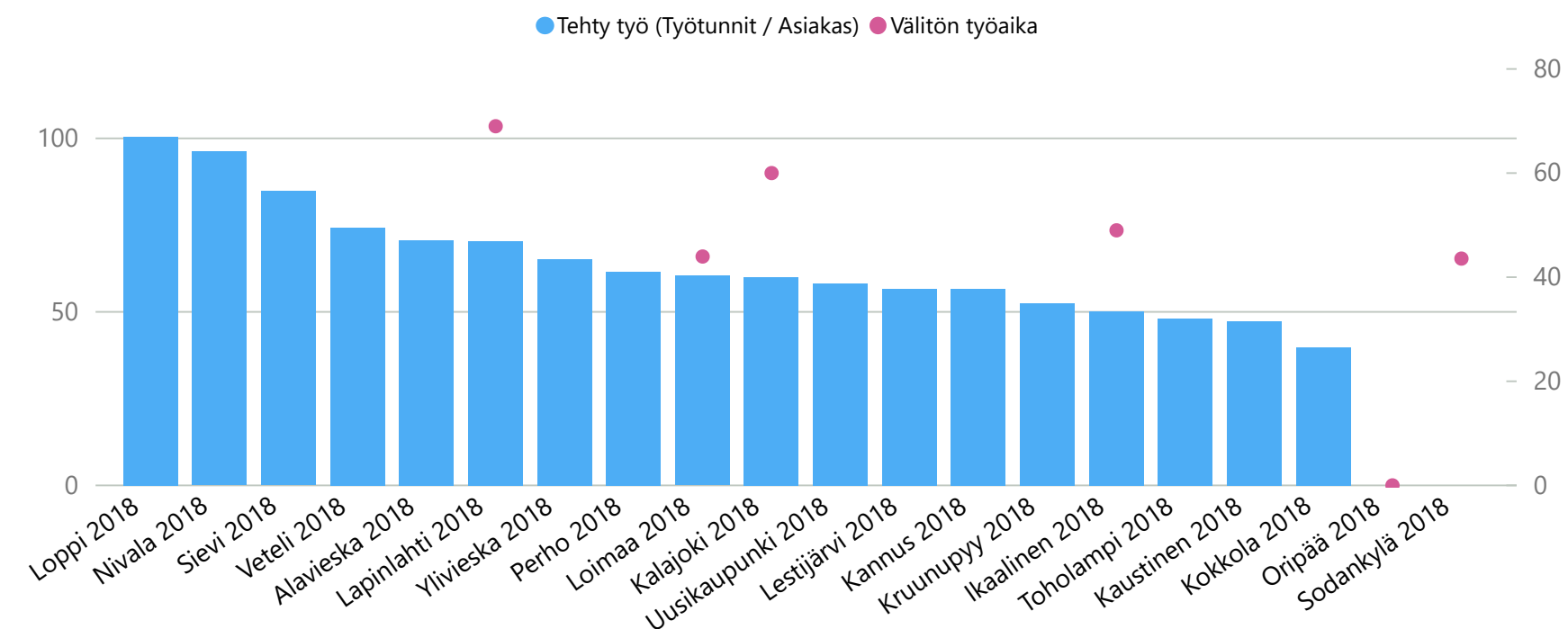
IKÄIHMISET: KOTIHOITO

KOTIHOIDON AMMATILLISTA HENKILÖKUNTAA YLI 75-VUOTISTA ASUKASTA KOHDEN, Määrä / yli 75-vuotias asukas

Hoitohenkilö	2018	2017	2013
Sairaanhoitaja	12,00	11,00	14,00
Perushoitaja / lähihoitaja	68,00	68,00	67,00
Osastonhoitaja	1,00	1,00	1,00
Apulaisosastonhoitaja	1,00	1,00	1,00
Fysioterapeutti	1,70	1,70	1,00
Ikäihmisten palveluohjaaja			0,50
RAVA	1,98	1,97	1,90

KOTIHOIDON TEHTY TYÖ

Huom! Vuonna 2013 0,5 vakanssia on määritelty ikäihmisten palveluohjaukseen; käytännössä myös vuosina 2017 ja 2018 voidaan 0,5 vakanssia osoittaa asiakas- ja palveluohjaukseen.

Kustannusnousua selittää osittain yhden sairaanhoitajan lisäresurssi vuoteen 2017 nähden (82,7-83,7). Väestöryhmän kasvettua kotihoidon ammatillista henkilökuntaa on ikäryhmää kohden kuitenkin vuoden 2017 tasoisesti.

Työtunteja on 60,4 asiakasta kohden, mikä on vertailussa keskimäärin.

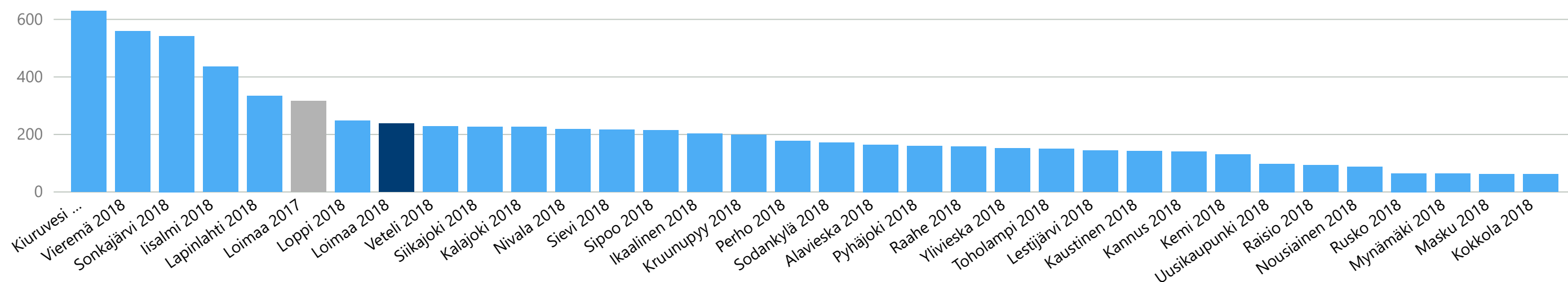
Välittömän työajan osuus on vajaa 44%, kun tavoitetasoksi tulisi pyrkiä 50-60%:iin. Huom! Loimaan osalta välitön työaika sisältää yöpartio toimintaa, mikä laskee välittömän työajan osuutta.

IKÄIHMISET: KOTIHOIDON KÄYNNIT

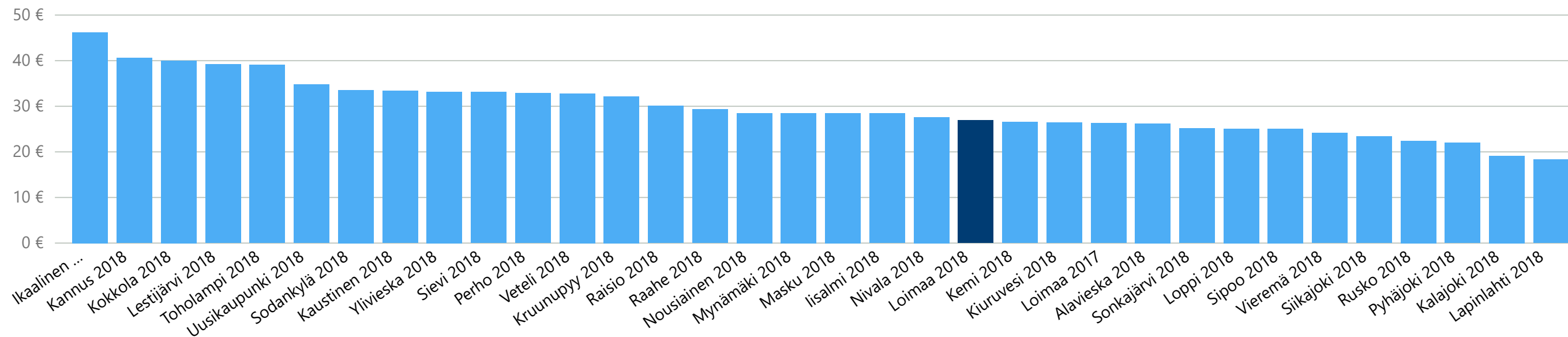
Kotihoito

Tukipalvelut

KOTIHOIDON KÄYNNIT, Kpl / asiakas

KÄYNTIKOHTAINEN KUSTANNUS PALVELUMUODOITTAIN, € / käynti

Loimaan kotihoidon asiakkaat saavat edelleen melko intensiivistä hoitoa, sillä kotihoidon käyntejä kertyy reilusti (237 kpl / vuosi / asiakas). Tämä on kuitenkin 25% aiempaa vähemmän. Käyntimäärien muutokset eivät ole vaikuttaneet Loimaan kokonaispanostukseen. Käyntikohtainen kustannus varsinaisessa kotihoidossa on noussut vajaa 4%.

Tukipalvelukäyntejä (mm. ateria-, siivous-, kylvytys- ja asiointipalvelut) kertyy vertailun eniten (noin 45 kpl / vuosi / asiakas). Tukipalvelukäynnin käyntikohtainen kustannus on vertailun edullisin.

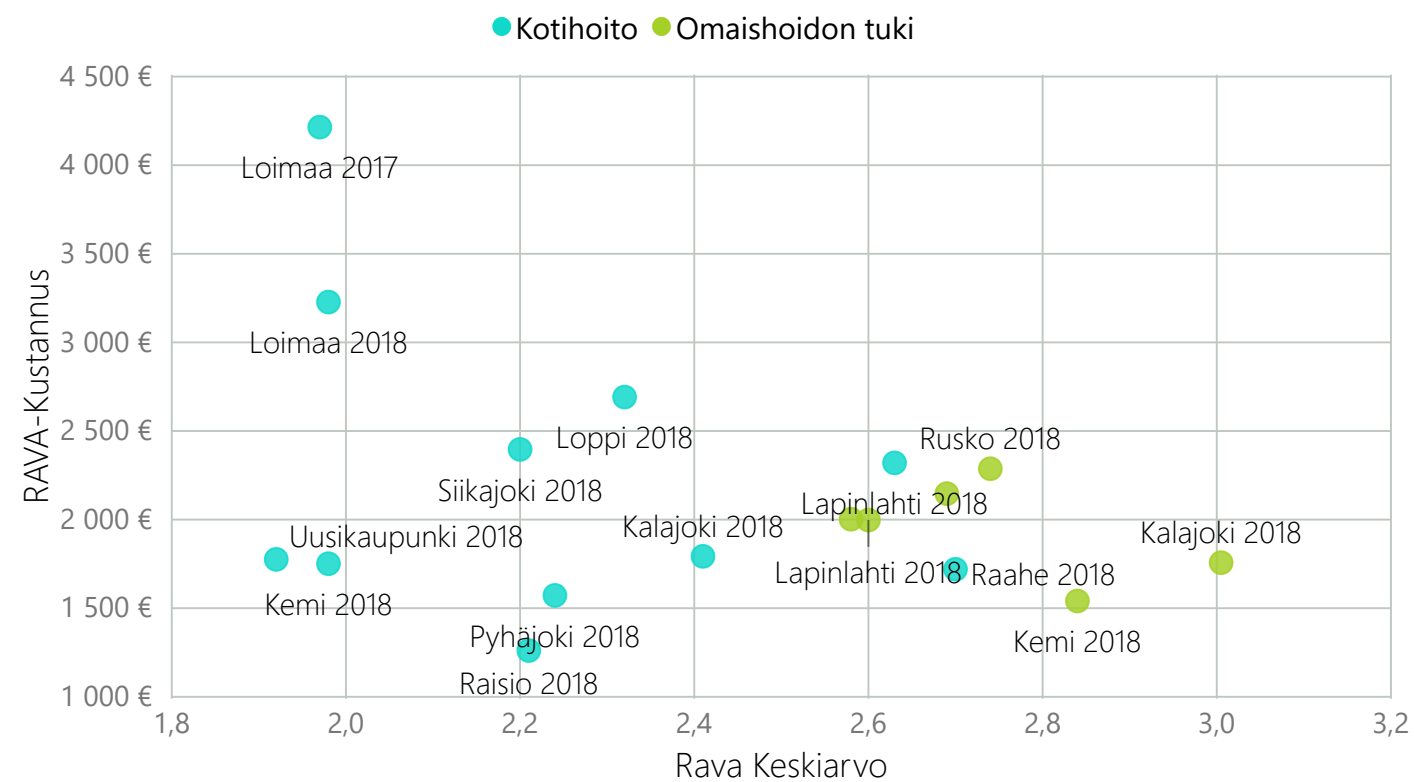
IKÄIHMISET: KOTIHOITO JA OMAISHOIDON TUKI

Loimaan kotihoidon asiakaskohtaiset kustannukset ovat linjassa kunnan pinta-alan kanssa. Vaikuttaa siltä, ettei taajamien ulkopuolella asuvat kotihoidon asiakkaat lisää kustannuksia muihin kuntiin nähden.

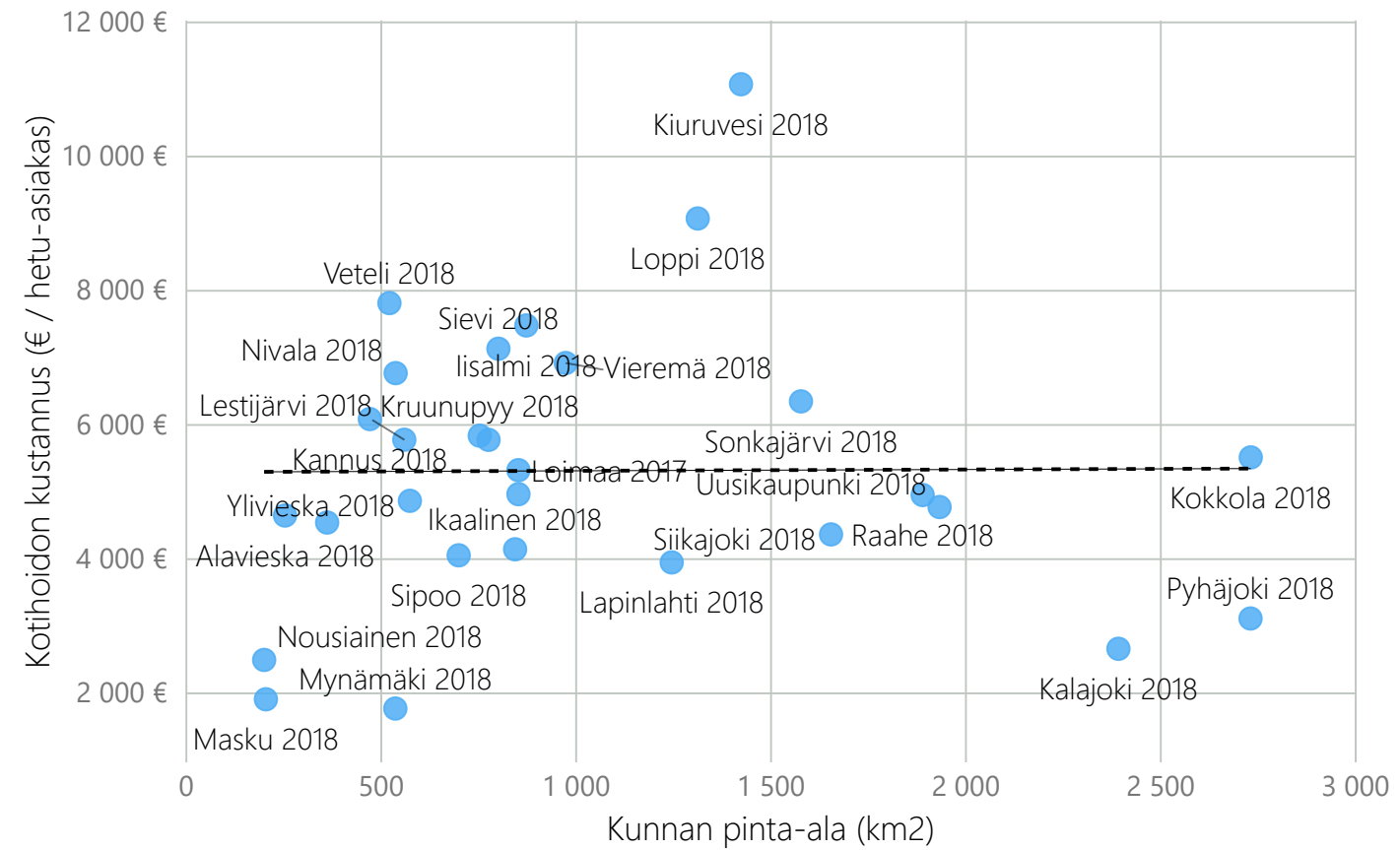
RAVA-keskiarvo on noussut vain hieman (1,97-1,98), mutta RAVA-kustannus on laskenut 24%.

Omaishoidon tuen asiakaskohtainen panostus on noussut vajaa 40% vaikka kokonaispanostus on hieman jopa laskenut. Peittävyys on 4,7% aiemman 5% sijaan. Omaishoidon tuessa on aiempaa enemmän henkilöstöä (+0,5 vakanssi esimiestyötä, 1 vakanssi lähihoitajatyötä) mm. omaishoidon tuen lakisääteiseen vapaaseen.

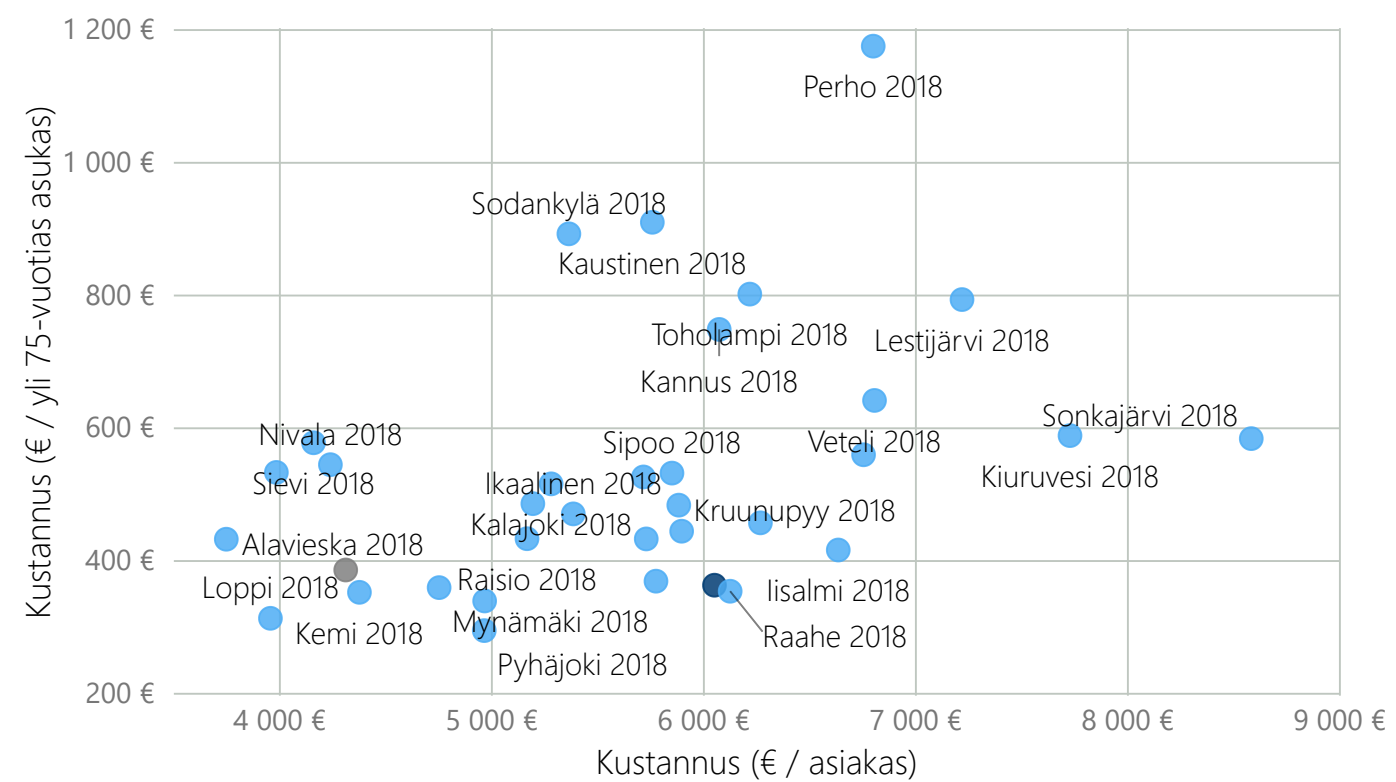
RAVA-PISTEET JA RAVA-KUSTANNUS PALVELUMUODOITTAIN

Kunnan pinta-ala (km²) ja Kotihoidon kustannus (€ / hetu-asiakas), tekijä Vertailuysikkö_Vuosi

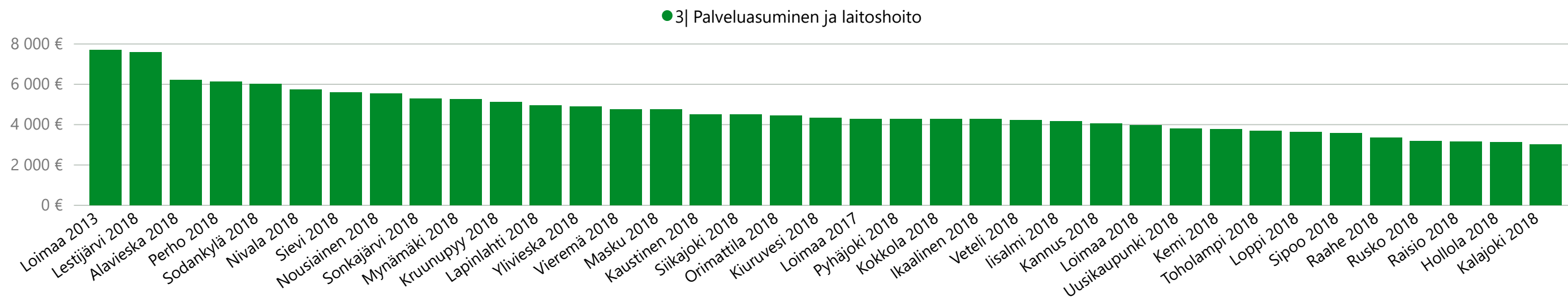

ASUKAS- JA ASIAKASKOHTAINEN KUSTANNUS, OMAISHOIDON TUKI

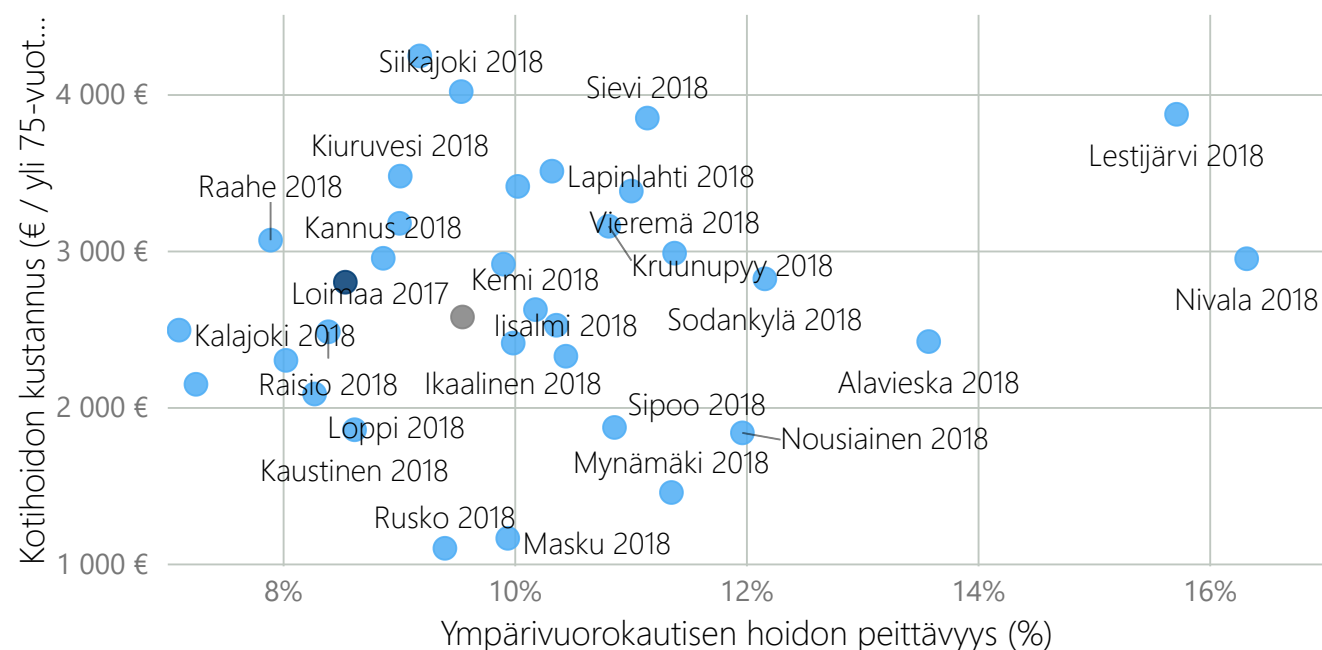

IKÄIHMISET: YMPÄRIVUOROKAUTINEN HOITO

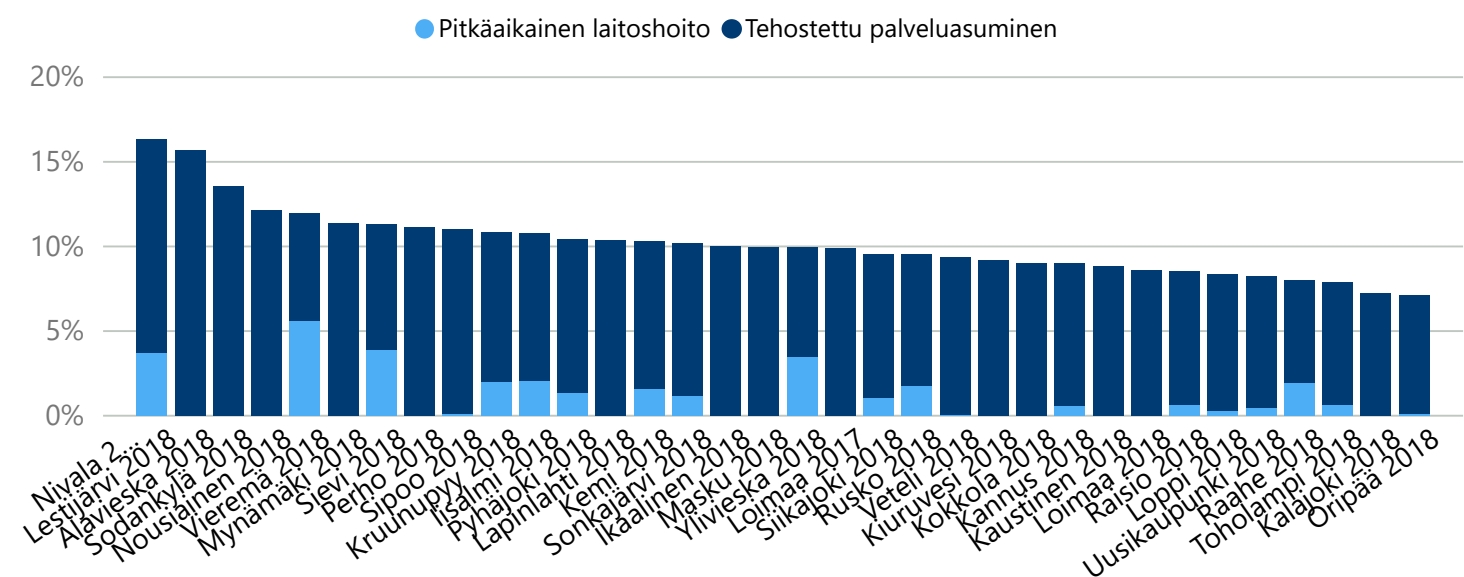
ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / yli 75-vuotias asukas

YMPÄRIVUOROKAUTISEN HOIDON PEITTÄVYYS JA KOTIHOIDON KUSTANNUKSET

YMPÄRIVUOROKAUTISEN HOIDON PEITTÄVYYS PALVELULAJEITTAIN

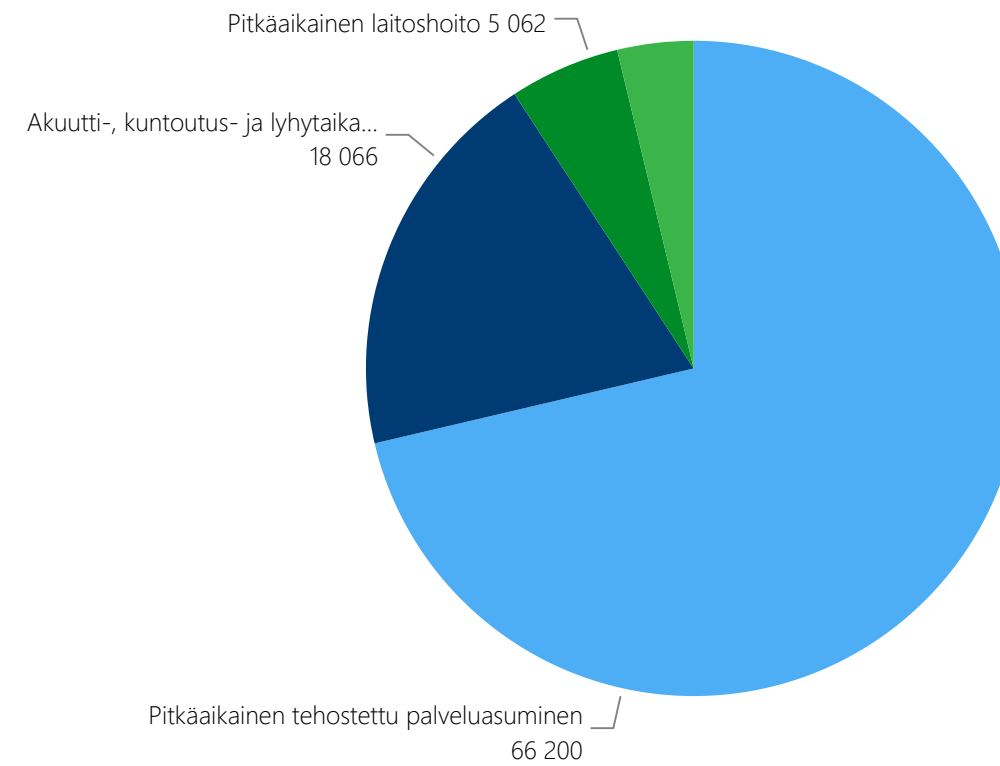
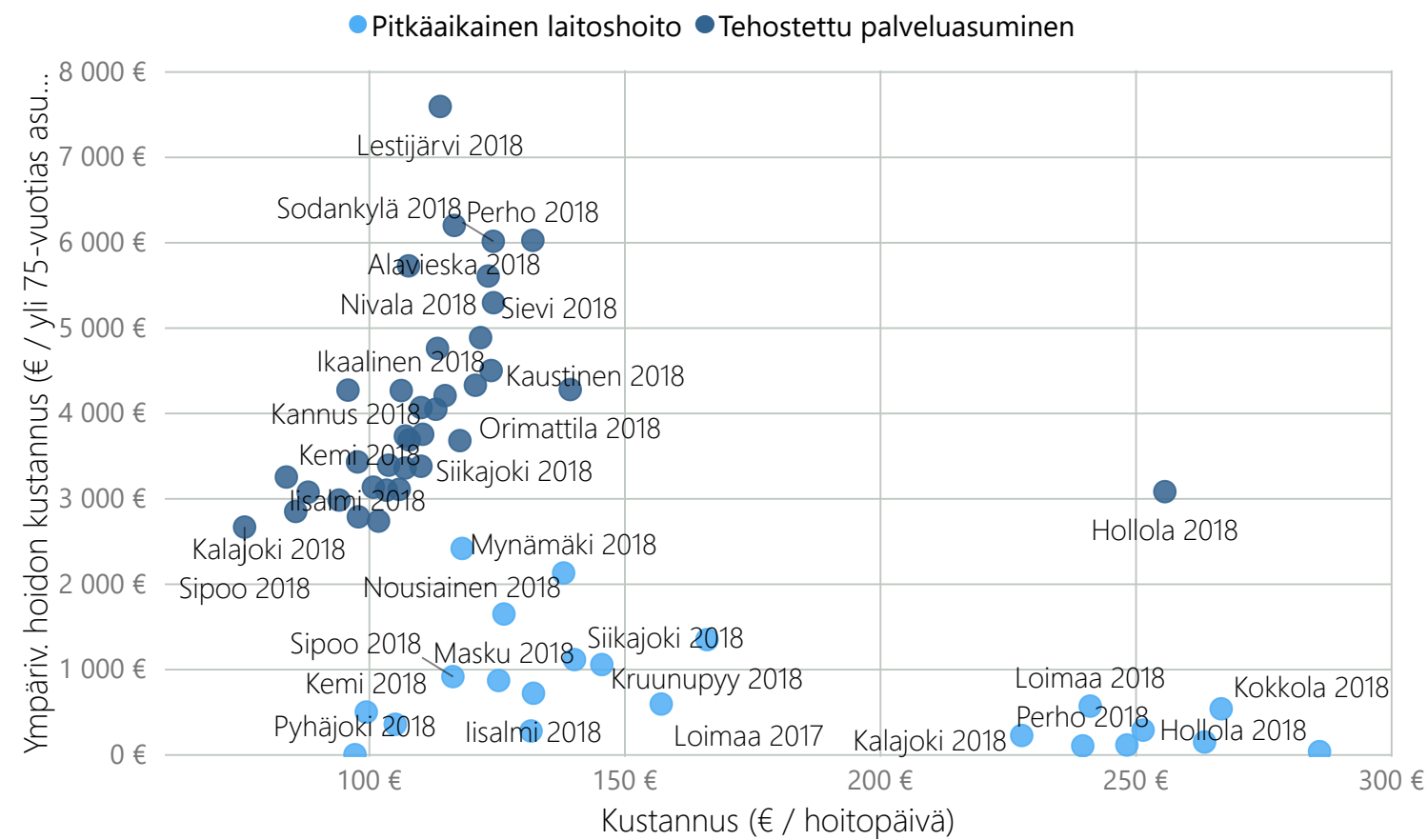

Ympäri vuorokautisen hoidon asukaskohtaiset kustannukset ovat laskeneet 7,8% (pitkäaikaisessa laitoshoidossa 10,8%, tehostetussa palveluasumisessa 5,4%).

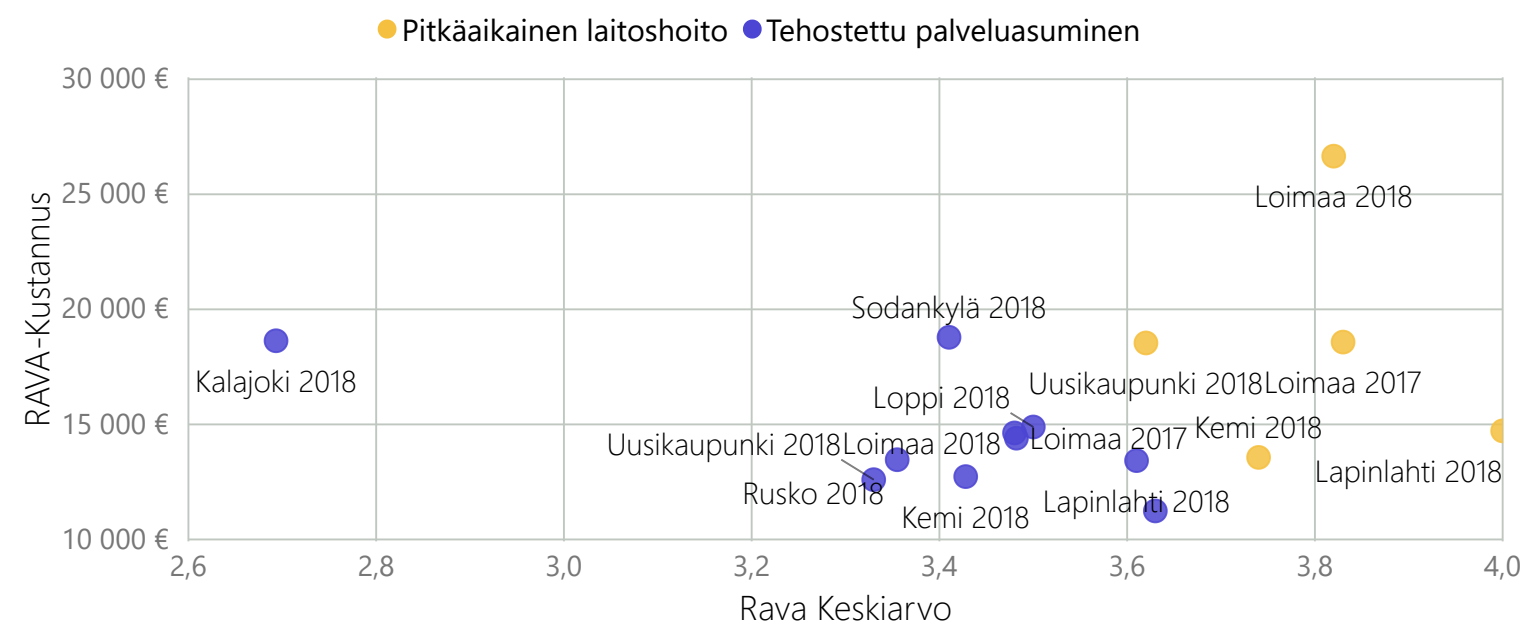
Vaikuttaa siltä, että mm. lisäpanostus kotihoitoon on vaikuttanut ympäri vuorokautisen hoidon peittävyttä laskien (9,5%-8,5%). Peittävyttä ollaan onnistuttu laskemaan pitkäaikaisessa laitoshoidossa (1,0%-0,7%), mutta myös tehostetussa palveluasumisessa (8,5%-7,9%). Mäntypuiston toiminta loppui vuoteen 2018, jonka jälkeen pitkäaikainen laitoshoido päättyi kokonaan Loimaalla. Oletettavasti ympäri vuorokautisen hoidon peittävyys on vuoden 2019 alussa ollut 7,9%, mikä on valtakunnallisen suosituksen tasolla ja vertailussa alhaisimpia havaintoja.

IKÄIHMISET: YMPÄRIVUOROKAUTINEN HOITO

YMPÄRIVUOROKAUTISEN HOIDON KUSTANNUKSET HOITOPÄIVÄÄ JA YLI 75-VUOTIASTA ASUKASTA KOHDEN

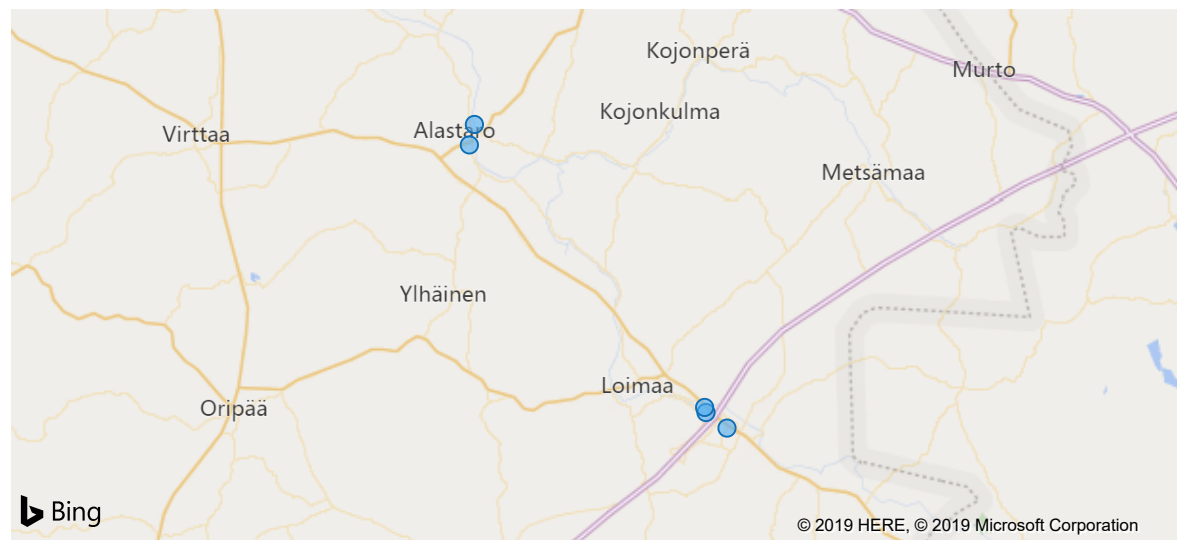
RAVA-PISTEET JA RAVA-KUSTANNUS PALVELUMUODOITTAIN

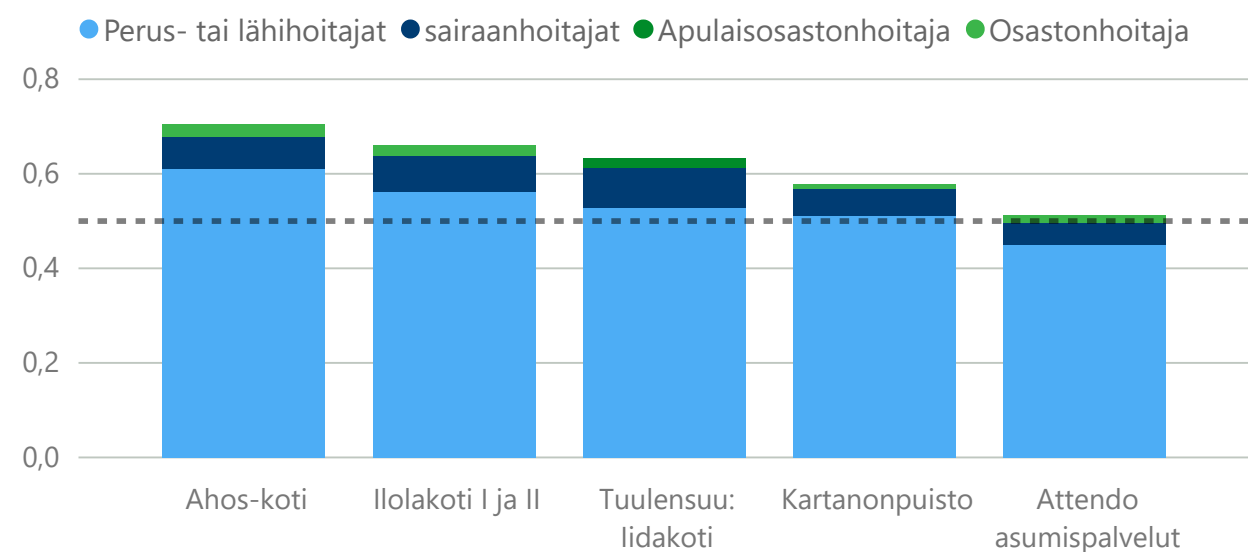
Tehostetussa palveluasumisessa hoitopäivän bruttokustannus on laskenut 2% (141-137€), nettokustannus 5% (110-104€). Pitkäaikaisen laitoshoidon nettoyksikköhinta on sen sijaan noussut merkittävästi (54%): 157€:sta 241€:een. Mäntypuiston resursseja ei ole voitu vähentää samassa tahdissa yksikön asteittaisen lopettamisen aikana.

Suurin osa (71%) hoitopäivistä kertyy pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta. Merkittävä osa (19%) hoitopäivistä muodostuu akuutti-, kuntoutus- ja lyhytaikaishoidon hoitopäivistä. Pitkäaikaisen laitoshoidon osuus on noin 5%, jolloin lyhytaikaiselle tehostetulle palveluasumiselle jää vajaa 4%.

IKÄIHMISET: TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN

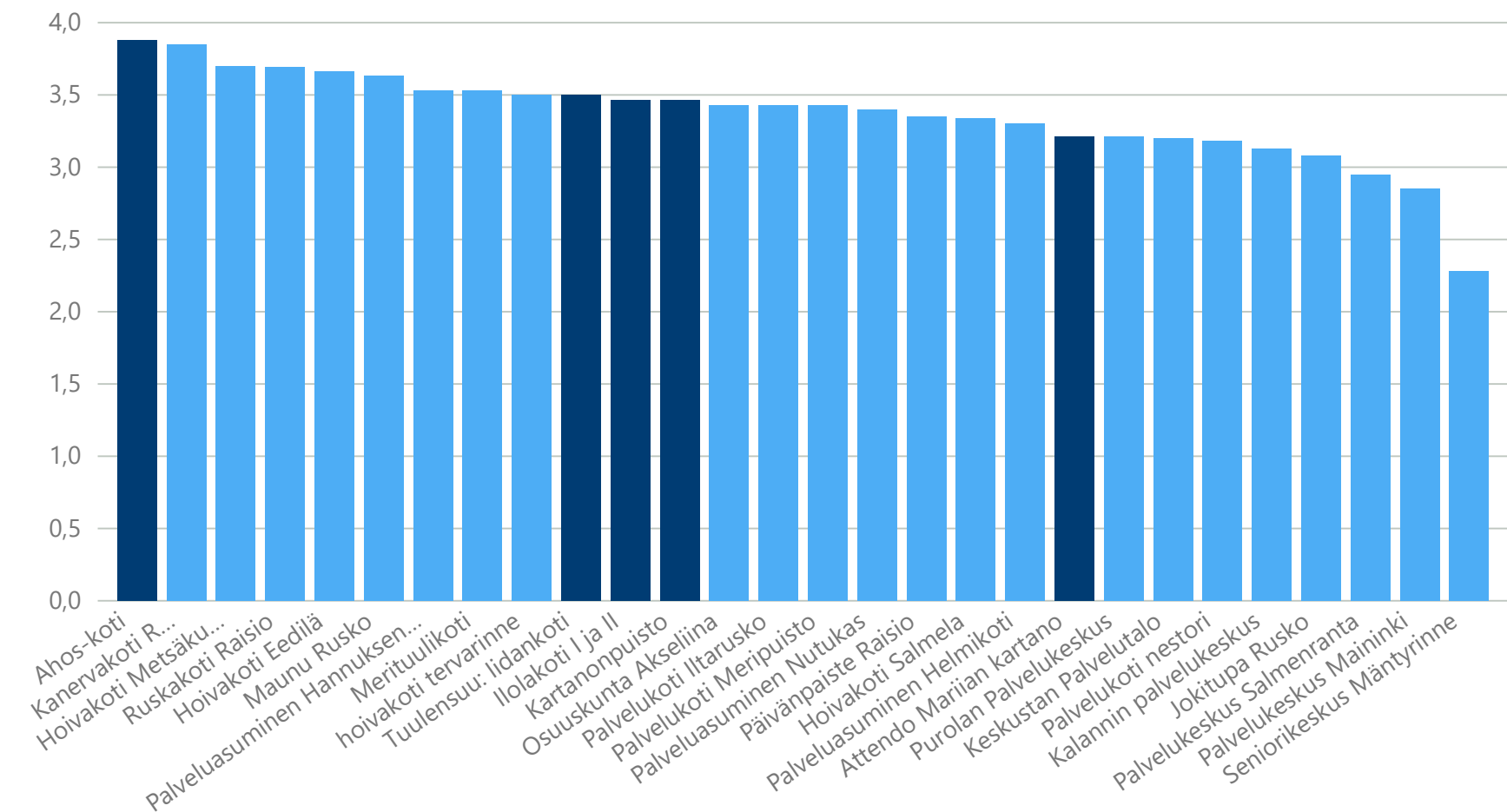
Hoitajamitoitus

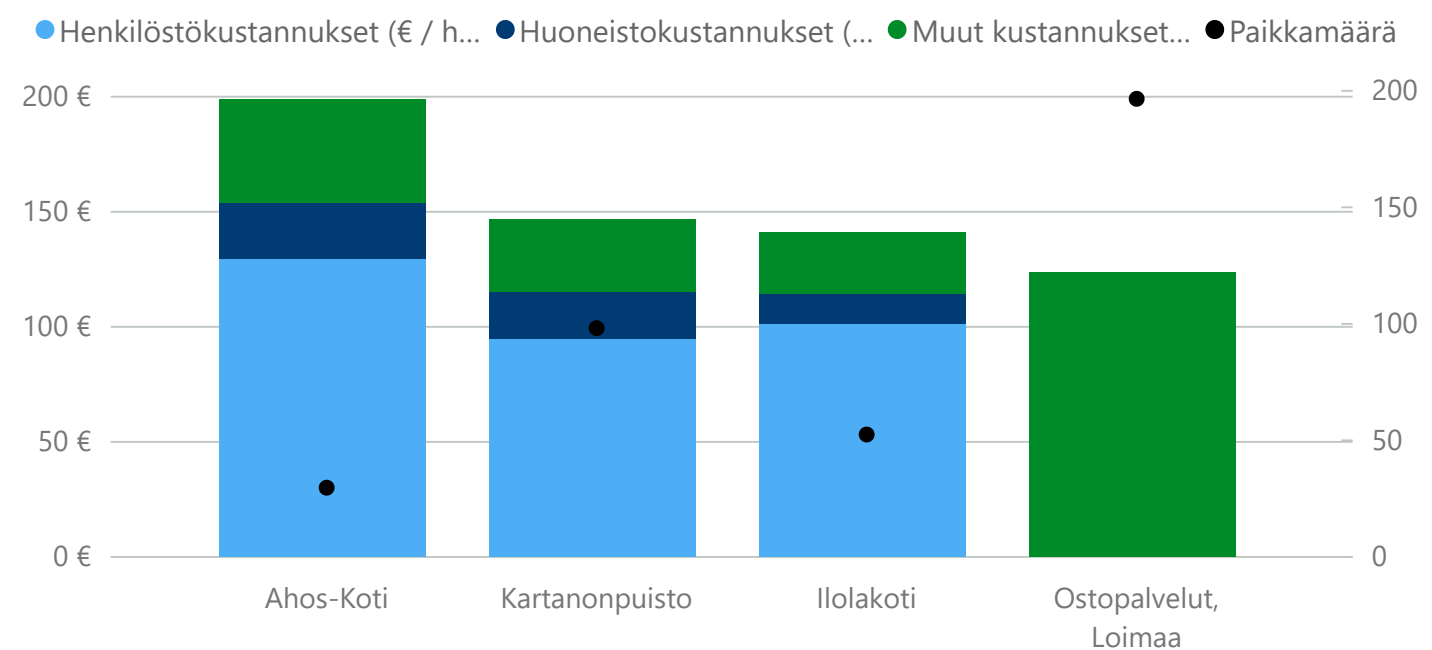
Tehostetun palveluasumisen yksiköt eroavat jonkin verran hoitoisuudessa. Ahos-kodissa hoidetaan huonompikuntoisia kun taas Attendossa rava-arvo on keskitasoa alhaisempi. Hoitajamitoitus on täysin linjassa hoitoisuuden kanssa. Kaikissa yksiköissä toteutuu suositusmitoitus 0,5.

Myös yksikkökustannukset ovat linjassa hoitoisuuden ja mitoituksen kanssa: Ahos-kodin hoitopäivän hinta on merkittävästi muita kalliimpi. Ostopalvelut Attendo on vertailun edullisin. Huom! Kohtuullistamispäätökset tulee huomioida osana kokonaiskustannuksia ostopalveluyksiköiden osalta. Pelkkä yksikköhinta ei kerro kustannusta kaupungin tasolla, vaan myös asukkaan maksamat vuokrat ja sitä kautta menojen kohtuullistaminen tulisi huomioida kaupungin näkökulmasta.

RAVA-KESKIVARVO

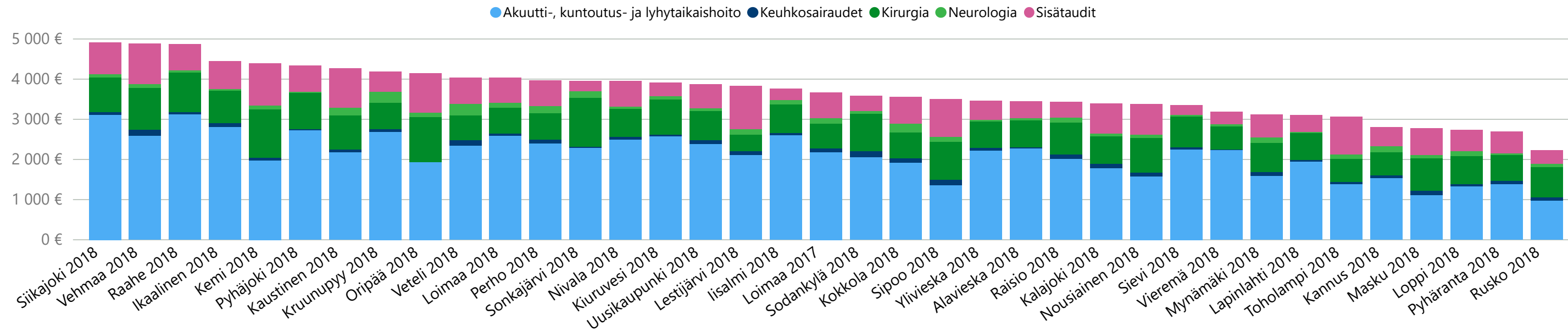

KUSTANNUKSET HOITOPÄIVÄÄ KOHDEN YKSIKÖITTÄIN

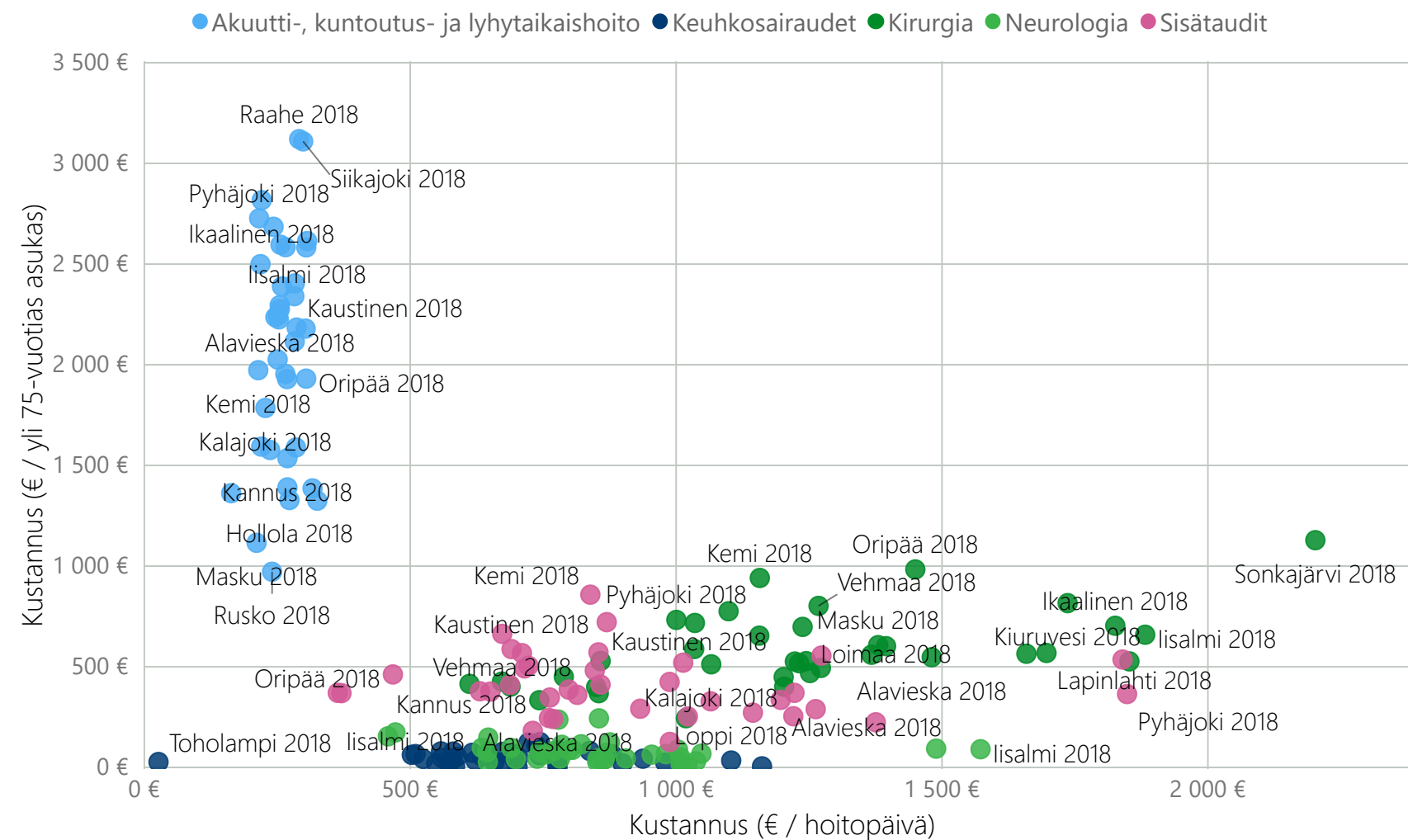

IKÄÄNTYNEIDEN TERVEYSPALVELUT

ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / yli 75-vuotias asukas (netto)

HOITOPÄIVÄN NETTOKUSTANNUS JA KUSTANNUS YLI 75-VUOTIASTA ASUKASTA KOHDEN

Akuutti- ja lyhytaikaishoidolla tarkoitetaan Loimaan kuntoutusosastojen 1-3 perusterveydenhuoltotasoista hoitoa.

Loimaan asukaskohtaiset nettokustannukset ovat nousseet ikääntyneiden terveyspalveluissa. Vaikutus on seurausta kuitenkin vain akuutti- ja lyhytaikaishoidosta (+19%), sillä kaikkien esh:n erikoisalojen asukaskohtaiset kustannukset ovat laskeneet.

Akuuttihoidon osalta Loimaa sijoittuu vertailun lähes kalleimmaksi. Ikäihmisten esh:ssa sijoitus on keskitasoa aavistuksen edullisempi, sillä kirurgian edullinen kustannustaso laskee muiden keskihintaisten erikoisalojen sijoittumista.

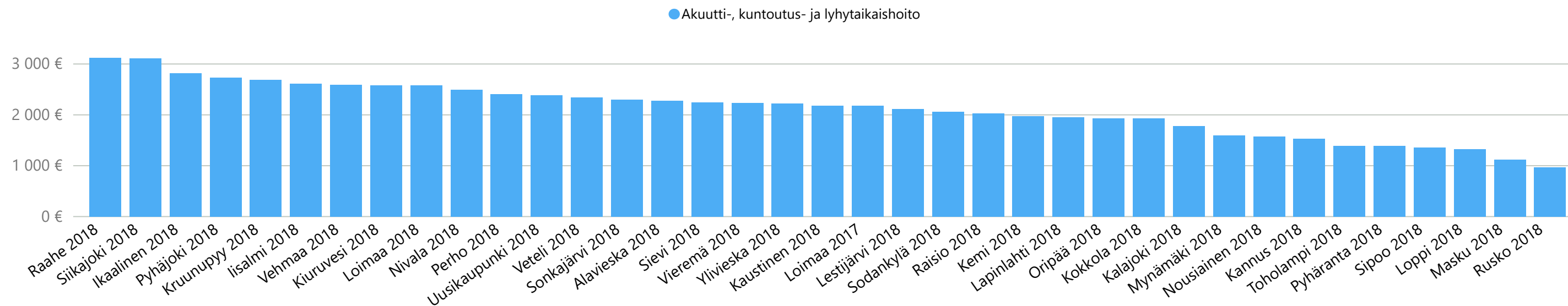
Akuuttihoidon kustannustasoa korostaa kohonneen peittävyuden myötä korkea (netto)yksikköhinta (305€).

Erikoissairaanhoidon yksikköhinnat korostuvat keskitasosta ainoastaan keuhkosairauksissa

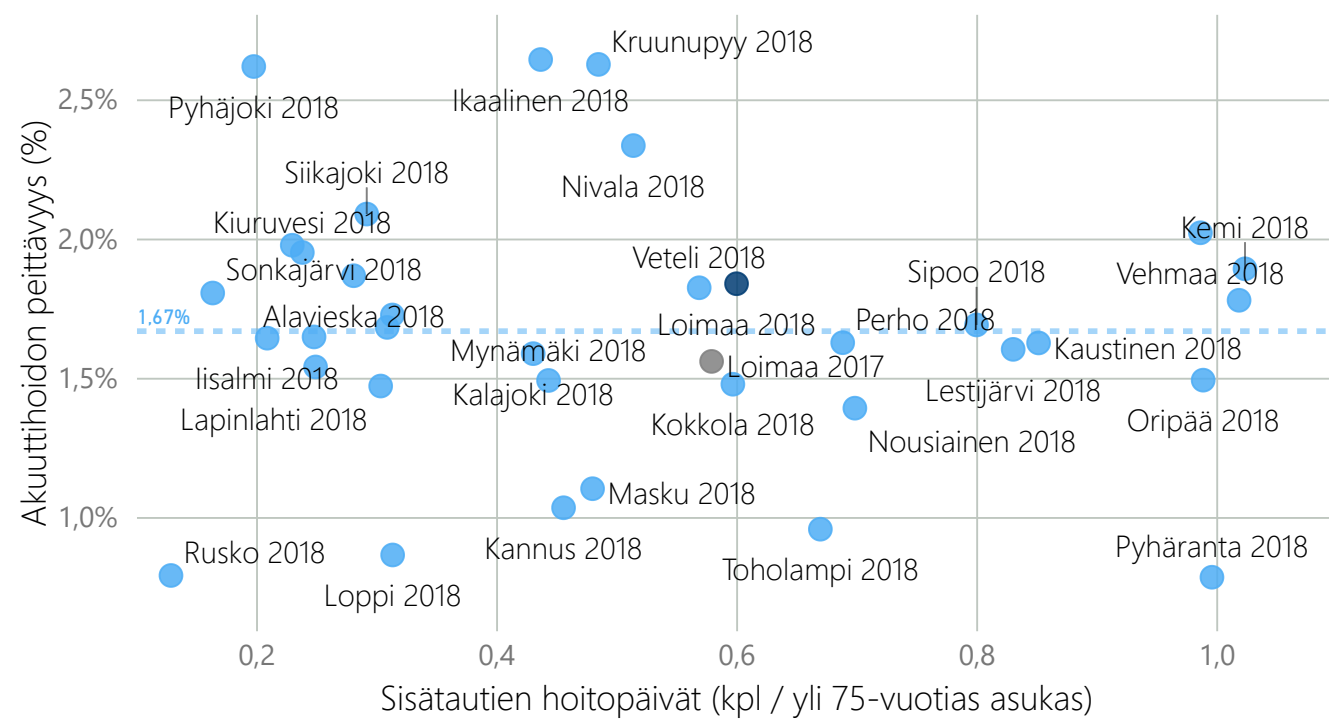

IKÄÄNTYNEIDEN TERVEYSPALVELUT: AKUUTTIHOITO

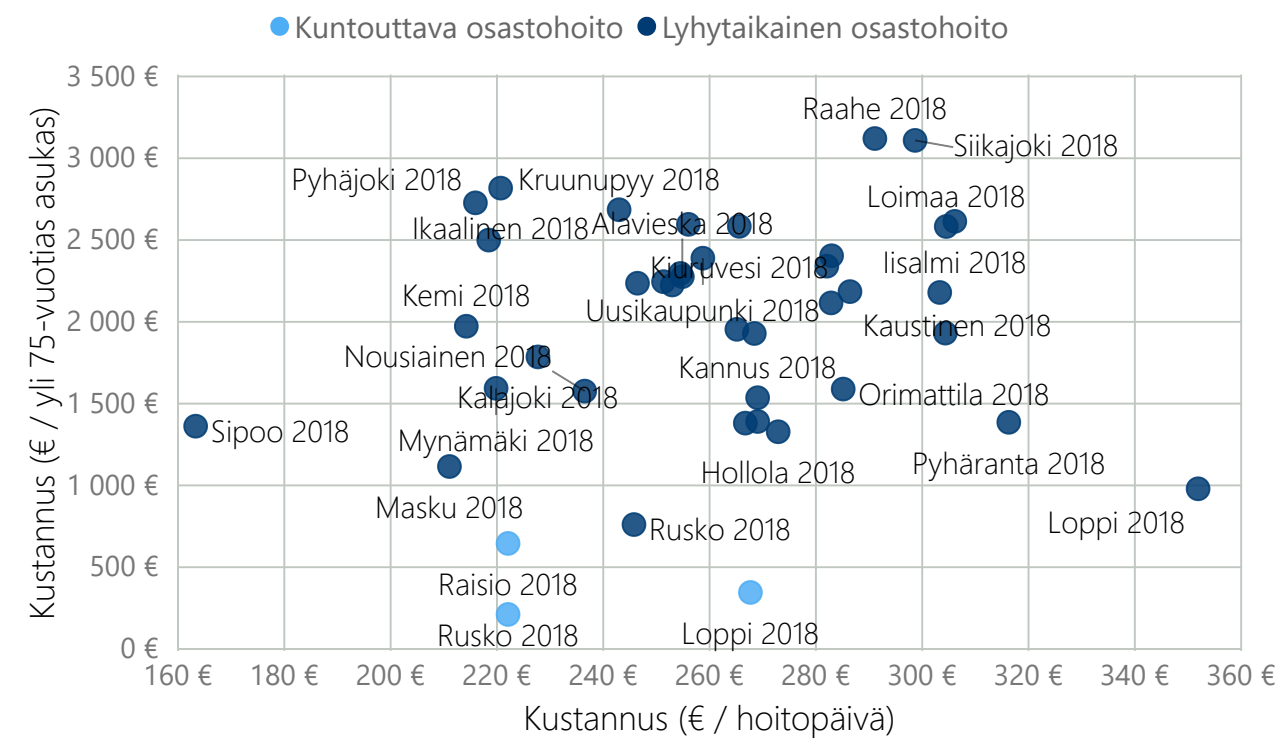
ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / yli 75-vuotias asukas

SISÄTAUTIEN HOITOPÄIVÄT JA AKUUTTIHOIDON PEITTÄVYYS

AKUUTTIHOIDON HOITOPÄIVÄN KUSTANNUS JA KUSTANNUS YLI 75-VUOTIASTA ASUKASTA K...

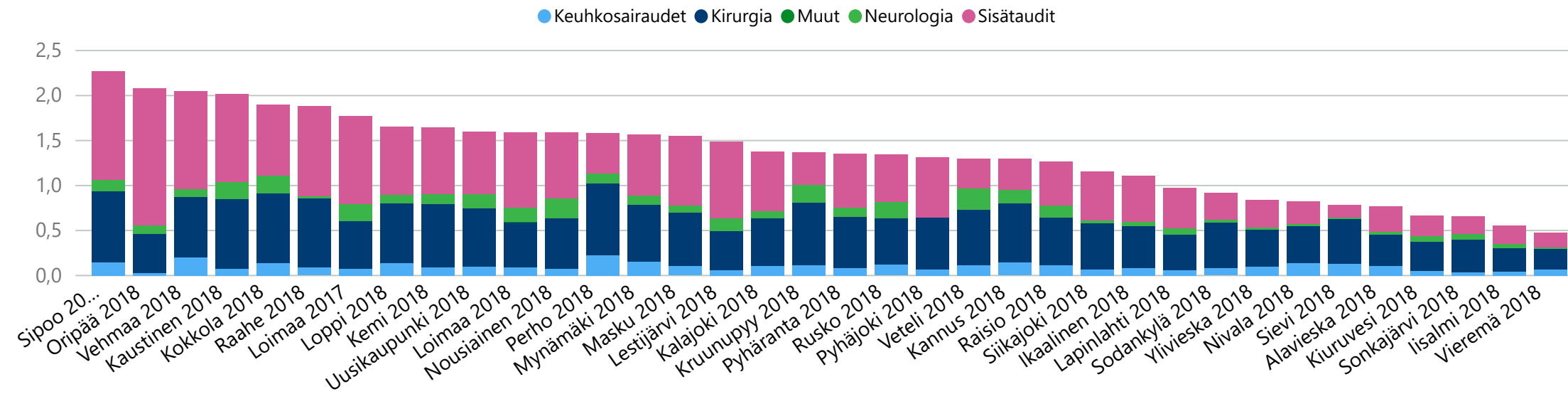

Sekä akuuttihoito peittävyys, että sisätauti hoitopäivät ovat lisääntyneet vuodesta 2017. Kummatkin näyttävät vertailussa keskitasoa suuremmilta.

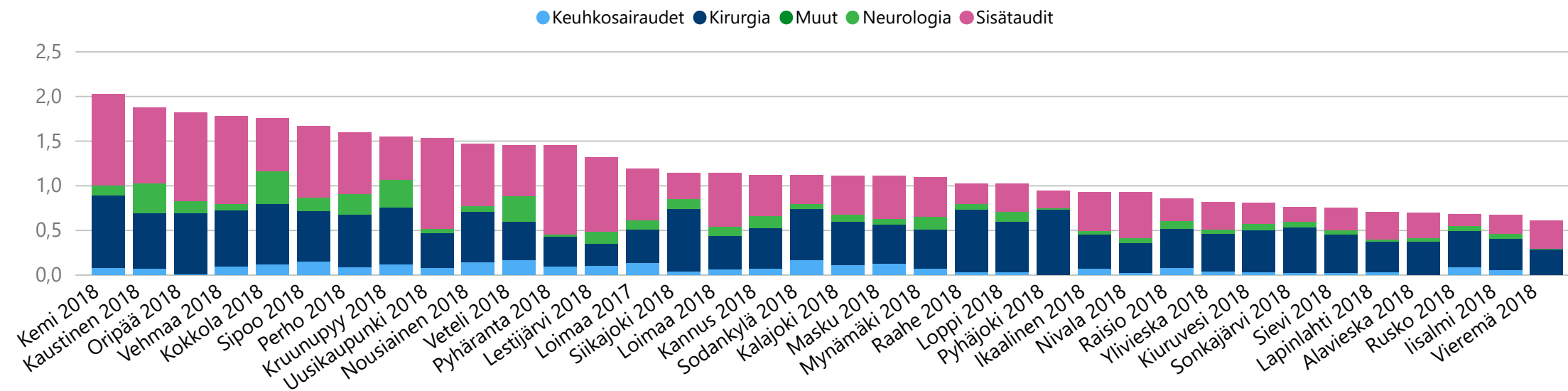
Akuuttihoito nettahoitopäivähinta näyttää pysyneen melko samassa (305 vrt. 303€), ja asukaskohtaisten kustannusten nousu (+18%) on seurausta lähinnä kohonneesta peittävydestä. Nousseisiin kustannuksiin vaikuttaa myös laskenut esh-laskutus (esh-paikkojen osalta). Henkilöstöresurssit ovat täsmälleen vuoden 2017 tasolla. Akuuttihoito hoitopäivähinnan kalleuteen vaikuttanee paikkojen jakaminen sairaalan erikoissairaanhoidopaikkojen kanssa.

IKÄÄNTYNEIDEN ERIKOISSAIRAANHOITO

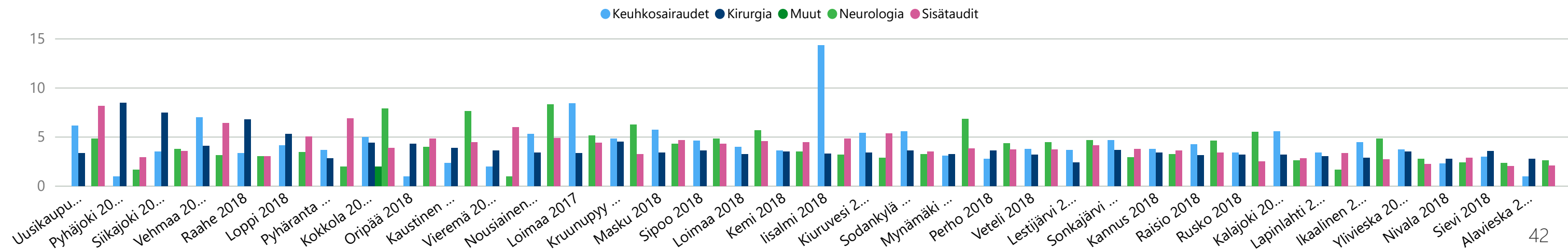
KÄYNNIT YLI 75-VUOTIASTA ASUKASTA KOHDEN VALITULLA ERIKOISALALLA

HOITOPÄIVÄT YLI 75-VUOTIASTA ASUKASTA KOHDEN VALITULLA ERIKOISALALLA

HOITOJAKSON PITUUS YLI 75-VUOTIASTA ASUKASTA KOHDEN VALITULLA ERIKOISALALLA

Sisätautien osalta sekä avokäynti- että hoitopäivämäärät erottuvat keskitasoa korkeampina. Myös sisätautien hoitojakson pituus on vertailun korkeimpien joukossa. Kustannukset ovat kuitenkin maltilliset vertailun edullisimman hoitopäivähinnankin ansiosta. Loimaan sairaalan paikkojen jakaminen akuutti- ja lyhytaikaishoidon kanssa vaikuttanee hoitopäivän hintoihin.

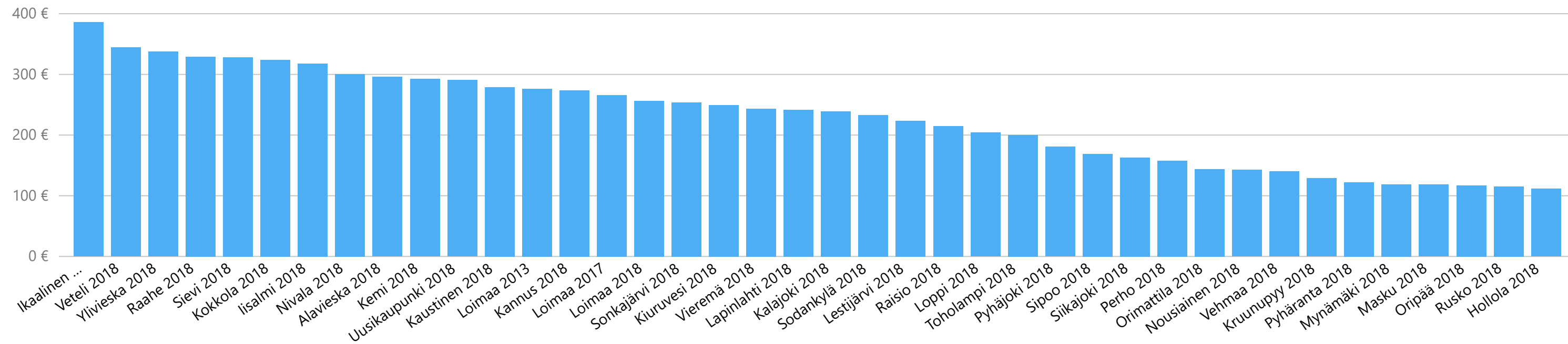
Kirurgiassa tilanne on käänteinen: käyttö on vähäistä ja hoitojaksot lyhyitä. Tämän seurauksena kustannustasokin on alhainen. Yksikköhinta osastohoidossa on vertailussa keskitasoa.

Keuhkosairauksen osalta Loimaa sijoittuu vertailun keskivaiheille sekä käytön että kustannusten osalta.

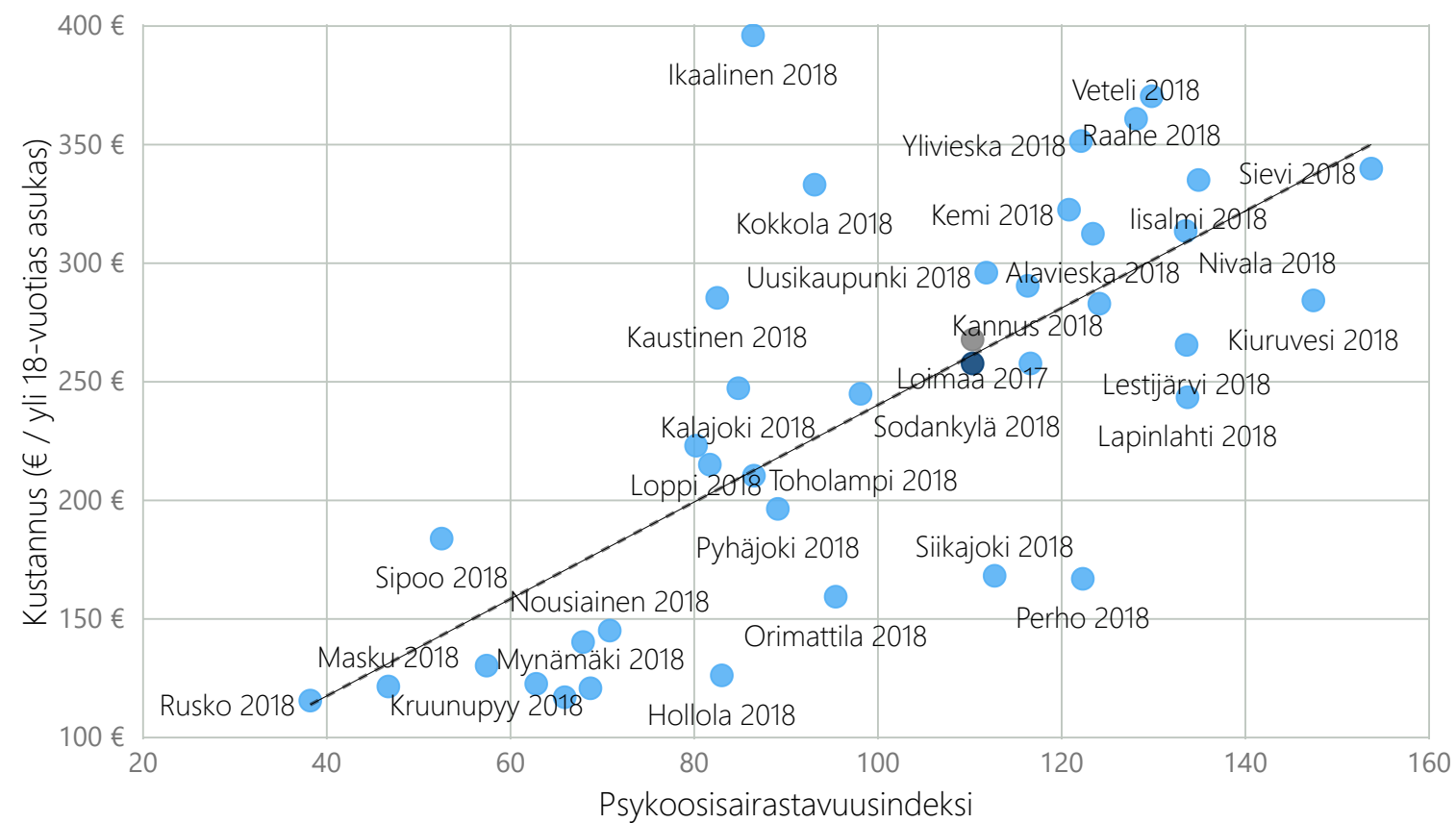
Neurologiassa käyttö ja kustannukset ovat aavistuksen keskitason korkeammalla puolella.

AIKUISPSYKOSOSIAALISET PALVELUT

ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / yli 18-vuotias asukas (netto)

PSYKOOSISAIRASTAVUUSINDEKSI

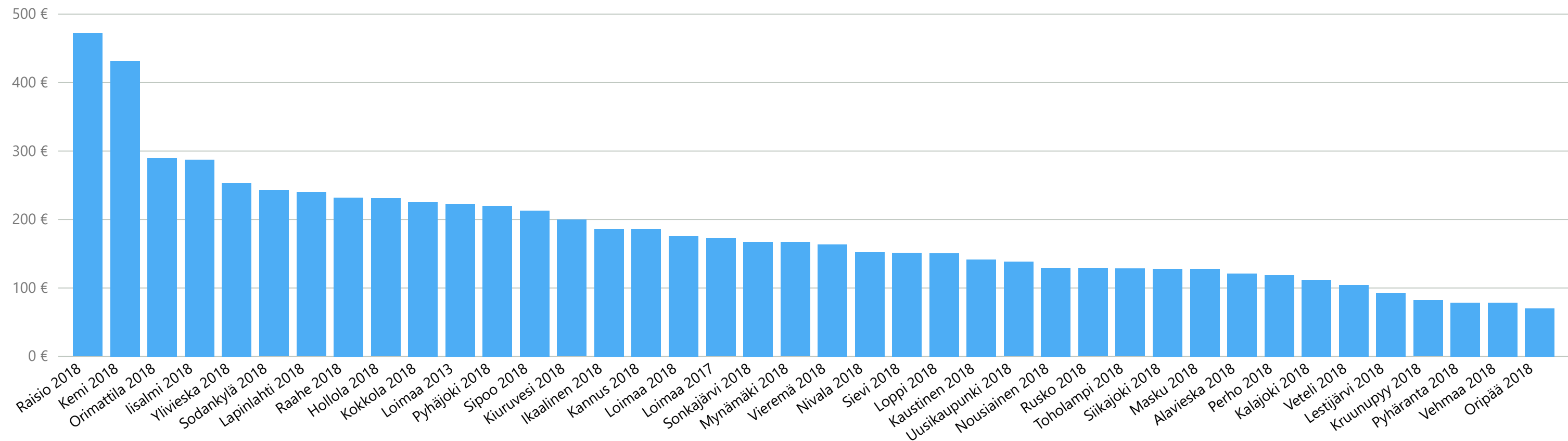

Aikuispsykososiaaliset palvelut käsittävät mielenterveys- ja päihdepalvelujen avohoidon, päivätoiminnan, palveluasumisen sekä päihdelaitoskuntoutuksen.

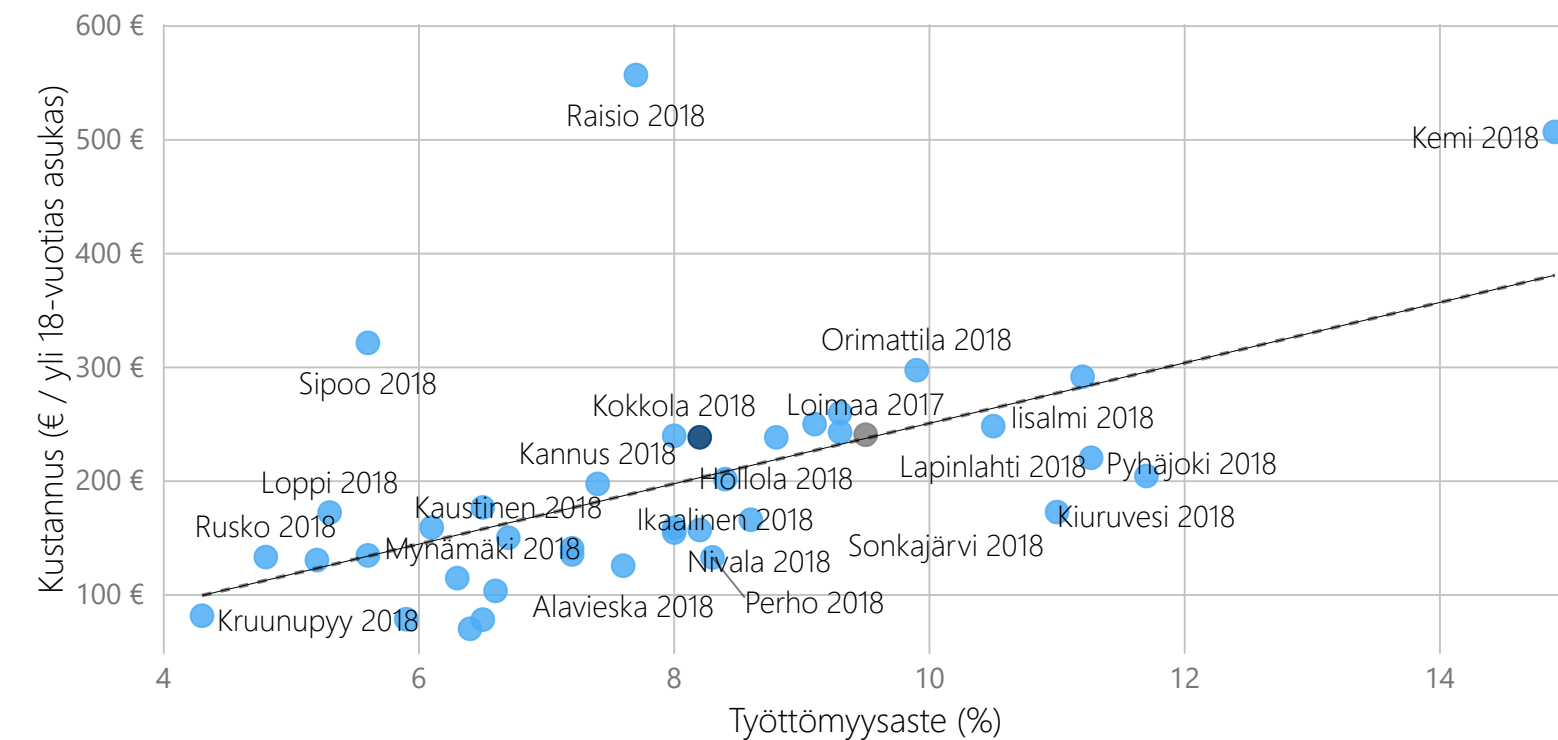
Loimaa sijoittuu asukaskohtaisilta kustannuksiltaan vertailun puolivälin tuntumaan. Sijoitus on täysin linjassa psykoosisairastavuuden kanssa.

AIKUISOSSIAALITYÖ

ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / yli 18-v asukas (netto)

TYÖTTÖMYYSASTE

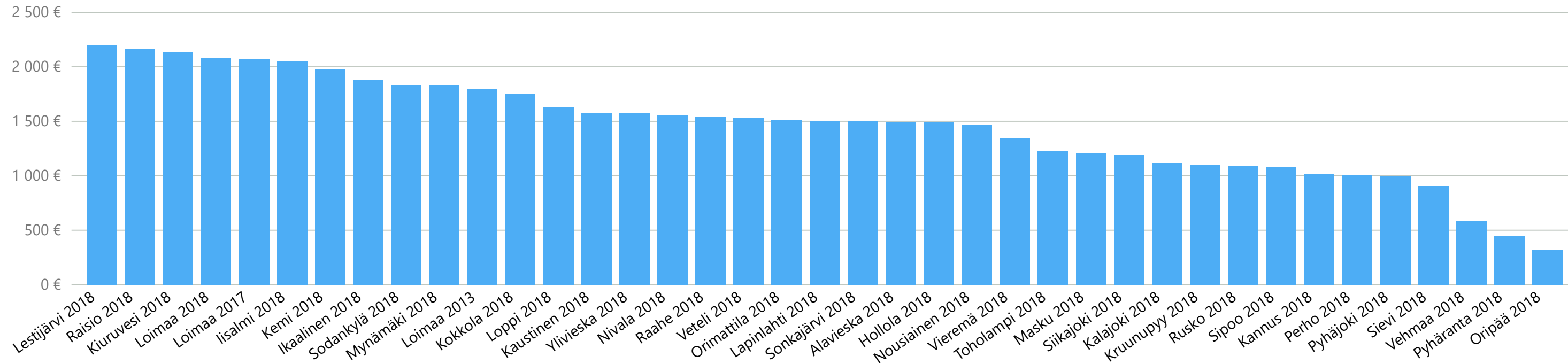

Aikuissosiaalityö käsittää varsinaisen sosiaalityön, toimeentulotuen eri muodot sekä kuntouttavan työtoiminnan. Huom! Kuntouttavan työtoiminnan osalta oletetaan kustannusten pysyneen vuoden 2017 tasolla, sillä niitä ei ollut selvitystä laadittaessa käytettävissä.

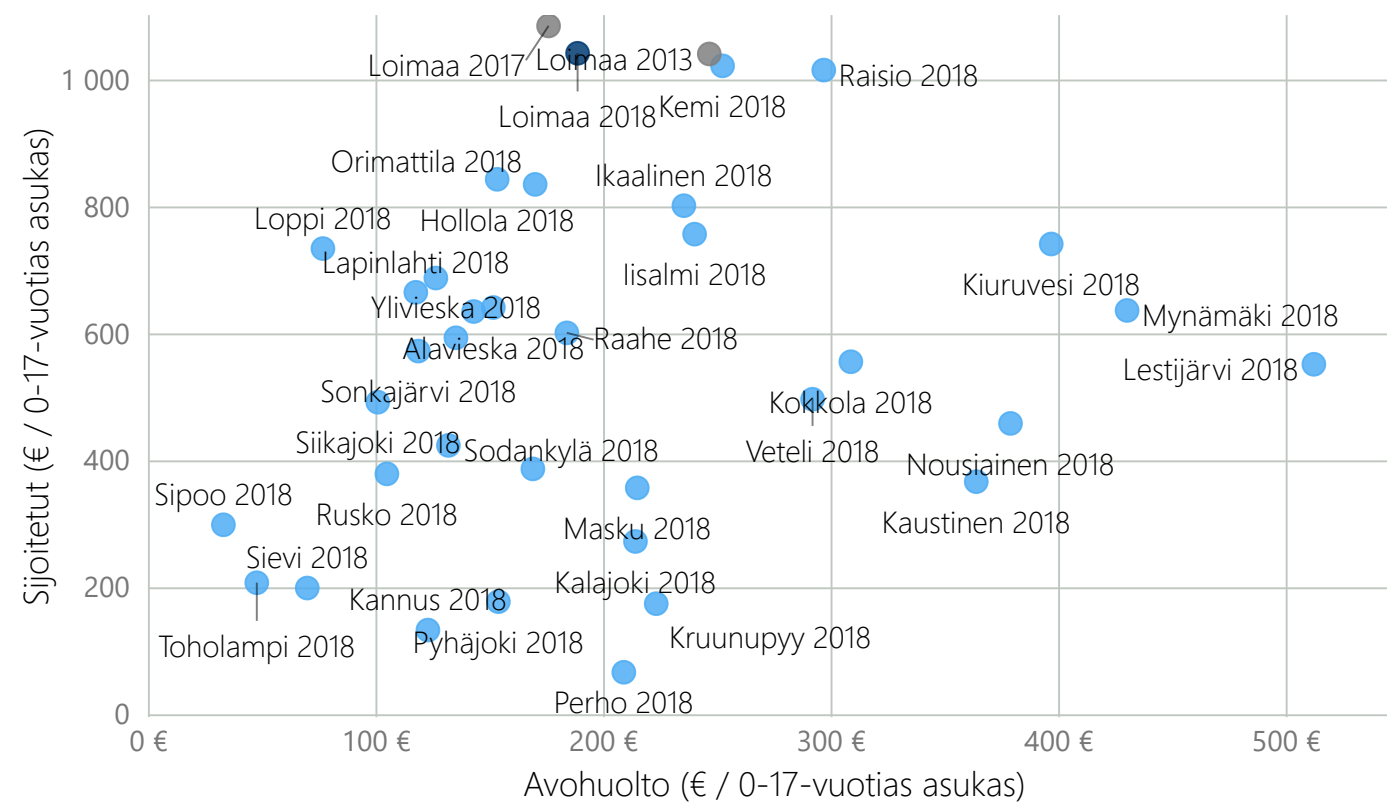
Aikuissosiaalityön kustannukset ovat keskitasoa hieman korkeammat, mutta laskeneet vuoteen 2017 nähden, mikä on oletettuakin alentuneeseen työttömyysasteeseen nähden.

PERHEPALVELUT

ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITAIN, € / 0-17-vuotias asukas (netto)

ASUKASKOHTAINEN KUSTANNUS

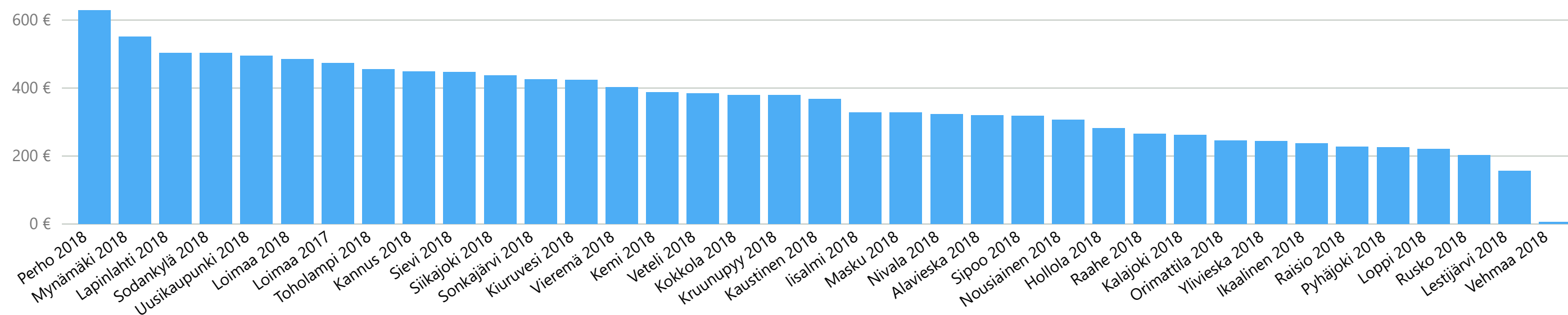

Perhepalveluissa huomioidaan terveysneuvonta ja perheneuvola, ennaltaehkäisevät palvelut, lastensuojelu sekä jälkihuolto.

Perhepalveluiden osalta Loimaa sijoittuu vertailun kalleimpien joukkoon. Pääpaino kustannuksissa on kodin ulkopuolelle sijoitetuissa. Selittääkö suuri peittävyys yksinään vai vaikuttaako kalliit yksikköhinnat? Mikä on perhehoidon osuus? Panostetaanko kevyempiin palveluihin tarpeeksi? Jalkaudutaanko kouluihin ja harrastuksiin ennaltaehkäisevässä mielessä?

VAMMAISPALVELUT

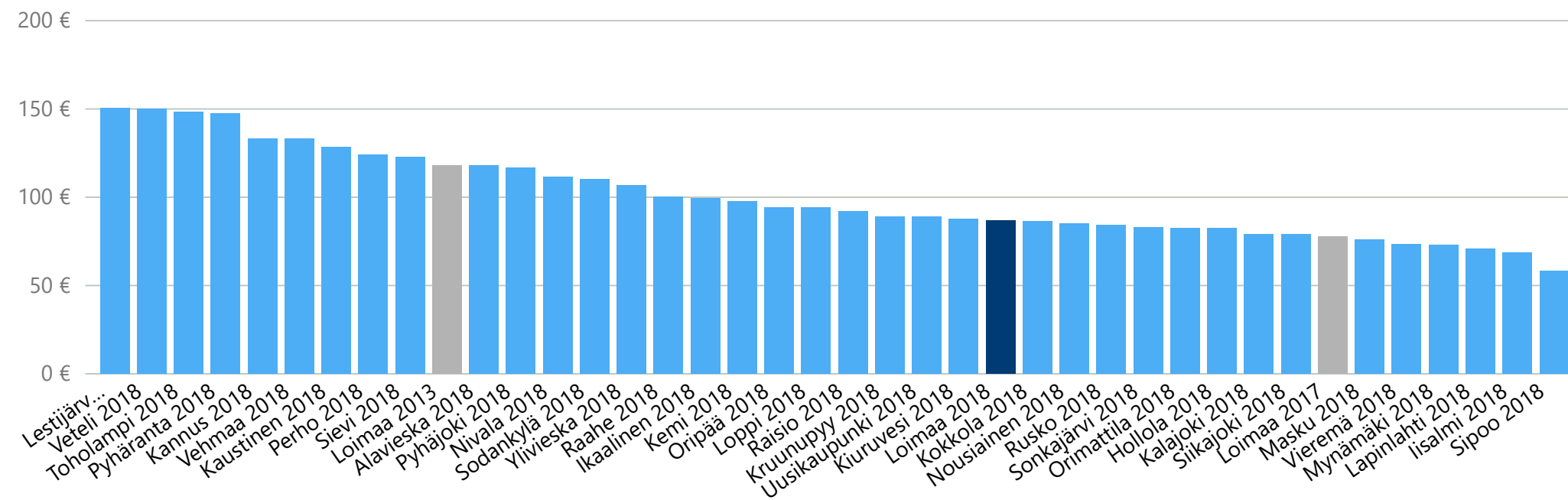
ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / asukas (netto)

Vammais palveluissa huomioidaan vaikeavammaisten ja kehitysvammaisten palvelut. Loimaa sijoittuu kustannuksiltaan keskitasoa kalliimmaksi. Selittääkö vaikea- ja kehitysvammaisten osuus väestöstä sijoittumista? Onko palvelurakenne toimiva? Maksetaanko palveluasumisesta kilpailukykyistä päivähintaa?

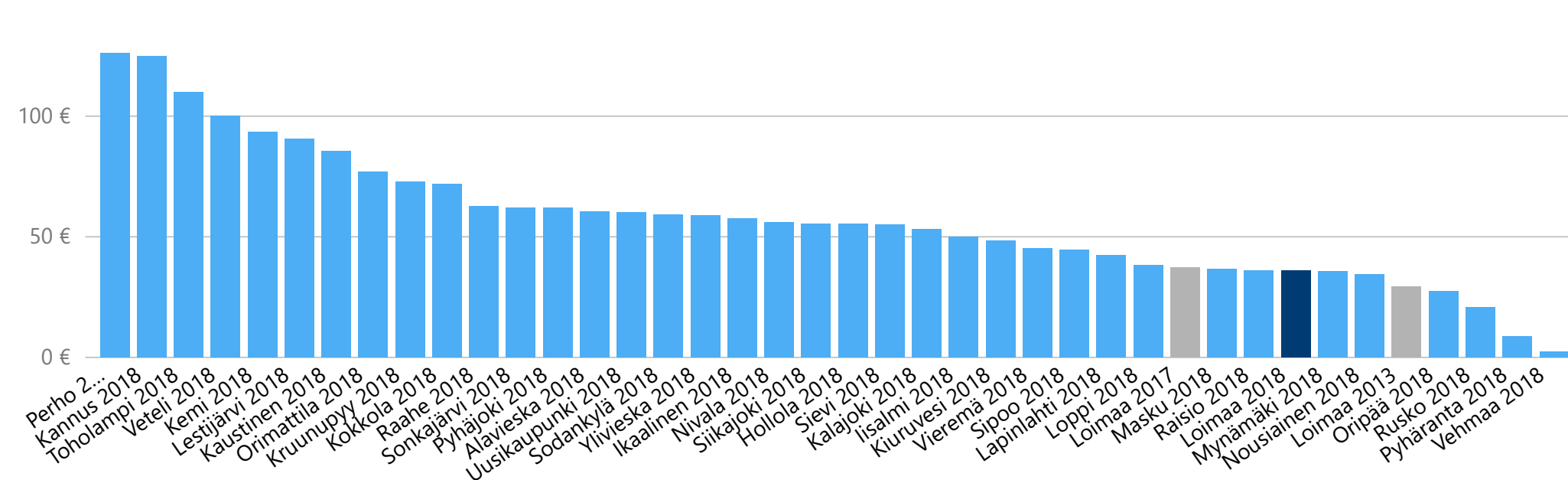
SUUN TERVEYDENHUOLTO JA KUNTOUTUS

SUUN TH: ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / asukas (netto)

Suun terveydenhuollon asukaskohtaiset kustannukset ovat nousseet merkittävästi mutta ovat edelleen vertailun keskitasoa edullisemmat. Onko peittävyys vai tuotantokustannukset nousseet?

KUNTOUTUS: ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / asukas (netto)

Kuntoutuksen osalta Loimaa sijoittuu vertailun edullisimpien joukkoon.